

การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

ปานแข รุ่งศรีฟ้า

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

พ.ศ. 2550

การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ปานแข รุ่งศรีฟ้า

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

พ.ศ. 2550

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ
ผู้วิจัย	ปานแห รุ่งศรีฟ้า
สาขา	หลักสูตรและการสอน
พ.ศ.	2550
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์พวงเล็ก อุตระ
กรรมการที่ปรึกษา	ดร.คมสร วงษ์รักษา

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร จำนวน 5 คน ครูผู้สอน รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 จำนวน 3 คน ผู้แทนสถานประกอบการ จำนวน 10 คน ผู้ปกครอง นักเรียน จำนวน 169 คน และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 จำนวน 169 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 356 คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การพัฒนาหลักสูตร การตรวจสอบหลักสูตร และการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 แบบการประเมินผล การใช้หลักสูตร แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องหลักสูตร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการมีความสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้แทนสถานประกอบการ ผู้ปกครอง และนักเรียน เป็นหลักสูตรที่ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ และพบว่า ด้านจุดประสงค์รายวิชา ด้านมาตรฐานรายวิชา ด้านคำอธิบายรายวิชา ด้านโครงสร้างรายวิชา ด้านเนื้อหาสาระ ด้านหน่วยการเรียนรู้และด้านการวัดและประเมินผล มีค่าความสอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้จริง

Abstract

Thesis Title	The Development of Thai for Career 1 curriculum For first year vocational certificate student of Tang Trong Chit Commercial College
The Researcher	Pankhae Rungsripha
Level of Study	Curriculum and Instruction
Year	2007
Chairman of Thesis Adviser	Assoc. Prof. Punglek Uttara
Thesis Adviser	Dr. Komsorn Wongrugsa

The objective of this research was to develop the Thai for Career I curriculum for first year vocational certificate student of Tang Trong Chit Commercial College. The sample group were 356 person: 5 institutional administrators, 3 Thai teachers, 10 enterprise representatives, 169 parents and 169 students by random sampling. The steps of development comprised: the exploration of the needs the curricular development the curricular assessment and the curricular improvement. The tools were Thai for career 1 curriculum, curricular assessment form, questionnaires, group interview and IOC. The data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation.

The result indicated that Thai for career curriculum was responsive to the needs of the institutional administrators, the Thai teachers, the enterprise representatives, the parents and the students. It was examined by the expert and showed that IOC of the objectives, the standard of content, the course description, the course outline, the contents, the learning units, the measurement and evaluation of the course were in line.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์พวงเล็ก อุตระ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และติดตามด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งมาโดยตลอด รวมทั้ง ดร.คมศร วงษ์รักษา กรรมการที่ปรึกษา ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำพร้อมทั้งตรวจตราแก้ไขเพื่อให้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ที่สุด นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัจฉรา ชำนิประศาสน์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด อาจารย์พวงพรรณ ชันดิธรรมการ อาจารย์สมภพ เทศวิรัช และนายสุรพงษ์ ศรีวินิจ ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ที่กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัย และการวิเคราะห์หลักสูตร ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ แนวคิดและประสบการณ์ต่าง ๆ ในขณะที่ศึกษาอยู่ใน สถาบันแห่งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.วิภาพรรณ ชูทรัพย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ และ ดร.อนาวุฒิ ชูทรัพย์ รองผู้อำนวยการโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ที่ให้การสนับสนุนและ อนุญาตให้ผู้วิจัยทำการวิจัยกับนักเรียนในโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

ขอขอบคุณครอบครัวรุ่งศรีฟ้า ที่เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนตลอดมา ตลอดจน เพื่อนๆ พี่ๆ ที่ทำงานทุกคนที่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือ และขอขอบคุณนักเรียนชั้นปีที่ 1 โรงเรียน ตั้งตรงจิตรพณิชยการที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอโน้มระลึกถึงพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ที่ให้ความรู้และกำลังใจ สนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ปานแข รุ่งศรีฟ้า

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ

บทที่

1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ความสำคัญของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับหลักสูตร.....	6
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร.....	10
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546).....	34
บริบทของโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
กรอบแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร.....	45

3 วิธีดำเนินการวิจัย.....

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	49
การสร้างเครื่องมือ.....	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาการใช้หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ของครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1.....	57
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาข้อมูลความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ.....	65
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ฉบับร่าง.....	73
ตอนที่ 4 ผลการศึกษาการประเมินหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ.....	86
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	103
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	103
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	103
สรุปการวิจัย.....	104
อภิปรายผลการวิจัย.....	108
ข้อเสนอแนะ.....	110
บรรณานุกรม.....	111
ภาคผนวก.....	114
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	115
ภาคผนวก ข แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย.....	117
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	138
ภาคผนวก ง ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้.....	140
ประวัติผู้วิจัย.....	160

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1.....	48
4.1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อผลการใช้หลักสูตร รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ด้านจุดประสงค์รายวิชา.....	58
4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อผลการใช้หลักสูตร รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ด้านมาตรฐานรายวิชา.....	59
4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อผลการใช้หลักสูตร รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ด้านโครงสร้างรายวิชา.....	60
4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อผลการใช้หลักสูตร รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ด้านคำอธิบายรายวิชา.....	60
4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อผลการใช้หลักสูตร รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ด้านเนื้อหาสาระ.....	61
4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อผลการใช้หลักสูตร รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ด้านหน่วยการเรียนรู้.....	62
4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อผลการใช้หลักสูตร รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ด้านการจัดการเรียนรู้.....	63
4.8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อผลการใช้หลักสูตร รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ด้านอื่นๆ.....	64
4.9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อผลการใช้หลักสูตร รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ในภาพรวม.....	65
4.10 ค่าความถี่ของผู้บริหารที่มีความต้องการให้ผู้สอนจัดการเรียนการสอนใน รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1.....	66
4.11 สถานภาพของครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 จำแนกตามเพศ ศาสนา วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การสอน.....	67
4.12 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง จำแนกเพศ อาชีพ บทบาท เกี่ยวกับโรงเรียน.....	69

4.13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนในหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1	70
4.14 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน จำแนกตามเพศ.....	71
4.15 ความถี่ความต้องการของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1.....	72
4.16 เปรียบเทียบการกำหนดจุดประสงค์รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ฉบับแกนกลาง กับจุดประสงค์รายวิชาที่พัฒนาขึ้น.....	74
4.17 เปรียบเทียบการกำหนดมาตรฐานรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ฉบับแกนกลาง กับมาตรฐานรายวิชาที่พัฒนาขึ้น.....	75
4.18 เปรียบเทียบการกำหนดคำอธิบายรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ฉบับแกนกลาง กับมาตรฐานรายวิชาที่พัฒนาขึ้น.....	76
4.19 การวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาเพื่อกำหนดเนื้อหาสาระการวัดผลประเมินผล ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้.....	77
4.20 การกำหนดหน่วยการเรียนรู้ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ และเวลาเรียน.....	83
4.21 ผลการประเมินหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ.....	86

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กระบวนการพัฒนาหลักสูตร.....	13
2.2 กระบวนการพัฒนาหลักสูตร.....	16
2.3 ขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชา.....	25
2.4 ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ.....	45

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

สภาพกาลในปัจจุบัน จัดว่าเป็นโลกของการเปลี่ยนแปลง นวัตกรรมคือสิ่งที่ถูกคิดค้น สร้างขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการต่างๆ ตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน ทั้งด้าน อุตสาหกรรม ธุรกิจ และการประกอบการด้านอื่นๆ จะเห็นได้จากปัจจัยที่ก่อให้เกิดกระแสความ เคลื่อนไหวต่างๆ เหล่านี้คือ คน หรือทรัพยากรมนุษย์ ด้วยศักยภาพความสามารถในการทำงานได้ บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้นั้น ขึ้นอยู่กับการเสริมสร้าง หรือสั่งสมมาตั้งแต่ครั้งเยาว์ การศึกษาจึง เป็นเพียงสิ่งเดียวที่ก่อให้เกิดมนุษย์นั้นมีศักยภาพ นโยบายด้านการศึกษาจึงถูกกำหนด และพัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง ซึ่งปรากฏชัดในนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล จุดมุ่งหมายเพื่อปฏิรูปการศึกษามาตรา 21 ว่าด้วยการปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันดังกล่าวของ จันทรเพ็ญ เชื่อพาณิชย์ น้อมศรี เกท และไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2536: 1) ที่ว่า หลักสูตรที่ดีต้องมี ลักษณะยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนได้ไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ และจะต้องเป็นเครื่องมือที่มีอิทธิพล ใน การเป็นตัวนำการเปลี่ยนแปลงของสังคม ดังนั้น ครูผู้สอนจึงสามารถพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรได้ และนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในห้องเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการมิได้นิ่งนอนใจเรื่องสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงดังนั้นทาง โรงเรียนจึงมีการปรับปรุงหลักสูตรที่มีลักษณะของเนื้อหาทั้งสามชั้นปีมารวมเป็นเนื้อหาที่ใช้เรียน เพียง 1 ปี เรียนเฉพาะระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 เท่านั้น และได้ทดลองใช้แล้วเป็นเวลา 1 ปี ซึ่งพบปัญหาว่านักเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจ ทักษะและความสามารถในการนำภาษาไป ประยุกต์ใช้

การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการซึ่งจัดเป็นสถานศึกษาที่เปิด การเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยใช้เนื้อหาในหลักสูตรแกนกลางเป็นหลัก สำหรับวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 จากการสอบถามข้อมูลจาก ครูผู้สอนท่านอื่นๆ และจากผู้วิจัยเอง ซึ่งเป็นครูผู้สอนในรายวิชาดังกล่าวด้วยเช่นกัน พบว่า สารเนื้อหาในรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 เนื้อหารายวิชาเน้นภาษาถิ่น การสื่อสาร ซึ่งเป็นมุมมองหนึ่งสะท้อนคุณภาพของภาษาไปยังสังคม ชุมชน ผู้เรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจ ทักษะและความสามารถในการนำภาษาไปประยุกต์ใช้ทั้ง ประกอบกับการกำหนดให้วิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ดังนั้นจึงต้องมีการจัดการเรียนรู้ตาม

สภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม ลักษณะของเนื้อหาในหลักสูตรทั้งสามชั้นปีจึงเป็นการบูรณาการเนื้อหาเพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลและใช้เวลาในการศึกษา 1 ปี จัดการเรียนการสอนเฉพาะในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 เท่านั้น และได้ทำการทดลองใช้หลักสูตรมาแล้วเป็นเวลา 1 ปี จากการที่ผู้วิจัยเป็นทั้งผู้สอน และมีส่วนร่วมในการจัดทำโครงร่างหลักสูตรการเรียนการสอน จากการศึกษาติดตามผลการศึกษาต่อในระดับชั้นปีที่ 2 ด้วยการสัมภาษณ์ การบอกเล่าของครูผู้สอนในรายวิชาอื่นๆ ในระดับเดียวกัน พบว่า ความรู้ความเข้าใจในการใช้ภาษาตลอดจนทักษะและความสามารถในการนำภาษาไปประยุกต์ใช้อยู่ในระดับหนึ่ง ซึ่งในความจริงแล้วการนำภาษาไปประยุกต์ใช้เป็นทักษะพื้นฐานในการเรียน นำไปสู่การประกอบอาชีพ ทักษะความเข้าใจในภาษาจึงเป็นดังตัวแปรผลักดันการสร้างสติปัญญาและพัฒนาการทางสมอง

ในฐานะผู้วิจัย เป็นผู้สอนในรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 มีส่วนร่วมพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรให้สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ มีคุณค่าและประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้น ส่งผลให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะการนำไปใช้ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตในสังคมโลก ซึ่งนับวันเทคโนโลยีจะกลายเป็นสิ่งที่นำหน้าวัฒนธรรมมากขึ้นอยู่ทุกขณะ โดยจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้นเพื่อเปิด โอกาสให้สถานศึกษา ชุมชน และคนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และสร้างองค์ความรู้ร่วมกัน สอดคล้องตามวิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการในการจัดการด้านการอาชีวศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ ผู้เรียน โดยเฉพาะนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน ซึ่งจะก้าว ไปสู่วัยผู้ใหญ่และนักธุรกิจที่ดีในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

ความสำคัญของการวิจัย

ได้หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 สำหรับนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ที่พัฒนาสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง อันได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้แทนสถานประกอบการ ผู้ปกครอง และนักเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ประชากร

- 1.1 ผู้บริหาร โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ
- 1.2 ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ
- 1.3 ผู้แทนสถานประกอบการในเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
- 1.4 ผู้ปกครองนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

1.5 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2548 โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

2. ขอบเขตเนื้อหาของหลักสูตร ประกอบด้วย จุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชา คำอธิบายรายวิชา สาระเนื้อหา หน่วยการเรียนรู้เข้าใจและมีทักษะความสามารถ การวัดและประเมินผล นำเสนอตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ 1 หน่วยการเรียนรู้

3. ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ปีการศึกษา 2548

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาหลักสูตร (รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1) หมายถึง การสร้างหลักสูตรโดยใช้ ข้อมูล ผลการใช้หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 โรงเรียนเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ และความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง

หน่วยการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 หมายถึง สาระสำคัญของหลักสูตร รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ที่พัฒนาแล้วโดยกล่าวถึงรายละเอียดเนื้อหาสาระให้มีความสอดคล้อง สัมพันธ์กัน ประกอบด้วยจุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชา เนื้อหาสาระ แนวทางการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน แหล่งวัสดุอุปกรณ์ การวัดผลประเมินผลผู้เรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กำหนดการในการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยเพื่อ อาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการสอน การวัดและการประเมินผล จำนวน 1 หน่วย การ เรียนรู้

มาตรฐานรายวิชา หมายถึง ข้อกำหนดมาตรฐานในรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545(ปรับปรุง พ.ศ. 2546) เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการกำกับดูแล ตรวจสอบ ประเมินผลการเรียน ในโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

ผู้บริหาร โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ หมายถึง ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยของโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

ผู้แทนสถานประกอบการ หมายถึง บุคคลที่มีส่วนร่วมในสถานประกอบการที่อยู่ใกล้กับบริเวณโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ตั้งอยู่ในเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง บิดา มารดา หรือบุคคลที่รับนักเรียนไว้ในความดูแลหรืออุปการะเลี้ยงดู หรือบุคคลที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย ซึ่งได้ทำการมอบตัวนักเรียนไว้กับทางโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

นักเรียน หมายถึง ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนในโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ตามหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพณิชยการ

ครูผู้สอน หมายถึง ผู้รู้ที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดวิชา ประจำภาควิชาภาษาไทย ในรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

ความต้องการจำเป็น หมายถึง ข้อมูลความคาดหวังของผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้แทนสถานประกอบการ ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นอย่างยิ่งที่จะพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

ผู้เกี่ยวข้อง หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ได้แก่ ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ผู้แทนของสถานประกอบการ ผู้ปกครองนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง นักวิชาการ ศึกษานิเทศก์ เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูลการวิจัย และพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตร นักวิชาการคือ บุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรและการสอน ศึกษานิเทศก์ คือ ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาสนับสนุนการศึกษาค้นคว้ารายละเอียดดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับหลักสูตร
 - 1.1 ความหมายของหลักสูตร
 - 1.2 ความสำคัญของหลักสูตร
 - 1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร
2. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร
 - 2.1 ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร
 - 2.2 ความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร
 - 2.3 กระบวนการพัฒนาหลักสูตร
 - 2.4 การพัฒนาหลักสูตรรายวิชา
 - 2.5 การนำหลักสูตรไปใช้
 - 2.6 การประเมินผลหลักสูตร
3. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ.2546)
 - 3.1 หลักการของหลักสูตร
 - 3.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
 - 3.3 หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร
 - 3.4 โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
 - 3.5 หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1
4. บริบทของโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับหลักสูตร

1. ความหมายของหลักสูตร

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

เอกวิทย์ ณ ถลาง (2521 : 6) กล่าวว่า หลักสูตรคือมวลงประสบกการณ้ท้งหลายที่จัดให้เด็กได้เรียนเนื้อหาวิชาที่สนคดิพฤติกรรมและสิ่งแวดลอม... เมื่อประมวลงกันเข้ามาแล้วก็จะเป็นประสบกการณ้ที่ผ่านเข้าไปในการรับรู้ของเด็ก

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537 : 6) กล่าวว่า หลักสูตรคือมวลงประสบกการณ้ท้งหลายที่ทางโรงเรียนจัดให้แก่ักเรียน เพื่อให้ักเรียนได้เรียนรู้อะและพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่พึงปรารถนา

กรมวิชาการ กระทรวงศีกษาธิการ (2540 : 6) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง ข้อกำหนดแผนการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่ความมุ่งหมายตามแผนการศีกษาแห่งชาติ หลักสูตรประกอบด้วย จุดหมาย หลักการ โครงสร้าง จุดประสงค้การเรียนรู้อะเนื้อหาของรายวิชา สื่อการเรียนการสอน และประเมินผล

นิคม ชมภูหลง (2542 : 12) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตร หมายถึง มวลงประสบกการณ้หรือกิจกรรมที่จัดให้แก่ผู้เรียนท้งในและนอกห้องเรียน อันจะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติไปในทิศทาง ที่พึงประสงค้

ธำรง บัวศรี (2542 : 7) กล่าวว่า หลักสูตรคือแผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมายการจัดเนื้อหากิจกรรมและมวลงประสบกการณ้ในแต่ละโปรแกรมการศีกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้

โครว์ (Crow. 1980 : 250 อ้างถึงใน ศิรินันท์ โชติญาณนนท์. 2548 : 10) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า เป็นประสบกการณ้ที่ักเรียนได้รับท้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อให้ักเรียนมีการพัฒนาด้านร่างกาย สังคม ปัญญา และจิตใจ

โอลิวา (Oliva. 1982 : 10 อ้างถึงใน ศิรินันท์ โชติญาณนนท์. 2548 : 10) คือ แผนหรือโปรแกรมสำหรับประสบกการณ้ท้งหลายที่ผู้เรียนจะต้องประสบกภายใต้การอำนวยการของโรงเรียน

จากแนวคิดของนักการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง แผนการจัดมวลงประสบกการณ้ กระบวนการจัดการเรียนรู้อะที่สถานศีกษาจัดให้แก่ผู้เรียน ที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียนโดยมีการวางแผนไว้ล่วงหน้า มุ่งเน้นที่พฤติกรรมในด้านสติปัญญา และเกิดทักษะแก่ผู้เรียนเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. ความสำคัญของหลักสูตร

ได้มีนักการศึกษากล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ดังนี้

ธำรง บัวศรี (2542 : 7-8) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ว่า สิ่งสำคัญประการหนึ่งในการจัดการศึกษา คือ การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อให้แน่ใจว่า เยาวชนแต่ละวัยและแต่ละระดับการศึกษาได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพทัดเทียมกัน กล่าวคือ มีแนวทางที่กำหนดไว้ว่า ควรเรียนรู้วิชาอะไร เนื้อหาสาระมากน้อยแค่ไหน ควรได้รับการฝึกฝนอบรมให้มีทักษะด้านใด และควรมีพัฒนาการในด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และปัญหาอย่างไร เมื่อพิจารณาข้อความที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่าปัจจัยสำคัญอันดับแรกที่จะให้ความมั่นใจได้ เยาวชนรวมทั้ง ผู้เรียนทั้งหมดจะได้รับการศึกษาตามที่มุ่งหวังไว้ก็คือหลักสูตรนั่นเอง โดยเฉพาะเมื่อมีหลักสูตรเป็น แนวทางในการจัดประสบการณ์แก่ผู้เรียนแล้ว เป็นที่หวังได้ว่าผู้เรียนแต่ละสาขาและแต่ละระดับ การศึกษาจะได้รับการศึกษาในแนวเดียวกัน และถึงแม้ว่าในการปฏิบัติผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์แตกต่างกันไปบ้าง แต่การเรียนการสอนย่อมมุ่งสู่จุดหมายเดียวกัน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 14) ได้ให้ความสำคัญของหลักสูตรว่า ในการจัดการศึกษาที่จะบรรลุเป้าหมายได้นั้น ต้องอาศัยหลักสูตรเป็นเครื่องมือนำไปสู่การบรรลุ เป้าหมาย ดังกล่าว ถ้าปราศจากหลักสูตรเสียแล้วการจัดการศึกษา จะไม่มีวันสำเร็จลุล่วงไปตาม เป้าหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้ได้เลย หลักสูตรจึงเปรียบเสมือนหัวใจสำคัญของการศึกษา จึงพอสรุปความสำคัญของหลักสูตรได้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. หลักสูตรเป็นเสมือนเป้าหมายลอมพลเมืองให้มีคุณภาพ
2. หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการจัดการศึกษา
3. หลักสูตรเป็นโครงการและแนวทางในการให้การศึกษา
4. ในระดับโรงเรียน หลักสูตรจะกำหนดแนวปฏิบัติแก่ครู
5. หลักสูตรเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงาม และพัฒนาการของเด็กตามจุดหมายของการศึกษา
6. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์ว่า ผู้เรียนและสังคมควรจะได้รับสิ่งใดบ้างที่จะเป็นประโยชน์แก่เด็กโดยตรง
7. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดว่าเนื้อหาวิชาอะไรบ้าง ที่จะช่วยให้เด็กมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างราบรื่น เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติและบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม
8. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดว่า วิธีการดำเนินชีวิตของเด็กให้เป็นไปด้วยความราบรื่นและผาสุกเป็นอย่างไร
9. หลักสูตรย่อมทำนายลักษณะของสังคมในอนาคตว่าเป็นอย่างไร

10. หลักสูตรย่อมกำหนดแนวทางความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ ทักษะและเจตคติของผู้เรียนในอันที่จะอยู่ร่วมในสังคม และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและชาติบ้านเมือง

จากแนวคิดของนักการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญ เนื่องจากเป็นโครงร่างที่กำหนดไว้ว่าจะให้เด็กได้รับประสบการณ์อะไรบ้างจึงจะเป็นประโยชน์ต่อเด็กและสังคม โดยเฉพาะเมื่อใช้หลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์แก่ผู้เรียนแล้ว ก็หวังได้ว่าผู้เรียนแต่ละสาขา และแต่ละระดับการศึกษา จะได้รับการศึกษาในแนวเดียวกัน นอกจากนี้หลักสูตรยังเป็นเครื่องชี้ให้เห็น โฉมหน้าของสังคมในอนาคตว่าเป็นอย่างไรอีกด้วย ดังนั้น หลักสูตรเป็นเสมือนเป้าหมายลอมพลเมืองให้มีคุณภาพ เป็นแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงามและการพัฒนาการของเด็กตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

3. องค์ประกอบของหลักสูตร

นับว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ความหมายของหลักสูตรสมบูรณ์เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรไปด้วย สำหรับองค์ประกอบของหลักสูตรนั้นมีผู้ให้ทัศนะไว้หลายท่านด้วยกันดังนี้

สังข์ อูทรานันท์ (2532 : 181 - 189) ได้กล่าวถึง ส่วนประกอบของหลักสูตรไว้แบ่งออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

ส่วนประกอบที่จำเป็นสำหรับหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย

1. จุดมุ่งหมาย ซึ่งแยกออกเป็น

1.1 จุดมุ่งหมายทั่วไป

1.2 จุดมุ่งหมายเฉพาะ

2. เนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งแยกออกเป็น

2.1 ข้อเท็จจริงและความรู้

2.2 ความคิดรวบยอดและหลักการ

2.3 การแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์

2.4 ทักษะทางกาย

2.5 เจตคติและค่านิยม

3. ส่วนประกอบอื่นที่น่าบรรจุไว้ในหลักสูตร ได้แก่

3.1 เหตุผลและความจำเป็นของหลักสูตร

3.2 การเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

3.3 การเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน

จากองค์ประกอบทั้งสามส่วนที่กล่าวมาข้างต้น สจ๊วต อูทรานันท์ ได้เสนอว่าควรจัดเรียงลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. เหตุผลและความจำเป็นของหลักสูตร
 2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งควรมีทั้งจุดมุ่งหมายทั่วไป และจุดมุ่งหมายเฉพาะ
 3. เนื้อหาสาระและประสบการณ์
 4. การเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
 5. การเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิชาการในชุมชน
- วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537 : 5) กล่าวว่า หลักสูตรประกอบด้วย

1. วัตถุประสงค์
2. เนื้อหาวิชา
3. การสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. การประเมินผล

ธีรารัง บัวศรี (2542 : 8-9) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรมีดังต่อไปนี้

1. เป้าประสงค์และนโยบายการศึกษา (Education Goals and Policies)
2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims)
3. รูปแบบโครงสร้างหลักสูตร (Types and Structures)
4. จุดประสงค์ของวิชา (Subject Objectives)
5. เนื้อหา (Content)
6. จุดประสงค์ของการเรียนรู้ (Instructional Objectives)
7. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructional Strategies)
8. การประเมินผล (Evaluation)
9. วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน (Curriculum and Materials)

นอกจากนี้ ออนสไตน์ (Omstein, 1993 : 123, อ้างถึงใน อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด, 2545 : 10)

ได้กล่าว ถึงองค์ประกอบของหลักสูตรว่า องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรมี 4 ประการ คือ

1. จุดมุ่งหมาย
2. เนื้อหา
3. การจัดการเรียนการสอน
4. การประเมินผล

จากแนวคิดของนักการศึกษาสรุปได้ว่า หลักสูตรควรมีองค์ประกอบของที่สำคัญอยู่ 4 องค์ประกอบคือ จุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ การนำหลักสูตรไปใช้ และการ

ประเมินผลการใช้หลักสูตร สิ่งเหล่านี้สถานศึกษาต้องดำเนินการจัดการศึกษาให้ครบตามองค์ประกอบของหลักสูตรที่กำหนดไว้ จะทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทางพฤติกรรมในด้านสติปัญญา อารมณ์ จิตใจ สังคม และเกิดทักษะแก่ผู้เรียน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งต้องได้รับการพัฒนาอยู่เสมอ หลักสูตรใดก็ตาม เมื่อสร้างขึ้นมาใช้ระยะหนึ่งต้องมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง เพื่อตอบสนองความต้องการให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ความต้องการของสังคม สภาพเศรษฐกิจ การเมือง และความต้องการของผู้ใช้หลักสูตร

1. ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร

นักการศึกษาหลายท่าน ได้อธิบายความหมายของการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้

ธีราร บัวศรี (2542 : 151) ให้ความหมายการพัฒนาหลักสูตรว่า เป็นการจัดทำหลักสูตรแม่บท เพื่อไปใช้ โดยแพร่หลายทั้งระบบการศึกษาเป็นหลักสูตรที่ได้ทำการยกร่าง และทำการทดลองทดสอบ แก้ไขจนได้หลักสูตรแม่บทนั้น เราเรียกว่า หลักสูตรต้นแบบ จึงเห็นได้ว่าก่อนจะได้หลักสูตรแม่บทมาใช้จะต้องจัดทำหลักสูตรต้นแบบเสียก่อน

2. ความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร

นักการศึกษาหลายท่าน ได้อธิบายความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้

สังัด อุทรานันท์ (2532 : 13) ที่ว่า ความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร มี 2 ลักษณะ คือ การทำหลักสูตรที่มีอยู่ให้ดีขึ้น หรือ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และอีกความหมายหนึ่ง คือ การสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ ส่วน

ความหมายและความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรนั้นสามารถ สรุปได้ว่าเป็นการพัฒนาปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง และจัดทำหลักสูตรตามความต้องการชุมชนและท้องถิ่น โดยให้เหมาะสมกับกาลเวลาในยุคและสมัยนั้น เพื่อให้บังเกิดผลที่ดีกับตัวผู้เรียนในการเรียนรู้ และให้ผู้เรียนนำความรู้ความสามารถไปใช้ในการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

3. กระบวนการพัฒนาหลักสูตร

ในการพัฒนาหลักสูตรนั้น ต้องมีขั้นตอนเป็นกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งมีแนวคิดทฤษฎีของนักการศึกษาหลายรูปแบบ ดังนี้

สังัด อุทรานันท์ (2532 : 31-35) ได้สรุปสาระสำคัญของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาหลักสูตร
2. การดำเนินการร่างหลักสูตร ซึ่งในส่วนของ การดำเนินการร่างหลักสูตรนี้ ประกอบไปด้วย

- 2.1 การวิเคราะห์สภาพของสังคม
- 2.2 การกำหนดจุดมุ่งหมาย
- 2.3 การคัดเลือกเนื้อหาสาระ
- 2.4 การประเมินหลักสูตรที่สร้างเสร็จแล้ว
- 2.5 การนำเอาหลักสูตรไปใช้
- 2.6 การประเมินผลหลักสูตร
- 2.7 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2535 : 1-23) ได้เสนอการพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร โดยแบ่งกระบวนการพัฒนาหลักสูตรไว้ 3 ระบบ คือ ระบบการร่างหลักสูตร ระบบการนำหลักสูตรไปใช้ และระบบการประเมินหลักสูตร ทั้ง 3 ระบบนี้ ต้องสัมพันธ์ต่อกัน ซึ่งแต่ละระบบมีรายละเอียดดังนี้

1. ระบบการร่างหลักสูตร ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ สิ่งกำหนดหลักสูตร รูปแบบหลักสูตร การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร และการปรับหลักสูตรก่อนนำไปใช้

1.1 สิ่งกำหนดหลักสูตร คือ การเตรียมศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จะนำมาใช้สำหรับการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งได้แก่ สิ่งกำหนดทางวิชาการ สิ่งกำหนดทางสังคม วัฒนธรรมและเศรษฐกิจ และสิ่งกำหนดทางการเมือง

1.2 รูปแบบหลักสูตร ได้แก่ โครงสร้างและองค์ประกอบของหลักสูตร ซึ่งได้หลังจากศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากสิ่งกำหนดหลักสูตร

1.3 การตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร เป็นการศึกษาความเป็นไปได้ของหลักสูตร พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง ซึ่งอาจทำได้โดยวิธีการประชุมสัมมนา การวิจัยเอกสาร การทดลองใช้หลักสูตรนำร่อง เป็นต้น

1.4 การปรับหลักสูตรก่อนนำไปใช้ต้องจัดทำระบบข้อมูลที่ชัดเจน รวมทั้งการสังเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบครอบ

2. ระบบการนำหลักสูตรไปใช้ ได้แก่ การขออนุมัติหลักสูตร การวางแผนการใช้หลักสูตร และการดำเนินการใช้หลักสูตร

2.1 การขออนุมัติหลักสูตร เมื่อได้ตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรแล้ว ก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ จะต้องนำหลักสูตรเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความเห็นชอบหลักสูตร

2.2 การวางแผนการใช้หลักสูตร การวางแผนการใช้หลักสูตรต้องคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้ คือ การประชาสัมพันธ์ การเตรียมงบประมาณ การเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องวัสดุหลักสูตร บริการสนับสนุนและอาคารสถานที่ ระบบบริหารของสถาบัน การศึกษาการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่ครูผู้สอน การประเมินผลและการติดตามการใช้หลักสูตร

2.3 การดำเนินการใช้หลักสูตรหรือการบริหารหลักสูตร เป็นขั้นที่หลักสูตรได้ถูกนำไปใช้จริงเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนั้น

3. ระบบการประเมินหลักสูตรเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการพัฒนาหลักสูตรการประเมินหลักสูตร คือ กระบวนการเปรียบเทียบระหว่างผลการใช้หลักสูตรที่วัดได้กับวัตถุประสงค์ของ หลักสูตรจุดประสงค์ของการประเมินหลักสูตรเพื่อดูว่าหลักสูตรเมื่อนำไปใช้จริงแล้วบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่และถ้าพบสิ่งบกพร่องก็หาทางปรับปรุงแก้ไข การประเมินหลักสูตรมีกระบวนการ ดังนี้

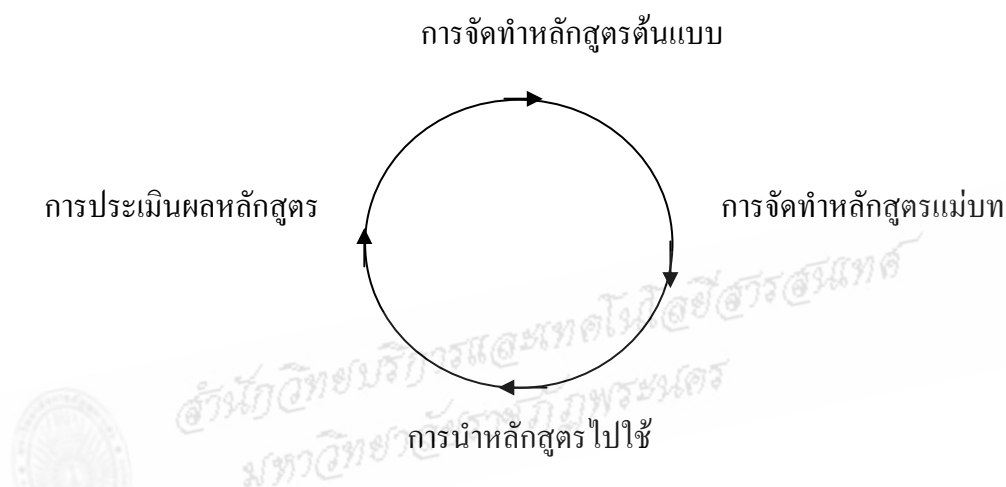
3.1 การวางแผนประเมินหลักสูตร เป็นการวางแผนว่าจะประเมิน หลักสูตรใน ส่วนใด

3.2 การเก็บข้อมูล ได้แก่ การรวบรวมข้อมูล การจัดข้อมูลเป็นหมวดหมู่ เพื่อไปวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดทำระบบข้อมูลจะช่วยจำแนกข้อมูลเป็นหมวดหมู่ และสังเคราะห์ข้อมูลได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3.4 การรายงานข้อมูล การจัดทำรายงานและเสนอข้อมูล จะช่วยในการพิจารณาหลักสูตรนี้มีคุณค่าตรงตามวัตถุประสงค์ หรือว่าจะปรับปรุงแก้ไขส่วนใดของระบบ หลักสูตร

ภาพที่ 2.1 กระบวนการพัฒนาหลักสูตร

ที่มา : ชำรง บัวศรี. 2542 : 151

จากภาพที่ 2.1 ชำรง บัวศรี (2542 : 151) ได้อธิบายกระบวนการพัฒนาหลักสูตรว่า ไม่ได้ยุติเพียงแต่การจัดทำหลักสูตรต้นแบบ และจัดทำหลักสูตรแม่บทเท่านั้น กระบวนการทั้งหมดของการพัฒนาหลักสูตรจะต้องประกอบด้วยกิจกรรมที่สำคัญอีก 2 ขั้นตอน คือ การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินผลหลักสูตรดังนี้

1. การจัดทำหลักสูตรต้นแบบ
2. การจัดทำหลักสูตรแม่บท
3. การนำหลักสูตรไปใช้
4. การประเมินผลหลักสูตร

สำหรับการจัดทำหลักสูตรต้นแบบนั้น ขั้นตอนในการดำเนินงานคือ การดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตร ซึ่งมีขั้นตอนในการปฏิบัติดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์เป้าประสงค์ของชาติ การวิเคราะห์หลักสูตรเดิม การวิเคราะห์สภาพปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง การวิเคราะห์ผู้เรียน กระบวนการเรียนการสอน ทรัพยากร เครื่องมือเครื่องใช้ และอาคารสถานที่ ข้อมูลดังกล่าวจะช่วยในการวางแผนพัฒนาหลักสูตร ได้ตรงกับความเป็นจริง และช่วยในการตัดสินใจหลายๆ เรื่องที่สำคัญได้แก่ การเลือกวิชาที่สอน การวางแผนการเตรียมนำหลักสูตรไปใช้

2. การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อให้การดำเนินการไปสู่จุดหมาย

3. การกำหนดรูปแบบและโครงสร้างของหลักสูตร รูปแบบเป็นเรื่องเกี่ยวกับแนวความคิดในการออกแบบ เช่น ถ้าคิดว่าการเลือกเนื้อหาของหลักสูตรเป็นเรื่องของการเลือกรายการวิชาความรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ รูปแบบของหลักสูตรก็จะเป็นภาพของรายละเอียดของ

เนื้อหาเรียงลำดับติดต่อกันไป แต่ถ้าแนวความคิดมุ่งที่ปัญหาและความต้องการของผู้เรียน เนื้อหาที่เลือกมาบรรจุในหลักสูตรก็จะแตกต่างออกไป

4. การกำหนดจุดประสงค์ของวิชา เป็นการบอกให้ชัดเจนไปว่าเนื้อหาควรมีรายละเอียดอย่างไร ซึ่งจะครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

5. การเลือกเนื้อหา เป็นขั้นที่สำคัญอีกขั้นหนึ่งของการที่จะได้ต้นแบบหลักสูตรอันจะนำไปสู่หลักสูตรแม่บท เพื่อนำไปใช้ต่อไป การเลือกเนื้อหาเป็นขั้นตอนที่กำหนดสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ และเป็นเสมือนเครื่องมือที่จะพาผู้เรียนไปสู่จุดหมายที่กำหนดไว้

6. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม” ซึ่งข้อกำหนดว่าจะต้องมีลักษณะ 3 ประการ คือ แสดงให้เห็นชัดถึงพฤติกรรมที่คาดหวัง หรือต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน แสดงสถานการณ์การเรียนรู้เป็นเงื่อนไขไว้ด้วยว่า ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้สถานการณ์อย่างไร และกำหนดเกณฑ์การวัดผลสัมฤทธิ์ของพฤติกรรมไว้ด้วย ลักษณะดังกล่าวนี้ชี้ให้เห็นว่า จะต้องมีการดัดแปลงจุดประสงค์ที่คลุมเครือให้เป็นจุดประสงค์ที่ชัดเจน

7. การกำหนดประสบการณ์การเรียนรู้ คือ การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยยึดจุดประสงค์เป็นเป้าหมาย

8. การกำหนดยุทธศาสตร์การเรียนรู้ หมายถึงการเลือกวิธีการที่เหมาะสมโดยมีหลักเกณฑ์ที่มีเหตุผลเชื่อถือได้

9. การประเมินผลการเรียนรู้ เป็นการนำหลักสูตรที่ได้จัดทำไว้แล้วไปทดลองใช้และประเมินผล การประเมินผลการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลหลักสูตร และเป็นสิ่งที่นักพัฒนาหลักสูตรควรมีความรู้ เพราะจะต้องนำหลักสูตรไปทดลองใช้และทดสอบว่ามีอะไรดีหรือไม่ดีอย่างไร

10. การจัดทำวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องจัดทำหรือจัดหาเพื่อให้ครบตามกระบวนการของการพัฒนาหลักสูตร เพราะจะต้องใช้ในเมื่อทำการทดสอบหลักสูตร และเมื่อนำหลักสูตรไปใช้จริง

กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 6) ได้กำหนดขั้นตอนกระบวนการพัฒนาหลักสูตรดังนี้

1. ศึกษา สำรวจปัญหา สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง
2. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยหลักสูตร และสภาพการใช้หลักสูตรในปัจจุบัน
3. ศึกษาแนวคิด รูปแบบในการพัฒนาหลักสูตรและกำหนดรูปแบบหลักสูตร
4. ยกร่างหลักสูตร จุดหมาย โครงสร้าง แนวดำเนินการและหลักเกณฑ์
5. กำหนดวัตถุประสงค์ และรายละเอียดของกลุ่มวิชา

6. กำหนดระเบียบ ว่าด้วยการวัดและประเมินผล

7. จัดทำเอกสารประกอบการใช้หลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

8. ทดลองและประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ ปรับปรุง แก้ไข จากผลการทดลองประกาศใช้หลักสูตรทั่วประเทศ

9. ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

4. การพัฒนาหลักสูตรรายวิชา

หลักสูตรเป็นผลผลิตของสังคมในแต่ละช่วงเวลาและเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคม การเปลี่ยนแปลงที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรแบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง ส่วนที่ 2 ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ เช่น พัฒนาการของความรู้ในศาสตร์สาขาต่างๆ หรือการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรจะใช้คำว่า การพัฒนาหลักสูตร เพราะมิใช่เป็นเพียงการจัดทำหลักสูตรขึ้นใหม่ แต่รวมถึงการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเดิม ซึ่งเปลี่ยนแปลงทั้ง จุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง วิธีการเรียนการสอน ที่แตกต่างไปจากเดิมและการปรับปรุงหลักสูตร ที่เป็นการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่มีอยู่เดิมให้มีคุณภาพขึ้นโดยไม่กระทบกระเทือนต่อ หลักการ โครงสร้าง ของหลักสูตร

ขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตร จะต้องมียานสำคัญๆอยู่ 3 ประการ คือ

1. การพิจารณา และการกำหนดเป้าหมายเบื้องต้นที่สำคัญ ของหลักสูตรว่าหลักสูตรที่จัดทำนี้มีเป้าหมายเพื่ออะไร ทั้งส่วนรวมและส่วนย่อยของหลักสูตรนั้นๆ อย่างชัดเจน

2. การเลือกกิจกรรมการเรียนการสอน และวัสดุประกอบการเรียนการสอน การเลือกเนื้อหาสาระเพื่อการอ่าน การเขียน การทำแบบฝึกหัด หัวข้อสำหรับการอภิปรายกิจกรรม ทั้งในและนอกห้องเรียน เป็นต้น

สรุปการกำหนดระบบการจัดวัสดุอุปกรณ์ และการจัดการเรียนการสอน ตลอดทั้ง การทดลองที่เป็นประโยชน์ และเหมาะสมกับการสอนแต่ละวิชาและแต่ละชั้นเรียน

ทาบ (1962 : 29) ได้จัดแบ่งขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรออกเป็น 7 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 สำรวจปัญหาและความต้องการของสังคม

ขั้นที่ 2 กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาตามที่สังคมต้องการ

ขั้นที่ 3 เลือกเนื้อหาวิชา

ขั้นที่ 4 จัดลำดับของเนื้อหาวิชา

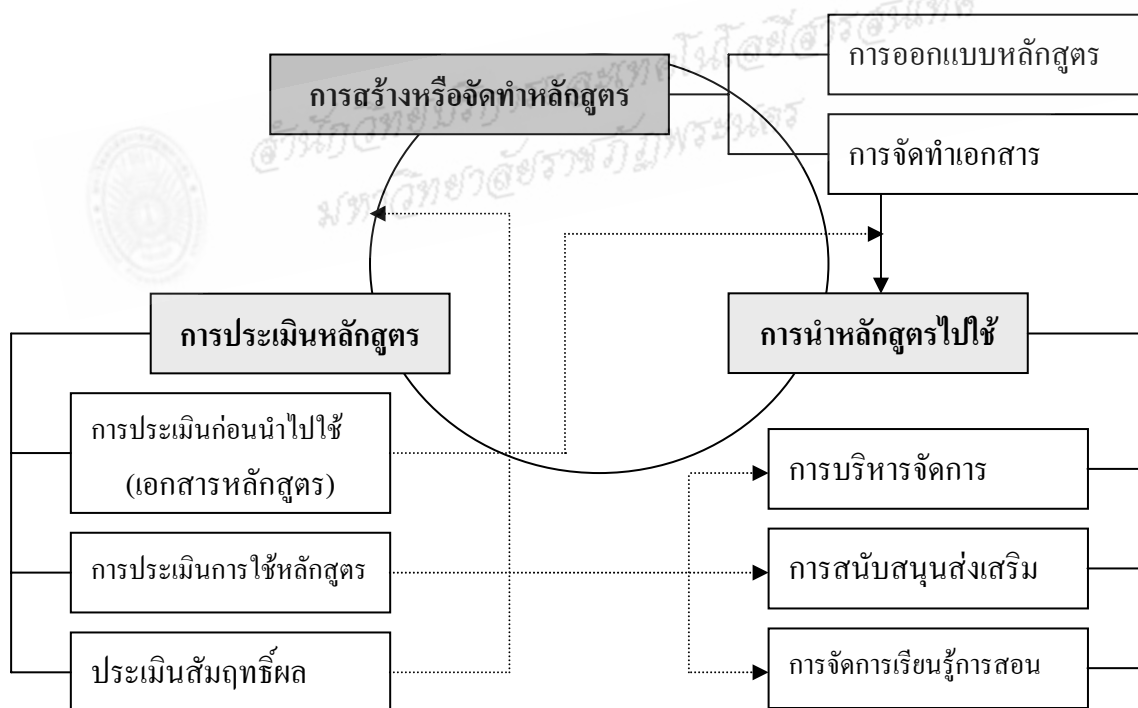
ขั้นที่ 5 คัดเลือกประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ให้สมบูรณ์และตรงกับวัตถุประสงค์

ขั้นที่ 6 จัดลำดับประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อการเรียนรู้

ขั้นที่ 7 กำหนดวิธีการประเมินผล และแนวทางในการปฏิบัติ

สรุปกระบวนการพัฒนาหลักสูตร เป็นกระบวนการที่ครอบคลุมกระบวนการหลักสูตร

3 ประการ ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 กระบวนการพัฒนาหลักสูตร

ที่มา : ชำรง บัวศรี. 2542 : 151

การสร้างหรือจัดทำหลักสูตร ประกอบด้วยส่วนสำคัญได้แก่การออกแบบหลักสูตรและการจัดทำเอกสารหลักสูตร

1. การออกแบบหลักสูตร (Curriculum Design)

เป็นการจัดเพื่อความสอดคล้องและต่อเนื่องกันระหว่าง การกำหนดจุดมุ่งหมาย การกำหนดเนื้อหาสาระ หรือประสบการณ์ การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล ดังนี้

2. การกำหนดจุดหมายปลายทางและวัตถุประสงค์ ต้องสอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียน แนวคิดทางปรัชญา จิตวิทยา และองค์ความรู้ต่างๆ จุดหมายมีหลายระดับ หลักสูตรระดับชาติจะเป็นภาพรวม และมีจุดหมายย่อย จุดหมายควรครอบคลุม ด้านพุทธิพิสัย ด้านเจตคติ และ ด้านทักษะพิสัย

3. การจัดเนื้อหาสาระ เป็นการพิจารณาขอบเขตของเนื้อหา ซึ่งจะผันแปรตามจุดหมาย โดยพิจารณาจากความสำคัญ ประโยชน์ ความจำเป็น ความน่าสนใจ และพัฒนาการของมนุษย์

4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีแนวโน้มไปตามรูปแบบหลักสูตร เช่น หลักสูตรที่ยึดเนื้อหาเป็นศูนย์กลาง ก็มุ่งการนำเสนอเนื้อหาโดยครู จะมีบทบาทมาก เน้นการบรรยาย และการสาธิต ถ้าหลักสูตรยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางก็จะต้องตอบสนองต่อความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน โดยผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่าครู ถ้าหลักสูตรยึดปัญหาเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอนก็เน้นสร้างสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียนแก้ปัญหา

5. การประเมินผล ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา และกิจกรรม การเรียนการสอน เช่น วัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัย การประเมินอาจใช้การทดสอบ สอบปากเปล่า ถ้าเป็น วัตถุประสงค์ ด้านทักษะพิสัย อาจประเมินจากผลงาน และการลงมือปฏิบัติ ถ้าเป็นวัตถุประสงค์ ด้านเจตคติอาจใช้ แบบทดสอบ หรือ มาตรวัด

ธำรง บัวศรี (2542 : 36) ได้สรุปแนวทางการออกแบบหลักสูตร ซึ่งทำให้เกิดรูปแบบของหลักสูตร ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบหลักสูตร

1.1 แนวคิดที่ยึดวิชา หรือ สาขาวิชาเป็นหลักสูตร (Designs Focused and Disciplines and Subjects) แนวคิดนี้ถือว่สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียน คือ ความรู้ที่มีอยู่ในวิชาต่าง ๆ ทำให้เกิดหลักสูตรรายวิชา (The Curriculum) ต่อมาได้มีการปรับปรุงทำให้เกิดหลักสูตรสัมพันธ์วิชา และหลักสูตรกว้าง

1.2 แนวคิดที่ยึดกิจกรรมและปัญหาของสังคมเป็นหลัก (Designs Focused on Social Activities and Problems) จุดสำคัญแนวคิดนี้คือ หน้าที่ของบุคคลในสังคม ปัญหาของสังคมและการส่งเสริมสร้างสังคม แนวคิดทำให้เกิดหลักสูตรแกน (The Core Curriculum)

1.3 แนวคิดที่ยึดความต้องการและความสนใจของผู้เรียนเป็นหลัก (Designs Focused on Individual Needs and Interests) แนวคิดนี้ยึดตัวผู้เรียนเป็นจุดศูนย์กลาง ความสนใจของผู้เรียนมีความสำคัญกว่าสิ่งใด แนวคิดนี้ทำให้เกิดหลักสูตรประสบการณ์หรือหลักสูตรที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง (The Child – Centered Curriculum)

1.4 แนวคิดที่ยึดทักษะในกระบวนการเรียนรู้เป็นหลัก (Designs Focused on Specific Competencies) แนวคิดนี้การออกแบบหลักสูตรจะมีการกำหนดเกณฑ์ความสามารถที่ผู้เรียนพึงกระทำนั้นซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นพวกทักษะในด้านต่างๆ จัดเรียงลำดับกันไป โดยแบ่งตามกลุ่มวิชาหรือหมวดวิชาตามแต่จะสะดวก แนวคิดนี้ได้หลักสูตรที่เรียกว่า หลักสูตร เกณฑ์ความสามารถ (The Competency – Based Curriculum)

1.5 แนวคิดที่ยึดทักษะในกระบวนการเรียนรู้เป็นหลัก (Designs Focused on Process Skills) แนวคิดนี้มุ่งวิธีการมากกว่าเนื้อหาวิชา เพราะถือว่าความรู้เป็นเพียงพาหนะที่นำไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้ การสอน หลักสูตรตามแนวคิดนี้เรียกว่าหลักสูตรที่มุ่งกระบวนการ (The Process Approach Curriculum)

1.6 แนวคิดที่ยึดหลักการผสมผสานทั้งในด้านกระบวนการและความรู้ (Designs Focused on Integration of Knowledge and Process) แนวคิดนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของจิตวิทยาเกสตาลท์ หลักสูตรตามแนวคิดนี้เรียกว่า หลักสูตรบูรณาการ (The Integrated Curriculum)

ในการออกแบบหลักสูตรควรใช้ความรู้ทั้งด้าน ปรัชญาการศึกษา จิตวิทยา สังคมวิทยา ระเบียบวิธีการวิจัย เพื่อให้การออกแบบครอบคลุมมิติด้าน คุณธรรมจริยธรรม สังคมวัฒนธรรม ความต้องการ ความแตกต่างและพัฒนาการของบุคคล และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

2. รูปแบบของหลักสูตร

2.1 หลักสูตรแกน (The Core Curriculum) คือ หลักสูตรที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียน และเป็นหลักสูตรที่เน้นปัญหาสังคมและค่านิยมของสังคม โดยมีการกำหนดเค้าโครงของสิ่งที่จะสอนไว้อย่างชัดเจน แต่การตีความหมายของหลักสูตรมีอยู่ 3 ความหมาย คือ

2.1.1 หลักสูตรแกน หมายถึง หลักสูตรที่นำเอาวิชาต่างๆ มาผสมผสานกัน โดยใช้หัวข้อที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสังคมปัจจุบัน ปัญหาของผู้เรียนหรือปัญหาของประวัติศาสตร์ มาผสมผสานกัน

2.1.2 หลักสูตรแกน หมายถึง หลักสูตรที่ประกอบด้วยความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ได้เลือกสรรแล้วเห็นว่ามีคามจำเป็นสำหรับผู้เรียนทุกคน โดยนำเอาสิ่งที่ได้เลือกไว้แล้วนี้ มาจัดในลักษณะหลักสูตรกว้างไม่แยกเป็นรายวิชา

2.1.3 หลักสูตรแกน หมายถึง หลักสูตรที่ประกอบด้วยวิชาต่างๆ ซึ่งได้รับการพิจารณาว่าสำคัญและจำเป็นสำหรับผู้เรียนทุกคน

อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตว่าไม่ว่าจะตีความหมายใด หลักสูตรแกนเป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนเหมือนกันหมด ความแตกต่างของเนื้อหาของหลักสูตรขึ้นอยู่กับนโยบายและจุดมุ่งหมายการศึกษาที่ผู้รับผิดชอบเป็นผู้กำหนด ทุกหลักสูตรต่างมีจุดเน้นที่วัฒนธรรมค่านิยม และปัญหาของสังคมและหลักสูตรแกนจะเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรแม่บท และมีลักษณะเป็นหลักสูตรบูรณาการ

2.2 หลักสูตรเกณฑ์ความสามารถ (The Competency – Based Curriculum) จัดทำขึ้นเพื่อความแน่ใจว่าผู้ที่จบการศึกษาระดับหนึ่งๆ นั้นจะมีทักษะและความสามารถในด้านต่างๆ ตามที่ต้องการเป็นหลักสูตรที่ไม่ได้มุ่งเรื่องความรู้หรือเนื้อหาวิชาที่อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา

แต่จะมุ่งพัฒนาในด้านทักษะ ความสามารถ เจตคติ และค่านิยม อันจะเป็นประโยชน์ต่อชีวิต ปัจจุบันและอนาคตของผู้เรียน หลักสูตรนี้มีโครงสร้างแสดงให้เห็นถึงเกณฑ์ความสามารถในด้านต่างๆ ที่ต้องการให้ผู้เรียนมีในแต่ละระดับการศึกษาและในแต่ละชั้นเรียน ทักษะและความสามารถในการในแต่ละชั้นเรียน จะถูกกำหนดให้มีความเชื่อมต่อนี้เองกัน โดยใช้ทักษะและความสามารถที่ได้รับการฝึกอบรมเป็นฐานสำหรับการเพิ่มพูนทักษะและความสามารถต่อไป

2.3 หลักสูตรอิงมาตรฐาน (Standards – Based Curriculum) หลักสูตรอิงมาตรฐานเป็นหลักสูตรที่อยู่บนพื้นฐานของมาตรฐานด้านเนื้อหา (Content Standards) ซึ่งสร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญการพิเศษในสาขานั้นซึ่ง Kentucky และ Marzano ได้อธิบายว่ามาตรฐานด้านเนื้อหาหมายถึง สิ่งที่ผู้เรียนควรรู้และสามารถทำได้มาตรฐานการปฏิบัติ (Performance Standard) อธิบายได้การยอมรับระดับสัมฤทธิ์ผลของแต่ละมาตรฐานการปฏิบัติ (Performance Standard) อธิบายได้การยอมรับระดับสัมฤทธิ์ผลของแต่ละมาตรฐานเนื้อหาความรู้ ซึ่งบางครั้งก็เรียกว่า มาตรฐานหลักสูตร (Curriculum Standard) เป็นข้อความที่บ่งบอกถึงทักษะต่างๆ และองค์ความรู้ที่ ผู้เรียนควรรู้ในเนื้อหาที่ได้สอนจบไปแล้ว

3. การจัดทำเอกสารหลักสูตร

หลักสูตรจะแสดงออกมาในรูปของเอกสาร ที่เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เขียนขึ้นอย่างเป็นทางการ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ เอกสารหลักสูตรแบ่งได้เป็นสองส่วน คือ เอกสารหลักสูตร ได้แก่เอกสารที่เป็นตัวหลักสูตร กล่าวถึงสาระสำคัญของหลักสูตรโดยตรง เอกสารประกอบหลักสูตร เป็นเอกสารที่อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับรายละเอียดต่างๆ ของหลักสูตรเพื่อทำให้สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้ โดยสาระสำคัญของ “เอกสารหลักสูตร” อย่างน้อยควรระบุสาระสำคัญดังนี้

3.1 เหตุผลและหลักการของการจัดทำหลักสูตร เพื่อแสดงให้เห็นผู้ใช้ทราบว่าทำไมต้องจัดทำหลักสูตรและหลักการสำคัญของหลักสูตรเป็นอย่างไร

3.2 ความมุ่งหมายของหลักสูตร ได้แก่ จุดมุ่งหมายทั่วไปหรือจุดหมายปลายทาง ที่มีลักษณะเป็นปรัชญาที่เน้นค่านิยมมากกว่าการปฏิบัติหรือการเรียนการสอน

3.3 สิ่งที่หลักสูตรกำหนดให้กับผู้เรียน ได้แก่ เนื้อหาสาระหรือประสบการณ์ที่คาดหวังว่าถ้านำไปจัดให้กับผู้เรียนแล้วจะทำให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะตามจุดมุ่งหมาย

3.4 แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้ ได้แก่แนวทางหรือวิธีการที่จะนำ หลักสูตรไปจัดการเรียนการสอน เช่น ขอบเขตการใช้การบริหารหลักสูตรการส่งเสริมสนับสนุนบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ โดยสาระรายละเอียดอาจทำเป็นเอกสารประกอบหลักสูตร

3.5 การจัดประสบการณ์หรือการจัดการเรียนการสอนได้แก่แนวทางหรือวิธีการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับรูปแบบของการออกแบบหลักสูตรและเนื้อหาสาระที่กำหนดเป็นวิธีหรือยุทธศาสตร์ของการจัดการเรียนการสอนที่หลักสูตรเน้นหรือให้ความสำคัญเป็นพิเศษ

3.6 การวัดผลและประเมินผล ได้แก่แนวทางหรือวิธีการที่จะใช้เป็นเครื่องมือสำหรับแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เช่น การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้อะไร การประเมินผลหลักสูตร

4. การนำหลักสูตรไปใช้

การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนสำคัญยิ่งของการพัฒนาหลักสูตรอันเป็นขั้นตอนที่จะนำไปสู่การปฏิบัติตามจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระของหลักสูตร ตลอดจนกิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรให้สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ และบุคคลที่เป็นตัวจักรสำคัญในการนำเอาหลักสูตรไปใช้ก็คือครูผู้สอน ดังที่

อนุศักดิ์ อายุวัฒน์ (2542 : 54) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้ประกอบด้วย

1. การบริหารจัดการหลักสูตร เป็นกระบวนการวางแผนและการจัดการเพื่อนำหลักสูตรไปสู่การจัดการเรียนการสอน

2. การวางแผนการใช้หลักสูตร ต้องเร็วที่สุด ผู้เรียนหลักสูตรเดิมได้รับผลกระทบน้อยที่สุด ไม่เป็นปัญหากับการดำเนินงานของหลักสูตรใหม่และหลักสูตรเดิม

3. การประชาสัมพันธ์หลักสูตร เพื่อสร้างความเข้าใจให้ผู้เกี่ยวข้องโดยเฉพาะส่วนที่เป็นการเปลี่ยนแปลงว่าคืออะไร สำคัญอย่างไร ส่งผลกระทบต่อบทบาทหน้าที่ของใครและผู้อื่นอย่างไร

4. การเตรียมบุคลากร เป็นการให้ความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินงานตามแนวคิดของหลักสูตร

5. การจัดสภาพแวดล้อม ต้องจัดให้เอื้อกับการดำเนินงานตามแนวคิดของหลักสูตร ทั้งในระดับสถานศึกษาและชุมชน โดยจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและระหว่างหน่วยงาน

ทั้งนี้การสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตรจะต้องดำเนินการให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

สันต์ ธรรมบำรุง (2532 : 32) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูนำเอาโครงการของหลักสูตรที่เป็นรูปเล่มไปปฏิบัติให้บังเกิดผล และรวมถึงการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียน เพื่ออำนวยความสะดวก และนักเรียนสามารถสอนและเรียนได้

ธีรารัง บัวศรี (2537 : 36) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนการสอนสำหรับสอนเป็นประจำทุกวัน

ศุมิตร คุณานุกร (2537 : 23) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้ รวมถึงกิจกรรม 3 ประเภท คือ การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดปัจจัยและสภาพต่างๆ ภายในโรงเรียนให้หลักสูตร บรรลุเป้าหมาย และการสอนของครู

การใช้หลักสูตรนั้นประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งปฏิบัติเกี่ยวข้องกัน โดยมีบุคคล หลายฝ่ายเข้ามาเกี่ยวข้อง คือ

1. การบริหาร ได้แก่ การจัดการให้มีการดำเนินกิจกรรมไปตามหลักสูตร รวมทั้ง สนับสนุนช่วยเหลือด้าน งบประมาณ บุคลากร อาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์แก่โรงเรียนโดย สังกัด อุทรานันท์ ได้แบ่งการบริหารหลักสูตร ออกเป็น 4 ด้าน คือ

1.1 งานเตรียมบุคลากร เป็นการให้ความรู้แก่บุคลากร ทางด้านจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล ตามหลักสูตร

1.2 การจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร ซึ่งผู้บริหารจะเป็นผู้ดำเนินการจัดผู้สอนเข้าสอน โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และความสมัครใจของแต่ละคน

1.3 การบริหารวัสดุหลักสูตร ได้แก่ เอกสารหลักสูตร และสื่อการสอนต่างๆ เพื่อให้ ความสะดวก และช่วยเหลือครู ให้สามารถใช้หลักสูตร ได้ถูกต้อง

1.4 การบริการหลักสูตร ภายในโรงเรียน เป็นการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้แก่ครูและนักเรียน เช่น การบริการห้องสมุด สื่อการเรียน การใช้อาคารสถานที่ห้องปฏิบัติการ

2. การนิเทศติดตามผล ได้แก่ การช่วยเหลือแนะนำทางวิชาการ เพื่อให้การดำเนิน กิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียนเป็นไปตามหลักสูตร รวมทั้งการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน ของโรงเรียน

3. การเรียนการสอน ได้แก่ การจัดกิจกรรมโดยครูและนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจ มีความสามารถ ความคิด มีคุณธรรม และมีลักษณะนิสัยตามจุดมุ่งหมายของ หลักสูตร

4. การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ การจัดกิจกรรมและการจัด สิ่งแวดล้อมต่างๆ ภายในโรงเรียน นอกเหนือจากการเรียนการสอน

5. การวัดผลการเรียน ได้แก่ กระบวนการตรวจสอบนักเรียนว่าได้ถึงจุดหมาย ปลายทางที่หลักสูตรต้องการหรือไม่เพียงใด และบอกว่ามีส่วนใดบกพร่อง ต้องแก้ไขปรับปรุง ต่อไป

กล่าวโดยสรุป การนำหลักสูตรไปใช้ คือการนำหลักสูตร ไปดำเนินการจัดการเรียน การสอนให้กับนักเรียนในโรงเรียนเพื่อให้บรรลุผลตามจุดประสงค์

การนำหลักสูตรไปใช้นั้น สามารถที่จะสรุปเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

1. การวางแผนเนื้อหาสาระ (Content) และเพื่อการขยายเนื้อหาสาระ ควรทำคำอธิบายรายวิชา (Course Description) ประมวลการสอน (Course Syllabus) ซึ่งระยะการวางแผนเนื้อหาของหลักสูตรนี้ เปรียบเสมือนก้าวนำหลักสูตร
2. นำประมวลการสอนมาทำรายละเอียดและองค์ประกอบการสร้างเป็น เอกสารตำรา หนังสือ อุปกรณ์การสอนทำชุดการเรียนรู้ (Learning Package) และชุดการสอน (Instructional Package)
3. นำครู อาจารย์มาฝึกอบรมเพื่อให้ได้ศึกษาหลักสูตรหลักการ โครงสร้างกระบวนการเรียนการสอน และนำไปสอนให้เกิดผล
4. นำหลักสูตรไปใช้สักระยะหนึ่ง แล้วนำมาวิเคราะห์ประเมินผลหลักสูตรว่าส่วนไหนดี ควรเก็บรักษา ส่วนไหนควรปรับปรุงเพื่อพัฒนาให้เหมาะสม
5. สร้างห้องสมุดเก็บหนังสือ เอกสารเฉพาะวิชาทั้งนี้เพื่อให้เกิดการศึกษากันอย่างกว้างขวาง

การนำหลักสูตรไปใช้นั้นถือได้ว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก เพราะว่าหลักสูตรนั้นจะดีเพียงใดก็ตามแต่ถ้าไม่นำไปใช้ก็อาจจะไม่เกิดประโยชน์แต่อย่างใด หรือถ้านำไปใช้อย่างไม่ถูกต้องครบถ้วน หลักสูตรก็อาจจะไม่ประสบความสำเร็จได้

องค์ประกอบการใช้หลักสูตร

1. การจัดปัจจัยและสภาพต่างๆ เพื่อการใช้หลักสูตร

การจัดปัจจัยและสภาพต่างๆ เพื่อการใช้หลักสูตร หมายถึง การจัดสิ่งต่างๆ ให้มีสภาพเหมาะสมและส่งเสริมให้การดำเนินการในการใช้หลักสูตรเกิดสัมฤทธิ์ผลตามความมุ่งหมายของหลักสูตร ได้แก่

- 1.1 ครูผู้สอน

ครูผู้สอน หมายถึง บุคลากรที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนในหมวดวิชาการต่าง ๆ นับได้ว่าครู คือ บุคลากรที่มีความสำคัญมากในโรงเรียน เพราะเป็นผู้ปฏิบัติการสอนให้ความรู้แก่ผู้เรียนโดยตรง หน้าที่ของครูผู้สอนด้านวิชาการมีดังนี้

1.1.1 จัดทำโครงการสอนให้สมบูรณ์ มีความชัดเจนในเป้าประสงค์มีเนื้อหาสมบูรณ์ และมีการประเมินแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.1.2 การเตรียมการสอน ในเนื้อหาวิชาให้สมบูรณ์ โดยมีลำดับขั้นตอน

1.1.3 การเตรียมอุปกรณ์ จัดหาอุปกรณ์ที่จะใช้ในบทเรียนให้ตรงจุดประสงค์

1.1.4 ดำเนินการสอนโดยวิธีตามลำดับชั้น ศึกษาการใช้อุปกรณ์และใช้ให้ถูกกับบทเรียน เหมาะสมกับเวลา มีการประเมินตามกระบวนการเรียนการสอนอยู่เสมอ

1.1.5 การออกข้อสอบ มีการออกข้อสอบทั้งข้อสอบย่อยและสอบประจำภาคอย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์การวัดผล

1.1.6 งานธุรการข้อสอบ ออกข้อสอบให้เสร็จ และจัดพิมพ์ให้ทันตามกำหนด

1.1.7 มีการสอนซ่อมเสริมหรือทบทวนนอกเวลา เพื่อให้ครบตามหลักสูตร

1.1.8 ควบคุมชั้นเรียนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยอยู่เสมอหาทางป้องกันแก้ไข ปัญหาต่างๆ ทางด้านความประพฤติและเสริมสร้างทัศนคติที่ดีงามกับนักเรียน

1.1.9 รักษาเวลาในการเข้าสอนและเลิกสอน

1.1.10 หาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอเพื่อความแม่นยำในการสอน

1.1.11 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

1.1.12 มีความคิดริเริ่มในการสร้างสรรค์งานของตัวเองให้ดียิ่งขึ้น

1.1.13 ตรวจงานนักเรียนและแก้ไขข้อผิดพลาดเสมอ

ในการนำหลักสูตรไปใช้ครูจะต้องมีความรู้อย่างน้อย 4 ประการ คือ ต้องรู้หลักการและจุดหมายของหลักสูตร เพื่อทราบทิศทางของการศึกษาต้องทราบหมวดวิชาบังคับทุกหมวดกับวิชาเลือก เพื่อจัดแผนการเรียนที่ถูกต้อง และต้องทราบว่าแต่ละหมวดมีความสัมพันธ์ต่อเนื้องกันแต่ละวิชา มุ่งให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมไปทางใด ต้องรู้เนื้อหาวิชาที่จะสอน เพื่อเตรียมการสอนได้ตรงตามหลักสูตร ต้องเลือกวิธีการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาเพื่อให้ผู้เรียนรับรู้เข้าใจได้เร็วและต้องรู้เกี่ยวกับวิธีการวัดผล และประเมินผลเพื่อให้รู้ว่าการสอนบรรลุจุดประสงค์เพียงใด

ศิริพันธ์ โชติญาณนธ์ (2548 : 17) ได้กำหนดขั้นตอนกระบวนการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้ ขั้นที่ 1 การสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการสำรวจรวบรวมผลการใช้หลักสูตรและความต้องการจำเป็นของผู้ที่เกี่ยวข้องของสถานศึกษา ขั้นที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การนำผลการใช้หลักสูตร และผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็นมาร่างหลักสูตร ขั้นที่ 3 การตรวจสอบหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการเรียบเรียง หลักสูตรฉบับร่างแล้วนำหลักสูตรฉบับร่างไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เพื่อพิจารณา สอดคล้องของหลักสูตร และขั้นที่ 4 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร หมายถึง นำผลการพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องของหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร ฉบับร่าง

จากลำดับขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่นักวิชาการกล่าวมา สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรจะต้องประกอบด้วย การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การกำหนดจุดมุ่งหมายการ

คัดเลือกเนื้อหาและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การกำหนดการวัดผลประเมินผล การนำหลักสูตร ไปใช้ การประเมินผลการใช้หลักสูตร และการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร

กระบวนการพัฒนาหลักสูตร ที่ผู้วิจัยได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากการพัฒนาหลักสูตรดังกล่าว แล้วนำมาเป็นกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ของผู้วิจัย ซึ่งมี 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทย เพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ หมายถึง การดำเนินการสำรวจ รวบรวมผลการใช้หลักสูตรและความต้องการจำเป็นของผู้ที่เกี่ยวข้องของสถานศึกษา

ขั้นที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การนำผลการใช้หลักสูตร และผลการ วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็นมาร่างหลักสูตรที่เกี่ยวกับจุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชา คำอธิบายรายวิชา เนื้อหาสาระ หน่วยการเรียนรู้ และนำเสนอตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้

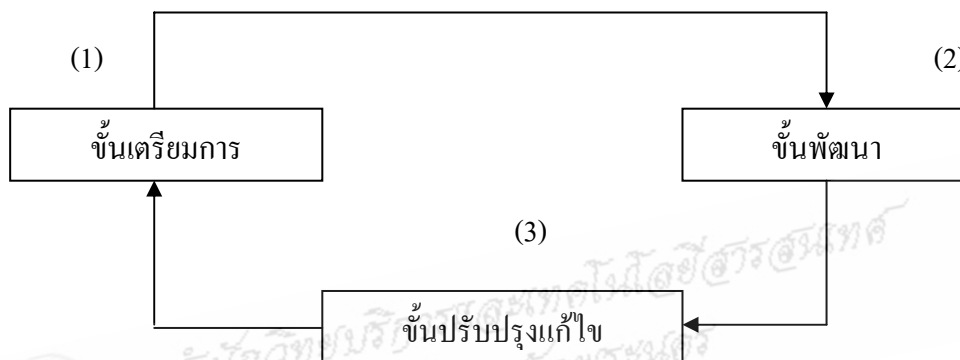
ขั้นที่ 3 การตรวจสอบหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการเรียบเรียงหลักสูตรฉบับร่าง แล้วนำหลักสูตรฉบับร่างไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตร

ขั้นที่ 4 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร หมายถึง นำผลการพิจารณาตรวจสอบหลักสูตร ของผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์มาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฉบับร่าง

2. การพัฒนาหลักสูตรรายวิชา

ในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชานั้น มีนักการศึกษาได้กล่าวถึง การพัฒนาหลักสูตร รายวิชาไว้ดังนี้

แม็กเกอร์ และ บีช (Mager & Beach, 1967 : 26 อ้างถึงใน นิลวรรณ โรงแสง, 2547 : 37) ได้เขียนกระบวนการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเอาไว้ 3 ขั้นตอน มีรายละเอียดดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 ขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชา

ที่มา : แม็กเกอร์ และ บีช (Mager และ Beach, 1967 : 27 อ้างถึงใน นิลวรรณ โรงแสง, 2547 : 37

1. กระบวนการทางการศึกษากำหนดข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร

หากเรามองที่จุดประสงค์หลักของการจัดการเรียนการสอนทางการศึกษาแล้ว ก็จะพบว่าการจัดการเรียนการสอนต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ และเจตคติในทางที่พึงออกไปแล้วสามารถที่จะทำงานในสาขาวิชาชีพที่ตนร่ำเรียนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้การจัดการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนจึงต้องศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้เรียนจะต้องออกไปทำ เมื่อจบการศึกษาแล้วว่า จะต้องใช้ความรู้ความสามารถอะไรบ้าง ต้องศึกษาโครงสร้างของหลักสูตรควบคู่กัน แต่ละวิชาในหลักสูตรมีรายละเอียดอะไรบ้าง มีความเกี่ยวข้องกับรายวิชาอื่นในหลักสูตรอย่างไรและแม้กระทั่งกับผู้เรียนเอง ก็จะต้องศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงว่า ผู้เรียนที่จะเข้ามาเรียนในหลักสูตรรายวิชานั้น ๆ มีลักษณะเป็นอย่างไร เพื่อที่จะได้จัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นขั้นเตรียมการในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาในขั้นเตรียมการจะต้องวิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นคือ รายละเอียดของหลักสูตรรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ความต้องการเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถของทำงานในงานอาชีพ หลักสูตรรายวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่จะพัฒนา และคุณสมบัติของผู้เรียนที่จะเข้ามาเรียนในหลักสูตรรายวิชานั้น ๆ ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากขั้นเตรียมการนี้จะได้ออกแบบในขั้นพัฒนาหลักสูตรรายวิชา คือ การเขียนวัตถุประสงค์การสอน การเลือกเนื้อหาวิชา การเลือกวิธีสอน การสร้างสื่อการเรียนการสอน และการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน

3. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรนั้น นักพัฒนาหลักสูตรได้ให้ทัศนะต่าง ๆ ไว้ดังนี้

สังัด อุทรานันท์ (2532 : 38 อ้างถึงใน สมพิศ วงษ์แหยม 2535 : 18) ได้ให้ความเห็นว่า ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

1. กลุ่มคณะพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาวิชา ครูนักพัฒนาหลักสูตร และนักวัดผลการศึกษา

2. กลุ่มผู้ที่ให้คำแนะนำ และสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์

3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ และความต้องการของสังคม ได้แก่ ผู้เขียนหนังสือบุคคลในหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนประชาชนทั่วไป ผู้ปกครองนักเรียน

4. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของผู้เรียน ได้แก่ ผู้เรียน และนักแนะแนว สำหรับผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้ที่เกี่ยวข้องตามขั้นตอนกระบวนการพัฒนาหลักสูตร และได้มีผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้แทนสถานประกอบการ ผู้ปกครอง และนักเรียน ซึ่งจะ เป็นกลุ่มที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

3. การคัดเลือกและการจัดเนื้อหาสาระ

การคัดเลือกและการจัดเนื้อหา เป็นส่วนประกอบที่จำเป็นของหลักสูตรทั้งนี้ เนื่องจากเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ จะเป็นสื่อกลางที่จะพาผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร การคัดเลือกและการจัดเนื้อหาสาระนั้น จำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องมิติต่างๆ ของการคัดเลือกและการจัดเนื้อหา ซึ่งในการกำหนดขอบเขตของเนื้อหาหลักสูตรนั้น มีวิธีการต่าง ๆ (อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด. 2545 : 15-16) ดังนี้

1. การกำหนดเนื้อหาโดยวิธีการวิจัยค้นคว้า (Identifying Content Through Research) เป็นการกำหนดกรอบความคิดรวบยอดในเรื่องนั้น โดยมีพื้นฐานทางทฤษฎี รายงาน เอกสาร ที่มีผู้ได้ศึกษาไว้เป็นแนวทางในการพัฒนาเนื้อหา

2. กำหนดเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ (Identifying Content with an Expert) โดยวิธีถามผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น ผู้เชี่ยวชาญจะให้ข้อมูลที่มีคุณค่าแก่นักพัฒนาหลักสูตร เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญมีทัศนคติที่กว้างไกลในเรื่องนั้นและเข้าใจความสัมพันธ์ของเนื้อหา วิธีนี้ช่วยประหยัด เวลาในการศึกษา

3. กำหนดเนื้อหาโดยผู้ร่วมงาน (Identifying Content by Participants) วิธีนี้ คณะกรรมการอบรมการใช้หลักสูตรทำงานหลักสูตรก็คือผู้เชี่ยวชาญนั่นเอง โดยอาจจะศึกษาว่า เนื้อหาอะไรที่มีอยู่แล้วจากการสอบถามผู้ร่วมงานคณะผู้ทำงานจะต้องทำการสังเคราะห์จากข้อมูล ที่ รวบรวมได้วิธีนี้เหมาะในกรณีที่ยังไม่มีทฤษฎีและผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ

4. กำหนดเนื้อหาโดยวิธีสังเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Identifying Content Through Needs Assessment) เป็นการกำหนดเนื้อหาในกรณีไม่มีหลักสูตรอยู่ก่อน นักพัฒนาหลักสูตร มักจะมีคำถามว่าควรเริ่มต้นที่จุดใด การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น เป็นวิธีประชาธิปไตยที่สุด ในการคัดเลือกเนื้อหา เป็นกระบวนการที่หลายฝ่ายมีโอกาสเข้าร่วม เช่นการสัมภาษณ์ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ปกครอง นักเรียน นักการเมือง ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น เกี่ยวกับปัญหาที่บุคคลเหล่านี้ประสบและต้องการที่จะแก้ไข หลังจากที่ยกรวบรวม ข้อมูลจากทุก ฝ่ายแล้ว ก็จะหาข้อยุติโดยการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและเนื้อหาที่เฉพาะเจาะจง วูลฟ์ (Wulf) และ เชฟ (Schave). 1984 : 27-29)

อนสไตน์ (Ornstein .1993 : 16-20) ได้กำหนดการคัดเลือกและการจัดเนื้อหา ดังนี้

1. ขอบข่ายเนื้อหา (Scope) หมายถึง ขอบข่ายเนื้อหาที่เรียนในแต่ละระดับชั้น โดยยึดหลักสำคัญ คือ ความกว้างและความลึกของเนื้อหาที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีความ เชื้อถือได้และน่าสนใจ เป็นสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้ได้และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน

2. การบูรณาการเนื้อหา (Integration) หมายถึง การบูรณาการเนื้อหาวิชาต่างๆ เข้าด้วยกัน ในแนวนอน (Horizontal Organization) คือ ในแต่ละระดับชั้น ควรจะจัดสอนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ มากน้อยเท่าไรและแนวตั้ง (Vertical Organization) คือจะเรียนเรื่องอะไรก่อนหลังในแต่ละชั้นเรียน

3. การเรียงลำดับ (Sequence) หมายถึง การเรียงลำดับเนื้อหา ก่อนหลัง การจัดช่วง ลำดับในแนวตั้งควรจัดจากง่าย-ยาก โกลัตัว-ไกลตัวรูปธรรม-นามธรรม ตัวอย่าง-กฎ หรือกฎ-ตัวอย่าง ส่วนรวม-ส่วนย่อย หรือ ส่วนย่อย-ส่วนรวม เรียงตามลำดับเหตุการณ์และต้องพิจารณา ในเรื่องเหล่านี้ คือ

- 3.1 วุฒิภาวะของผู้เรียน (The Maturity of the Learner)
- 3.2 ความสนใจของผู้เรียน (The Interest of the Learner)
- 3.3 ความพร้อมของผู้เรียน (The Readiness of the Learner)
- 3.4 ความยากของบทเรียน (The Difficulty of the Items to the Learner)
- 3.5 ความสัมพันธ์ของเนื้อหา (The Relationship between Item)
- 3.6 ความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็น (Prerequisite – Skills Needed in Each Case)

4. การต่อเนื่องของเนื้อหา (Continuity) หมายถึง การต่อเนื่องของเนื้อหาในแนวตั้ง คือ การสอนซ้ำเรื่องเดียวกันแต่เนื้อหาจะเข้มข้นขึ้นและสมบูรณ์ในแต่ละชั้น

5. ความต่อเนื่อง (Articulation and Balance) หมายถึง ความต่อเนื่องระหว่าง ระดับระหว่างชั้นเนื้อหามีความสัมพันธ์กับวิชาอื่น ผู้เรียนเรียนแล้วมีร่างกาย สติปัญญา อารมณ์สอดคล้อง สมดุลกัน ก็มีเพลงหรือกิจกรรมอื่น ๆ ประกอบ

การคัดเลือกและจัดเนื้อหา อาจใช้รูปแบบของหลักสูตรเป็นหลัก เพราะรูปแบบของหลักสูตร จะสะท้อนแนวคิดของนักพัฒนาหลักสูตรต่อหลักสูตรนั้น เซย์เลอร์ (Saylor, 1981 : 210) ได้แบ่งลักษณะรูปแบบของหลักสูตรออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. การยึดเอาเนื้อหาวิชาหรือสาขาเป็นหลัก
2. การยึดเอาความต้องการและความสนใจของผู้เรียนเป็นหลัก
3. การยึดเอากิจกรรมและปัญหาสังคมเป็นหลัก
4. การยึดเอาทักษะกระบวนการเป็นหลัก
5. การยึดเอาสมรรถภาพเป็นหลัก

การจัดเนื้อหาสาระ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จะจัดในรูปแบบใด ย่อมต้องให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของการศึกษา จุดเน้นของการจัดการศึกษา รูปแบบของหลักสูตรจะเป็นตัวกำหนดการนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผลอีกด้วย อย่างไรก็ตามไม่มี รูปแบบการจัดหลักสูตรใดที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมได้ดีโดยตลอด ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่าการจัดหลักสูตรโดยทั่วไปจึงมีการจัดเนื้อหาสาระหลาย ๆ รูปแบบผสมผสานกันให้เหมาะสมกับสภาพของ เนื้อหา สาระ หรือ ศาสตร์ในสาขาวิชาเหล่านั้น

5. การนำหลักสูตรไปใช้

การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนของการนำเอาหลักสูตรไปสู่ภาคปฏิบัติหรือไปสู่การเรียนการสอนในโรงเรียน การนำหลักสูตรไปใช้ต้องมีประสิทธิภาพจะต้องอาศัยกิจกรรมและกระบวนการต่างๆ ดังที่นักวิชาการ ได้กล่าวไว้ดังนี้

สจ๊วต อุทรานันท์ (2532 : 260 – 271) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตรซึ่งการที่จะนำหลักสูตรไปให้ถึงผู้เรียนนั้นจะต้องผ่านผู้เกี่ยวข้องและผ่านระดับปฏิบัติหลายระดับ มีความสำคัญที่จะชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จความล้มเหลวของหลักสูตรโดยตรงเพราะถึงแม้ว่าหลักสูตรจะสร้างไว้ดีเพียงใดก็ตาม ยังไม่สามารถกล่าวได้ว่าหลักสูตรจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ถ้าหากการนำหลักสูตรไปใช้ดำเนินโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ดีเพียงพอ ความล้มเหลวของหลักสูตรจะบังเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

งานที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด (2545 : 18) มีงานหลักอยู่ 3 ลักษณะ คือ

1. งานบริหารและการบริการหลักสูตร บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรในงานขั้นนี้ ได้แก่ คณะพัฒนาหลักสูตร หน่วยงานบริหารทั้งส่วนกลาง ส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษา ซึ่งทำหน้าที่ดำเนินการต่าง ๆ ในด้านการบริหารและการให้บริการในการนำหลักสูตรไปใช้ งานที่สำคัญ ได้แก่

1.1 การวางแผนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ได้แก่ คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นคณะกรรมการระดับชาติ ประกอบด้วย ฝ่ายบริหารทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คณะพัฒนาหลักสูตรทำหน้าที่ในการวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ประสานงานฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และจัดสรรสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น การผลิตสื่อวัสดุประกอบหลักสูตร ได้แก่ คู่มือครู สื่อการเรียน การวัดผลประเมินผล เป็นต้น

1.2 การเตรียมบุคลากร ได้แก่ การทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร มีความรู้ความเข้าใจในจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลตามหลักสูตรที่จัดทำขึ้น ความสำเร็จของการใช้หลักสูตรนั้นอยู่ที่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะครูที่มีความเข้าใจหลักสูตรตรงกันและดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 การจัดครูเข้าสอน เป็นงานของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละแห่ง แม้ว่าครูจะผ่านมาแล้วก็ตาม ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถ ตลอดจนความสมัครใจของครูแต่ละคน เพื่อให้ครูได้ใช้ศักยภาพของตนให้เป็นประโยชน์ต่อการใช้หลักสูตรให้มากที่สุด

1.4 การจัดตารางสอน เป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา เพราะเกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่ บุคลากร ครูและที่สำคัญคือ การเรียนรู้ของเด็ก รูปแบบการจัดตารางสอนขึ้นอยู่กับลักษณะวิชา ความยากง่าย ความเหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน

1.5 การจัดบริการวัสดุหลักสูตร วัสดุหลักสูตร ได้แก่ เอกสารหลักสูตรวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนทุกชนิด

1.6 การบริหารหลักสูตรภายในสถานศึกษา ได้แก่ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้แก่ ผู้ใช้หลักสูตร เช่น ห้องสอนวิชาเฉพาะ ห้องสมุด โรงฝึกงาน ห้องปฏิบัติการทางภาษา เครื่องมือในการวัดผลประเมินผล การให้บริการแนะแนว เป็นต้น

1.7 การจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา และการเลือกสรรโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน ให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียน และให้บริการแก่ครูในด้านวิชาการทางหลักสูตร

1.8 การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรแก่ผู้ปกครอง และคณะกรรมการอำนวยการสถานศึกษาหรือคณะกรรมการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้จัดทำโครงการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจด้านหลักสูตรแก่ชุมชน เพื่อให้ทุกฝ่ายมีความเข้าใจหลักสูตรตรงกันและให้ความร่วมมือในโอกาสต่อไป

1.9 การจัดทำโครงการประเมินผลการใช้หลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรทั้งระยะสั้นและระยะยาว ผู้ที่สมควรเป็นคณะพัฒนาหลักสูตร

2. งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร งานดำเนินการเรียนการสอนประกอบด้วย กิจกรรม ดังนี้ คือ

2.1 การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

2.2 การจัดทำแผนการสอน

2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3. งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ในระหว่างการนำหลักสูตรไปใช้นั้นอาจมีปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ควรจัดให้มีศูนย์วิชาการ หรือแหล่งวิทยาการท้องถิ่นเพื่อช่วยเหลือกัน

ธำรง บัวศรี (2542 : 302 -321) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้มีงานต้องทำ 4 เรื่อง

1. การวางแผนนำหลักสูตรใหม่เข้าแทนที่หลักสูตรเดิม มีหลักสำคัญที่ต้องคำนึง 3 ประการ

1.1 การดำเนินการเปลี่ยนแปลงต้องให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้

1.2 ต้องให้ผู้เรียนหลักสูตรเดิมได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด

1.3 ต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารงาน ทั้งหลักสูตรใหม่และหลักสูตรเดิม

2. การเตรียมการก่อนนำเอาหลักสูตรไปใช้ แผนการนำเอาหลักสูตรใหม่เข้าแทนที่หลักสูตรเดิมจะสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ก็ต่อเมื่อได้มีการเตรียมการที่จำเป็นอย่างอื่นควบคู่กันไปด้วย ได้แก่ การประชาสัมพันธ์หลักสูตร การเตรียมบุคลากร การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ การเตรียมอาคารสถานที่ การเตรียมระบบบริหารของสถานศึกษา การเตรียมงบประมาณค่าใช้จ่าย การเตรียมปรับปรุงหลักสูตร การเตรียมชุมชนและสังคม

3. การตรวจสอบความพร้อม การนำหลักสูตรไปใช้ เท่ากับเป็นการนำนวัตกรรมใหม่เข้าแทนที่สิ่งที่มีอยู่เดิม ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องแน่ใจว่าสิ่งที่จะนำไปใช้นั้น มีความพร้อมและสมบูรณ์พอ ขณะเดียวกันฝ่ายรับก็จะต้องพร้อมรับด้วยสิ่งที่จะต้องตรวจสอบก่อนนำหลักสูตรไปใช้ ได้แก่ ความพร้อมของหลักสูตรแม่บท ความพร้อมของผู้สอน ความพร้อมของผู้เรียน และความพร้อมของโครงการต่างๆ ที่จะสนับสนุนหลักสูตร

4. การบริหารงานการใช้หลักสูตร เพื่อให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่นและบรรลุความมุ่งหมายที่วางไว้ ผู้ที่รับผิดชอบในการบริหารงานจะต้องดูแลกำกับงานในเรื่องของหลักสูตรความรับผิดชอบของผู้บริหารมีตั้งแต่การสนับสนุนส่งเสริม และการกำกับดูแลในด้านการสนับสนุนนั้นครอบคลุมทั้งในด้านกำลังคน กำลังเงิน อุปกรณ์ และสิ่งจำเป็นต่างๆ ส่วนในด้านการกำกับดูแลก็มุ่งในเรื่องคุณภาพของงานเป็นสำคัญ

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรทั้งหมดที่กล่าวมาตามลำดับ เมื่อได้หลักสูตรแม่บทแล้วจึงมีการนำไปใช้ ทุกขั้นตอนที่ได้กระทำไปนั้น กว่าจะเป็นที่ยอมรับได้ จะต้องผ่านการทดสอบหลายครั้งหลายหน และถึงแม้ว่าจะนำเอาหลักสูตรมาใช้แล้ว ก็ยังต้องมีการตรวจสอบตลอดเวลา เพื่อให้แน่ใจว่าหลักสูตรนั้นใช้ได้ตามสภาวะที่จัดไว้ การกระทำในลักษณะของการตรวจสอบและทดสอบเพื่อการตัดสินใจนี้ เรียกว่า “การประเมินผล”

กล่าวโดยสรุป การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตร เพราะนอกจากจะต้องมีการวางแผนและเตรียมการล่วงหน้าแล้ว จะต้องติดตามผลการดำเนินงานอย่างใกล้ชิดด้วย สิ่งจำเป็นอันดับแรกทีคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรจะต้องกระทำคือ การดำเนินงานเพื่อแจ้งหน่วยงานต้นสังกัดอนุมัติให้นำหลักสูตรไปใช้เสียก่อน จึงมีการประชาสัมพันธ์ จัดประชุมชี้แจงให้ผู้ที่ใช้หลักสูตรให้เกิดความเข้าใจตรงกัน จะได้ช่วยกันดำเนินการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรต่อไป จะใช้

6. การประเมินผลหลักสูตร

เป็นส่วนที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อคุณภาพของหลักสูตร ทั้งนี้ เพราะการประเมินผลหลักสูตร จะทำให้รู้คุณค่าของหลักสูตรว่าเป็นอย่างไร สามารถจะนำไปใช้ได้ดีเพียงใด ผลที่ได้จากการใช้หลักสูตรเป็นอย่างไร ข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลหลักสูตรจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการประเมินหลักสูตรให้มีคุณค่าสูงขึ้นอันจะส่งผลในการนำหลักสูตรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการประเมินผลหลักสูตรไว้ด้วยกันดังนี้

ธำรง บัวศรี (2542 : 326 - 328) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลไว้ดังนี้

การประเมินผล คือ การตัดสินคุณค่าเชิงวิชาชีพของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

การประเมินผล คือ กระบวนการของการกำหนด รวบรวมและประมวลข้อมูลที่มีประโยชน์เพื่อให้แนวทางในการตัดสินใจ

การประเมินผลหลักสูตรมีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

1. ขอบเขตของการประเมิน การประเมินหลักสูตรควรทำให้ครอบคลุมระบบของหลักสูตรทั้งหมดและควรประเมินให้ต่อเนื่องกันดังคำกล่าวของ สจัด อุทรานันท์ (2532 : 279-281) ว่าควรประเมินในเรื่องต่อไปนี้

1.1 การประเมินเอกสารหลักสูตร เป็นการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมและถูกต้องกับหลักการพัฒนาหลักสูตรเพียงใด

1.2 การประเมินการใช้หลักสูตร เป็นการตรวจสอบว่าหลักสูตรสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ดีเพียงใด มีส่วนไหนที่เป็นอุปสรรคต่อการนำหลักสูตรหากพบข้อบกพร่องจะได้รีบแก้ไขทันที

1.3 การประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร ซึ่งทำการประเมินจากผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรนั้น ๆ มักจะทำการติดตามความก้าวหน้าของผู้สำเร็จการศึกษา

1.4 การประเมินระบบหลักสูตร เป็นการประเมินองค์ประกอบทุกส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เช่น ทรัพยากรที่ต้องใช้ ความสัมพันธ์ของระบบหลักสูตร กับระบบบริหารสถานศึกษา ระบบการจัดการเรียนการสอน และระบบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

2. ระยะเวลาในการประเมินหลักสูตร นักพัฒนาหลักสูตรกำหนดแผนในการประเมินหลักสูตรไว้ 2 ระยะคือ

2.1 ระยะที่ 1 การประเมินหลักสูตรก่อนนำไปใช้โดยเมื่อสร้างหลักสูตรเสร็จแล้วผู้สร้างหลักสูตรจะประเมินหลักสูตรว่าสามารถใช้ได้ดีหรือไม่เพียงใด

2.2 ระยะที่ 2 การประเมินหลักสูตรหลังจากการนำหลักสูตรไปใช้ โดยเมื่อนำหลักสูตรที่สร้างเสร็จแล้วไปทดลองใช้ระยะหนึ่ง ควรจะประเมินดูว่าหลักสูตรที่นำไปใช้นั้นได้ผลเพียงใด เพื่อที่จะตัดสินใจว่าควรใช้หลักสูตรนั้นต่อไปหรือควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอย่างไร

3. รูปแบบในการประเมิน มีผู้เสนอรูปแบบในการประเมินไว้หลายรูปแบบในที่นี้จะยกรูปแบบการประเมินหลักสูตรที่นิยมใช้กันมาก ตามที่ไซเลอร์ และอเล็กซานเดอร์และลีวีส์ (Sylar & Alexander & Lewis : 1981 : 42 อ้างถึงใน อาริวรรณ เอี่ยมสะอาด, 2545 : 21) ได้จัดไว้ 5 กลุ่มดังนี้

3.1 รูปแบบที่เน้นจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม รูปแบบนี้เน้นจุดมุ่งหมายเป็นหลักในการประเมิน ในทัศนะของไทเลอร์ นั้นการศึกษา คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ดังนั้นการประเมินจึงเป็นการประเมินว่า มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเกิดขึ้นหรือไม่

3.2 รูปแบบที่เน้นการตัดสินใจ เป็นรูปแบบที่เน้นการประเมินเพื่อปรับปรุง โดยมุ่งประเมินสถานการณ์ต่างๆ ของหลักสูตร 4 ส่วน

3.2.1 การประเมินบริบท (Context) ได้แก่ สภาพแวดล้อม วัฒนธรรม และความต้องการของคนในชุมชน

3.2.2 การประเมินปัจจัยตัวป้อน (Input) ได้แก่ ปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ เช่น ความพร้อมของครู ผู้บริหาร อาคารสถานที่ งบประมาณ สื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ

3.2.3 การประเมินกระบวนการ (Process) หมายถึง กระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งจะครอบคลุมกระบวนการบริหารหลักสูตร กระบวนการสอนของครู กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน ฯลฯ

3.2.4 การประเมินผลผลิต (Product) หมายถึง ผลที่เกิดจากการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งเกิดขึ้นกับผู้เรียน และการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ทั้งนี้ โดยนำไปเปรียบเทียบกับเป้าหมายของหลักสูตร หรือความคาดหวังของสังคม ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่าหลักสูตรบรรลุผลตามหลักการและจุดมุ่งหมายมากน้อยเพียงใด

3.3 รูปแบบที่ไม่ประเมินเป้าหมาย เป็นรูปแบบการประเมินที่ตัดสินสิ่งประเมินโดยไม่นำไปเปรียบเทียบกับเป้าหมายไว้เพราะนักประเมินผลมักจะโน้มเอียงไปสู่เป้าหมายที่นักพัฒนาหลักสูตรกำหนดไว้ ทำให้การประเมินมีอคติ จึงไม่ควรสนใจเป้าหมายทางการศึกษาที่นักพัฒนาหลักสูตรกำหนดขึ้น แต่สนใจผลกระทบที่เกิดขึ้นจากโครงการศึกษานั้น ว่าเป็นความต้องการที่แท้จริงหรือไม่

3.4 รูปแบบการประเมินเพื่อรับรองคุณภาพ เป็นรูปแบบการประเมินที่เก่าแก่ที่สุดรูปแบบหนึ่ง ซึ่งใช้ในการประเมินเพื่อรับรองหรือยอมรับโครงการการศึกษาที่สถาบันจัดขึ้น หรือใช้ในการประเมินผลนักเรียนเพื่อรับเข้าศึกษาต่อในสถาบัน

3.5 รูปแบบที่เน้นการตอบสนองมีลักษณะที่เน้นกระบวนการมากกว่าจุดมุ่งหมายตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และพิจารณาความแตกต่างของสภาพก่อนและหลังการดำเนินงาน โดยเสนอให้ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ในการประเมิน คือ สิ่งที่มีมาก่อน กระบวนการในการสอน และผลที่เกิดขึ้น

จากการศึกษากระบวนการประเมินผลหลักสูตรผู้วิจัย สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรต้องพิจารณาไตร่ตรองให้ละเอียดรอบครอบ และตัดสินใจเพื่อให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายในการประเมิน ซึ่งอาจใช้รูปแบบการประเมินหลาย ๆ รูปแบบผสมผสานกัน เพราะการใช้รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งอย่างเดียวอาจทำให้เกิดข้อบกพร่องในการประเมินได้ โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ก่อนนำไปใช้ ระหว่างการใช้หลักสูตร และหลังการใช้หลักสูตร

สรุปผู้วิจัยได้ใช้การประเมินผลหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 19) เริ่มจาก จุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชา คำอธิบายรายวิชา จัดทำสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 1 หน่วย การเรียนรู้ และตรวจสอบหลักสูตรฉบับร่างโดยเสนอหลักสูตรฉบับร่างให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ตรวจสอบเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยใช้หลักสูตร IOC

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ.2546)

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) มีองค์ประกอบ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2546 : 1)

1. หลักการของหลักสูตร

1.1 เป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังจบมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อพัฒนา กำลังคนระดับฝีมือให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกภาพและเจตคติที่เหมาะสม สามารถประกอบอาชีพได้ ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

1.2 เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวางเพื่อเน้นความชำนาญ เฉพาะด้าน ด้วยการปฏิบัติจริง สามารถเลือกเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน ถ่ายโอน ผลการเรียนรู้ สะสมผลการเรียน เทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการสถานประกอบ อาชีพอิสระได้

1.3 เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษา ร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

1.4 เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการ พัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการและสอดคล้องกับสภาพของชุมชนและท้องถิ่น

2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2.1 เพื่อให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ นำไปปฏิบัติงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิถีการดำรงชีวิตและการประกอบ อาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน สร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ

2.2 เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ มีทักษะในการจัดการและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้า อยู่เสมอ

2.3 เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

2.4 เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี

2.5 เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ เหมาะสมกับงานอาชีพนั้น ๆ

2.6 เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศและโลกปัจจุบัน มีความรักชาติ สำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

3. หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร

การเรียนการสอน

1. การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียน ได้ทุกวิธีเรียนที่กำหนดและนำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลรวมกันได้ สามารถโอนผลการเรียนและขอเทียบความรู้และประสบการณ์ได้

2. การจัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติจริง โดยสามารถนำรายวิชาไปจัดฝึกในสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน

เวลาเรียน

1. ในปีการศึกษาหนึ่งๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ โดยมีเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิต ตามที่กำหนด และสถานศึกษาอาจเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อน ได้อีกตามที่เห็นสมควร ประมาณ 5 สัปดาห์

2. การเรียนในระบบชั้นเรียน ให้สถานศึกษาเปิดทำการสอน ไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ 5 วัน คาบละ 60 นาที (1 ชั่วโมง)

หน่วยกิต ให้มีจำนวนหน่วยกิต ตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 102 หน่วยกิต การคิดหน่วยกิตถือเกณฑ์ ดังนี้

1. รายวิชาภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียน ไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

2. รายวิชาที่ประกอบด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้บูรณาการการเรียนการสอน กำหนด 2-3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 40 – 60 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

3. รายวิชาที่นำไปฝึกงานในสถานประกอบการ กำหนดเวลาในการฝึกปฏิบัติงาน ไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

4. การฝึกอาชีพในระบบทวิภาคีใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต
การทำโครงการ

การทำโครงการให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

4. โครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ.2546) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรมจะต้องศึกษาในหมวดวิชาต่างๆ และ เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 102 หน่วยกิต ดังโครงสร้างต่อไปนี้

1.	หมวดวิชาสามัญ	ไม่น้อยกว่า	26	หน่วยกิต
	1.1 วิชาสามัญทั่วไป		18	หน่วยกิต
	1.2 วิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า	8	หน่วยกิต
2.	หมวดวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า	66	หน่วยกิต
	2.1 วิชาชีพพื้นฐาน		10	หน่วยกิต
	2.2 วิชาชีพสาขาวิชา		16	หน่วยกิต
	2.3 วิชาชีพสาขางาน		36	หน่วยกิต
	2.4 โครงการ		4	หน่วยกิต
3.	หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	10	หน่วยกิต
4.	ฝึกงาน	ไม่น้อยกว่า	1	ภาคเรียน
5.	กิจกรรมเสริมหลักสูตร (ไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง)		-	หน่วยกิต
	รวมไม่น้อยกว่า		102	หน่วยกิต

ในหมวดวิชาสามัญทั่วไปโครงสร้างหลักสูตรได้กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต กลุ่มวิชาภาษาไทยเป็นวิชาสามัญทั่วไปโครงสร้างหลักสูตรกำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต ให้เรียนรายวิชา 2000 – 1101 ชื่อวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 (Thai for the Workplace 1) จำนวน 2 หน่วยกิต และเลือกเรียนรายวิชาอื่นอีกไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต และจากการศึกษากลุ่มวิชาภาษาไทยได้มีจุดมุ่งหมายในการศึกษาดังนี้คือ

1. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจและเกิดทักษะความสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

2. เพื่อให้มีเจตคติและกิจนิสัยที่ดี มีความเข้าใจความเป็นชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย และเกิดความรักความภาคภูมิใจในภาษาไทย

สรุปวิชาภาษาไทยมีจุดประสงค์เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนให้เกิดความรู้ความเข้าใจและเกิดทักษะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

5. หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 รหัสวิชา 2000-1101 ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง 2546) มีองค์ประกอบของหลักสูตรดังนี้

จุดประสงค์รายวิชา

1. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจธรรมชาติ พลังของภาษา และภูมิปัญญาทางภาษาไทย

2. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญ และประสิทธิภาพของการใช้ทักษะภาษาไทยในการสื่อสาร

3. เพื่อใช้ทักษะทางภาษาไทยในการแสวงหาความรู้ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาตนเอง และงานอาชีพ

4. นำความรู้ ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาวรรณคดี วรรณกรรม และภูมิปัญญาทางภาษาไทย ไปใช้ในการดำรงชีวิตและงานอาชีพ

มาตรฐานรายวิชา

1. อธิบายธรรมชาติ พลังของภาษา และภูมิปัญญาทางภาษาไทยได้

2. สรุปความสำคัญ และคุณภาพของการเขียน การอ่าน การฟัง การดู และการพูดได้

3. นำทักษะภาษาไทยไปใช้ในการสื่อสารได้ถูกต้องเหมาะสม และมีมารยาท

4. นำความรู้ ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาวรรณคดี วรรณกรรม และภูมิปัญญาทางภาษาไทย ไปใช้ดำรงชีวิตและงานอาชีพ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาฝึกทักษะเกี่ยวกับธรรมชาติและพลังของภาษาไทย และภูมิปัญญาทางภาษาไทย ความสำคัญและประสิทธิภาพการเขียน ในการอ่าน การฟัง การดู และการพูด การวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิเคราะห์สารในรูปแบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานอาชีพการเขียนเรียงความ ข้อความ อธิบายความ ชี้แจงรายงานการปฏิบัติงาน จดหมายที่จำเป็นต่องานอาชีพ การกรอกแบบฟอร์ม การพูดแสดงความคิดเห็น พูดสาธิต การศึกษาวรรณคดี วรรณกรรมพื้นบ้านที่ส่งเสริมคุณธรรม วัฒนธรรม และประยุกต์ใช้

หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ที่ผู้วิจัยศึกษาในครั้งนี้ ได้นำผลการใช้หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ของครูผู้สอน ปีการศึกษา 2547 และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรของผู้ที่เกี่ยวข้องมาพัฒนาหลักสูตรเป็นหลักสูตรฉบับร่างซึ่งปรากฏอยู่ในบทที่ 4

บริบทของโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ตั้งอยู่เลขที่ 2 ถนนมหาราช แขวงพระบรมราชวังเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร แต่เดิมชื่อโรงเรียนตั้งตรงจิตรวิทยาลัย วัดพระเชตุพนฯ สร้างขึ้นโดยทุนทรัพย์ของคุณประยงค์และคุณเล็ก ตั้งตรงจิตร บนเนื้อที่ 3 ไร่ 63 ตารางวา ในบริเวณวัดพระเชตุพนฯ สถานที่ก่อสร้างโรงเรียนเดิมเป็นกุฏิสงฆ์ของวัดพระเชตุพนฯ แต่สภาพกุฏิสงฆ์ทรุดโทรมมาก ไม่สามารถบูรณะให้เหมือนเดิมได้ ทางเจ้าอาวาสและคณะสงฆ์ในขณะนั้น ได้มีมติให้รื้อถอนกุฏิสงฆ์เหล่านั้นและสร้างเป็นโรงเรียน และอาคารเรียนเป็นสมบัติของวัดพระเชตุพนฯ (รายงานประเมินตนเองโรงเรียนตั้งตรงจิตร. 2547 : 1-3)

โรงเรียนเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของกรมอาชีวศึกษา ประเภทวิชาพณิชยกรรม สาขาพณิชยกรรม ระดับ ปวช. และหลักสูตรของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ประเภทบริหารธุรกิจ ระดับ ปวช. และ ระดับ ปวส.

ปรัชญาโรงเรียน

คิดค้นความจริง

เรียนรู้ยิ่งในวิชา

เสริมคุณค่าทางทักษะ

ไม่เลยละใฝ่คุณธรรม

นำเวลาไปใช้ให้เกิดประโยชน์

พุทธศาสนาสัญญา

นตฺถิ ปญฺญาสมฺมา อภา

“แสงสว่างเสมอด้วยปัญญาไม่มี”

วิสัยทัศน์

จัดการเรียนการสอน ประเภทบริหารธุรกิจระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ให้นักเรียนเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะทางวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม คิดเป็นทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีความคิดสร้างสรรค์ และมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สร้างคนดี คนเก่งให้แก่สังคมไทย

พันธกิจ

1. พัฒนาทางด้านวิชาการโดยการศึกษา พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและสังคมของประเทศ
 2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นสากล
 3. จัดอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง
 4. ทำโรงเรียนให้ปลอดคนไม่รู้จักคอมพิวเตอร์
 5. ทำโรงเรียนให้ปลอดสารเสพติดให้โทษ
 6. พัฒนาการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ให้ผู้เรียนสามารถใช้คอมพิวเตอร์ และประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ
 7. พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันได้
 8. พัฒนานักเรียน/นักศึกษา ให้เป็นผู้มีวินัย มีคุณธรรม มีจริยธรรม เพื่อสร้างลักษณะนิสัยที่ดีและพึงประสงค์ของสถานประกอบการและสังคม
 9. พัฒนาคณาจารย์ให้มีศักยภาพในการทำงานสูงขึ้น มีขวัญและกำลังใจในการทำงาน
 10. จัดระบบการบริหารและการจัดการให้มีระบบคล่องตัวโดยใช้คอมพิวเตอร์ ในการบริหารและจัดการ
 11. ให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตและใช้อินเทอร์เน็ตเป็นศูนย์กลางเรียนรู้ได้
 12. สร้างความร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ
 13. กำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อแสดงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของโรงเรียน
- คุณลักษณะที่พึงประสงค์
1. มีความรู้ ความสามารถและทักษะวิชาชีพ เป็นที่ยอมรับของสถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชน
 2. มีความรู้ ความสามารถทางเทคโนโลยี และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดเป็น ทำเป็นแก้ปัญหาเป็น
 3. มีคุณภาพและมาตรฐานทางวิชาชีพ ตามความต้องการทางสังคม
 4. มีคุณธรรม มีจริยธรรมและมีความรับผิดชอบ เป็นที่ยอมรับของสังคม

5. มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการและสามารถศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ให้สอดคล้องกับสภาพจริงของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่น ภายใต้ขอบเขตที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนด ดังนั้นผู้วิจัยจึงรวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการทำวิจัยครั้งนี้ โดยได้ลำดับไว้ดังต่อไปนี้

สุปราณี ไกรวัตนุสรณ์ (2541 : 351) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรพลเมืองศึกษาโดยใช้ข้อมูลจากชุมชนสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรพลเมืองศึกษา โดยใช้ฐานข้อมูลชุมชน พบว่าการพัฒนาหลักสูตร ได้หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรพลเมืองศึกษา สำหรับใช้เป็นรายวิชาบังคับเลือก และพบว่า คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองทั้ง 3 กลุ่มสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ ร้อยละ 50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปริญญา ทองสอน (2546 : 322) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 สำหรับนักเรียนในจังหวัดชลบุรี ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบหลักสูตรโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาหลักสูตร ได้หลักสูตรและเอกสารหลักสูตรรายวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 สำหรับนักเรียนในจังหวัดชลบุรี โดยมีองค์ประกอบหลักสูตรคือ หลักการและเหตุผล โครงสร้างหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย ด้านคำอธิบายรายวิชา ด้านจุดประสงค์รายวิชา ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร ประกอบด้วย 5 หน่วยการเรียนรู้คือ ระบบนิเวศ ประชากรในจังหวัดชลบุรี วิเคราะห์ปัญหาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น การใช้โครงงานวิทยาศาสตร์แก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม และการส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วยกิจกรรมดังนี้ คือ การเรียนรู้แบบร่วมมือ การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก การเรียนรู้ตามแนววิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสังคม และการจัดทำโครงงานวิทยาศาสตร์ ด้านการวัดและประเมินผลใช้การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงเป็นหลัก การทดลองหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมา กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2543 จำนวน 2 ห้องเรียน คือห้องเรียนที่เรียนแผนการเรียนศิลป์-ภาษา (โครงสร้างที่ 1) 1ห้องเรียน

จำนวน 45 คน และห้องเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ (โครงสร้างที่ 3) 1 ห้องเรียน จำนวน 49 คน ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรท้องถิ่นรายวิชาวิทยาศาสตร์และความตระหนักทางสิ่งแวดล้อมสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

กรมวิชาการ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ติดตามและประเมินผลการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่าการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตร สิ่งที่โรงเรียนส่วนใหญ่ได้ดำเนินการแล้ว ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียน ประชุมชี้แจง อบรม / พัฒนาบุคลากร การแต่งตั้งคณะกรรมการระดับกลุ่มสาระ การศึกษาคุณ การประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชนรับทราบ โดยการประชุมชี้แจง แจกเอกสาร ติดป้ายโปสเตอร์แจ้งผ่านนักเรียน มีการจัดทำและนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในระดับมาก ในเรื่องของบุคลากร นักเรียน และแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา บุคลากรของโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในระดับมาก ใน 3 อันดับแรก คือ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การออกแบบจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรและการจัดสัดส่วนเวลาเรียนและบุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจระดับน้อยในเรื่องการใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนรู้ และการออกแบบหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ และโรงเรียนมีความพร้อมในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับน้อย เพราะระยะเวลาในการจัดทำหลักสูตรมีน้อย บุคลากรมีความรู้เรื่องหลักสูตรยังไม่ชัดเจน ครูยังไม่มั่นใจในการจัดทำหลักสูตรที่ดำเนินแล้วถูกต้องหรือไม่ การดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยคณะครูในโรงเรียน มีการจัดทำสาระการเรียนรู้ จัดทำผลการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล หน่วยการเรียนรู้ และคาดว่าหลักสูตรสถานศึกษาจะเสร็จทันเปิดภาคเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เช่น กำหนดวิสัยทัศน์ คณะอนุกรรมการระดับกลุ่มสาระ ร่วมจัดทำกลุ่มสาระการเรียนรู้ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โครงสร้างของหลักสูตร สำหรับชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบ และสอดคล้องความประพฤติของนักเรียน ร่วมจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน จัดหาทุน และสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์อาคารสถานที่และสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ปัญหาที่พบในการดำเนินงาน ได้แก่ ครูเข้าใจเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรสถานศึกษาไม่ชัดเจน ครูขาดความมั่นใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เวลาในการจัดทำหลักสูตรไม่เพียงพอและบุคลากรมีภาระงานมาก ความต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สนับสนุนเอกสาร / คู่มือในการจัดทำหลักสูตร นิเทศติดตาม กำกับดูแล เป็นที่เล็งในการทำหลักสูตร และให้คำแนะนำตอบข้อสงสัย หน่วยงานที่ต้องการความช่วยเหลือ ได้แก่ กรมต้นสังกัด กรมวิชาการ มหาวิทยาลัย และสถาบันราชภัฏ

กรมวิชาการ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ติดตามและประเมินผลการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2545 ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่เตรียมบุคลากรโดยใช้วิธีการประชุมชี้แจง อบรมผู้ที่เกี่ยวข้อง และพบว่า บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในระดับ โรงเรียนส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 77 ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สภาพการดำเนินงานทั่วไปพบว่า โรงเรียนมากกว่าร้อยละ 80 ดำเนินการในการกำหนดปรัชญาและเป้าหมายการจัดการศึกษากำหนดโครงสร้างของหลักสูตร คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ส่วนการกำหนดสาระการเรียนรู้ พบว่าโรงเรียนร้อยละ 30-64 ได้ดำเนินการไปถึงขั้นการจัดทำผลการเรียนรู้ การกำหนดรายวิชา เวลาเรียน และคาดว่าจะเสร็จทันเปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ข้อมูลสารสนเทศที่โรงเรียนนำมาใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสูงสุด คือ ข้อมูลด้านบุคลากร อาคาร สถานที่ รองลงมาคือ ความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน ข้อมูลที่นำมาใช้น้อยที่สุด คือ ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น/วิทยากรภายนอก และการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนรับรู้และ ข้อความร่วมมือในการจัดทำหลักสูตร ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาร้อยละ 80 ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในส่วนของวางแผนกำหนดนโยบาย จุดมุ่งหมายของการจัดการ ศึกษาและมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ปัญหาที่พบในการดำเนินงานส่วนใหญ่ คือ เรื่องระยะเวลาที่ไม่เพียงพอในการจัดทำ รองลงมาคือ การขาดอัตรากำลัง/บุคลากรไม่เพียงพอ และขาดความรู้ ความไม่ชัดเจนในการดำเนินงานบางเรื่อง ความช่วยเหลือที่ต้องการสูงสุด คือ คำแนะนำและการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือ การสนับสนุนในเรื่อง งบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ และเทคโนโลยี ตลอดจนเอกสารความรู้คู่มือต่างๆ ข้อเสนอแนะ ได้แก่ ควรมีการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอน และมีการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานอย่างจริงจัง และควรให้ความรู้ในกระบวนการจัดทำที่ชัดเจนให้เข้าใจตรงกัน พร้อมกับมีเอกสารตัวอย่างให้ศึกษาล่วงหน้าและให้มีเวลาในการเตรียมการ 1 ปี

นิลวรรณ โรงแสง (2547 : 152-165) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และศึกษาความคิดเห็นของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการต่อรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 พัฒนารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ขั้นตอนที่ 2 นำรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไปสอบถามความคิดเห็นของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการต่อรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 1.1 การศึกษาสภาพและสำรวจความต้องการอาชีพในท้องถิ่น 1.2 วิเคราะห์ศักยภาพและสำรวจความร่วมมือของสถานประกอบการ 1.3 วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง 1.4 วิเคราะห์อาชีพ 1.5 วิเคราะห์ศักยภาพของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การร่างหลักสูตร 2.1 กำหนดวิสัยทัศน์และภารกิจ 2.2 กำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร 2.3 กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 2.4 กำหนดมาตรฐานอาชีพและมาตรฐานวิชาชีพ 2.5 กำหนดรายวิชา จุดประสงค์รายวิชา และคำอธิบายรายวิชา 2.6 กำหนดแผนการเรียนรู้รายวิชา 2.7 กำหนดสื่อการสอน

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร 3.1 ตรวจสอบวิสัยทัศน์และภารกิจ 3.2 ตรวจสอบจุดมุ่งหมายหลักสูตร 3.3 ตรวจสอบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3.4 ตรวจสอบมาตรฐานอาชีพและมาตรฐานวิชาชีพ 3.5 ตรวจสอบรายวิชา จุดประสงค์รายวิชา และคำอธิบายรายวิชา 3.6 ตรวจสอบแผนการเรียนรู้รายวิชา 3.7 ตรวจสอบสื่อการสอน 3.8 นำหลักสูตรไปทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนที่ 4 การนำหลักสูตรไปใช้ 4.1 กำหนดวิธีการเรียนการสอน 4.2 กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน 4.3 จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือและสถานที่ฝึกปฏิบัติ 4.4 ประสานงานกับเครือข่ายการเรียนรู้อ

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล หลักสูตร 5.1 ประเมินผลก่อนการใช้หลักสูตร 5.2 ประเมินผลระหว่างการใช้หลักสูตร 5.3 ประเมินผลหลังการใช้หลักสูตร

2. ผลการนำรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไปสอบถามผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสถาบันอาชีวศึกษา พบว่า ในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 4.01 และเห็นด้วยในระดับมากทุกขั้นตอน ในส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรไปใช้และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร เห็นว่าสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้และจำเป็นต้องมีทุกขั้นตอน

ศิริพันธ์ โชติญาณนนท์ (2548 : 112-113) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1 โรงเรียนกันตะบุตร โดยใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้นตอน ได้แก่ การสำรวจความต้องการจำเป็น การพัฒนาหลักสูตร การตรวจสอบหลักสูตร การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1 โรงเรียนกันตะบุตร ที่พัฒนาสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

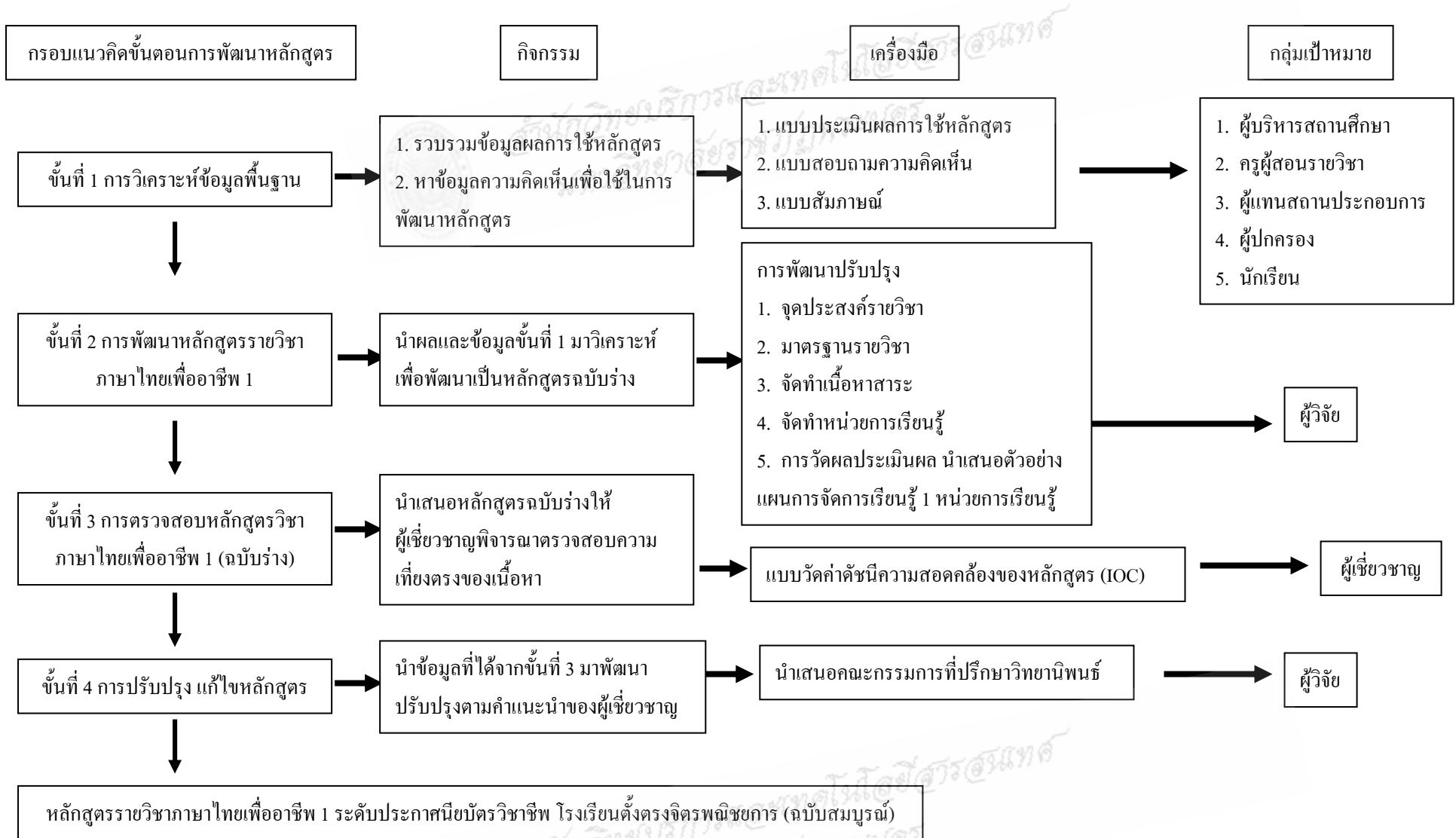
ผู้บริหารและคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา และเป็นหลักสูตรที่ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบแล้ว พบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีด้านสาระการเรียนรู้รายปี ด้านคำอธิบายรายวิชา ด้านหน่วยการเรียนรู้ และด้านวัดผลและประเมินผล มีค่า IOC เท่ากับ 0.8-1

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นนั้น สรุปได้ว่า การจัดทำหลักสูตร มีผู้ที่เกี่ยวข้องคือ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ศิษยานุศิษย์ และชุมชน ได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการจัดทำหลักสูตรหรือการพัฒนาหลักสูตรในด้านต่าง ๆ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยยึดนักเรียนเป็นสำคัญ และบุคลากรทุกฝ่ายต้องมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย และมีเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนรู้ โดยมีผู้เชี่ยวชาญเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ นอกจากนี้เมื่อนำหลักสูตรไปใช้ ต้องมีการนิเทศติดตามผลหลักสูตรที่ต่อเนื่อง และบุคลากรมีความรู้ความสามารถในด้านพัฒนาหลักสูตร

จากงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำมาสังเคราะห์เป็นแนวทางการพัฒนาหลักสูตรรายวิชา ไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ โดยสำรวจความต้องการจำเป็น พัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ตรวจสอบหลักสูตรรายวิชาภาษาไทย การปรับปรุงแก้ไขจนสมบูรณ์ ซึ่ง การพัฒนาหลักสูตร มีรายละเอียดดังภาพที่ 2.4

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ภาพที่ 2.4 ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการเป็นหน่วยศึกษาซึ่งประกอบด้วยประชากรดังต่อไปนี้

- 1.1 ผู้บริหารโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ได้แก่ ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่ ผู้ช่วย ครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย จำนวน 5 คน
- 1.2 ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการจำนวน 3 คน
- 1.3 ผู้แทนของสถานประกอบการที่อยู่ใกล้เคียงบริเวณโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ จำนวน 10 คน
- 1.4 ผู้ปกครองนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ จำนวน 356 คน
- 1.5 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ จำนวน 356 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างการวิจัยครั้งนี้ พิจารณาจากรายการที่ 4-5 (ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน) สำหรับหน่วยที่ศึกษา 1-3 (ผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้แทนสถานประกอบการ) ใช้วิธีการจากประชากรโดยตรง

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ เป็นกลุ่มประชากร ได้แก่ ผู้รับใบอนุญาต 1 คน ผู้จัดการ 1 คน ครูใหญ่ 1 คน ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ 1 คน หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย 1 คน รวมจำนวน 5 คน ศึกษาจากประชากรทั้งหมด

2.2 ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 จำนวน 3 คน

2.3 ผู้แทนของสถานประกอบการ เขตพระนคร ผู้แทนของสถานประกอบการที่มีนักเรียนไปประกอบอาชีพ จำนวน 10 คน ได้แก่ ผู้แทนสำนักงานเขตพระนคร ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนสถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง ผู้แทนสำนักพระราชวัง ผู้แทนธนาคารไทยธนาคาร สาขาท่าเตียน ผู้แทนชุมชนชาวท่าเตียน ผู้แทนการไฟฟ้าวัดเลียบ ผู้แทนไปรษณีย์เขต ปากคลองตลาด ผู้แทนบริษัทเทพผดุงพราชาวเกาะจำกัด ผู้แทนร้านค้าประกอบอาชีพอิสระ ศึกษาจากประชากรทั้งหมดที่อยู่ใกล้เคียงบริเวณ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

2.4 ผู้ปกครองนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ได้มาโดยสุ่มตัวอย่างจากผู้ปกครองนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Sampling Random) จากประชากรอ้างอิง จำนวน 356 คน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยอาศัยเปิดตารางของ R.V. Krejcie and D.W. Morgan ได้จำนวน 169 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2.5 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ได้มาโดยคัดเลือกจากนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Sampling Random) จากประชากร จำนวน 356 คน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยอาศัยเปิดจาก ตารางของ R.V. Krejcie and D.W. Morgan อ้างอิงได้จำนวน 169 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ปีการศึกษา 2548 มีรายละเอียดดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ปีการศึกษา 2548

ที่	รายการ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	รวม
1	ผู้บริหารโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ 1. ผู้รับใบอนุญาต 2. ผู้จัดการ 3. ครูใหญ่ 4. ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ 5. หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย	5 1 1 1 1 1		5 คน
2	ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1	3		3 คน
3	ผู้แทนสถานประกอบการ เขตพระนคร 1. ผู้แทนสำนักงานเขตพระนคร 2. ผู้แทนกระทรวงกลาโหม 3. ผู้แทนสถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง 4. ผู้แทนสำนักพระราชวัง 5. ผู้แทนธนาคารไทยธนาคาร สาขาท่าเตียน 6. ผู้แทนชุมชนชาวท่าเตียน 7. ผู้แทนการไฟฟ้าวัดเลียบ 8. ผู้แทนไปรษณีย์เขตปากคลองตลาด 9. ผู้แทนบริษัทเทพผดุงพรวางกะเจก จำกัด 10. ผู้แทนร้านค้าประกอบอาชีพอิสระ	10 1 1 1 1 1 1 1 1 1		10 คน
4	ผู้ปกครองนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 ปีการศึกษา 2548	300	169	169 คน
5	นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 ปีการศึกษา 2548	300	169	169 คน
	รวม		356	356 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1. แบบประเมินผลการใช้หลักสูตรฉบับเดิมของครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

2. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร สภาพการเรียนรู้มี 5 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้แทนสถานประกอบการที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

ฉบับที่ 5 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับความต้องการในการเรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

3. แบบประเมินผลความสอดคล้องของหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. การสร้างแบบประเมินผลการใช้หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

แบบประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ปีการศึกษา 2547

ผู้วิจัยพัฒนามาจากแบบประเมินผลการใช้หลักสูตรของ ศิรินันท์ โชติญาณนท์ (2548 : 64-65) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาแบบการประเมินผลการใช้หลักสูตร เรื่องการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1 โรงเรียนกันตะบุตร แล้วนำมาปรับปรุงข้อมูลบางส่วน

1.2 ศึกษาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เพื่อกำหนดเป็นประเด็นหลักของแบบประเมินผลการใช้หลักสูตร

1.3 กำหนดประเด็นหลักและประเด็นย่อยของแบบประเมินผลการใช้หลักสูตร รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งได้ประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1.3.1 ด้านจุดประสงค์รายวิชา มี 2 ประเด็นย่อย ได้แก่ จุดประสงค์รายวิชา สอดคล้องกับหลักการและจุดหมายของหลักสูตร และจุดประสงค์รายวิชาครอบคลุมจุดมุ่งหมายที่สำคัญในการสอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

1.3.2 ด้านมาตรฐานรายวิชา มี 3 ประเด็นย่อย ได้แก่ มาตรฐานรายวิชา มีความชัดเจนประกอบด้วยสาระสำคัญครบถ้วน มาตรฐานรายวิชา มีการเลือกกรอบแนวคิดมีความเหมาะสม สอดคล้องและสนองจุดหมายของหลักสูตร และเป็นแนวทางนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้

1.3.3 ด้านโครงสร้างรายวิชา มี 3 ประเด็นย่อย ได้แก่ โครงสร้างรายวิชา กำหนดชื่อรายวิชาเหมาะสม โครงสร้างรายวิชา กำหนดใช้เวลาเหมาะสมกับเนื้อหา และโครงสร้างรายวิชา ใช้เวลาเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน

1.3.4 ด้านคำอธิบายรายวิชา มี 2 ประเด็นย่อย ได้แก่ คำอธิบายรายวิชา ครอบคลุมจุดประสงค์รายวิชาและมาตรฐานรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา นำไปจัดทำหน่วยการเรียนรู้ได้

1.3.5 ด้านเนื้อหาสาระ มี 5 ประเด็นย่อย ได้แก่ เนื้อหาสาระ สอดคล้องกับมาตรฐานรายวิชา จัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับผู้เรียน มีเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ตามมาตรฐานรายวิชาที่กำหนด เนื้อหาสาระครอบคลุมเนื้อหา ทักษะ / กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ต้องการปลูกฝังให้เกิดแก่ผู้เรียน มีความชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้

1.3.6 ด้านหน่วยการเรียนรู้ มี 3 ประเด็นย่อย ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ กำหนดชื่อ หน่วยการเรียนรู้ สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ หน่วยการเรียนรู้ กำหนดเวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา สาระ หน่วยการเรียนรู้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน

1.3.7 ด้านแผนการจัดการเรียนรู้ มี 8 ประเด็น ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ กล่าวถึงการสาธิต การเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน แผนการจัดการเรียนรู้ เลือกสื่อการสอนที่เหมาะสม กับเนื้อหาสาระและจุดประสงค์ แผนการจัดการเรียนรู้ เสนอหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผล ได้อย่างเหมาะสม แผนการจัดการเรียนรู้ มีการวัดและประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์ แผนการจัดการเรียนรู้ มีการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนเรียนแต่ละหน่วย แผนการจัดการเรียนรู้ มีการทดสอบนักเรียนหลังเรียนจบแต่ละหน่วย แผนการจัดการเรียนรู้ มีการนำผลการวัดและประเมินผลไปวิเคราะห์ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ มีบันทึกหลังสอน

1.3.8 ด้านอื่นๆ มี 4 ประเด็นย่อย ได้แก่ รับฟังสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนจากผู้ปกครองและเพื่อนครูผู้สอน มีการศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ของผู้เรียน นำข้อผิดพลาดในแบบฝึกหัดการทดสอบมาอธิบายหรือสอนใหม่ จัดให้มีการสอนซ่อมเสริม

1.4 นำแบบประเมินผลการใช้หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ เสนออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และแก้ไขตามคำแนะนำอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.5 นำแบบประเมินผลการใช้หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ เสนอผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน และด้านสถิติการวัดผลประเมินผล จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงทางเนื้อหา (Content Validity) และภาษาที่ใช้ แล้วดำเนินการแก้ไขตามคำแนะนำ

1.6 นำแบบประเมินผลการใช้หลักสูตรไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวม ข้อมูลประเมินผลการใช้หลักสูตรประเมินตามหัวข้อและเกณฑ์ดังต่อไปนี้

3	หมายถึง	มีคุณลักษณะตามรายการนั้นร้อยละ 75 - 100
2	หมายถึง	มีคุณลักษณะตามรายการนั้นร้อยละ 50 - 74
1	หมายถึง	มีคุณลักษณะตามรายการนั้นน้อยกว่าร้อยละ 50 หรือ

ไม่มีการปฏิบัติ

เกณฑ์การประเมินผลภาพรวมทั้งเล่มหลักสูตร นำค่าคะแนนของแต่ละด้านมารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 2.50 ขึ้นไป หมายถึง ผลการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ผลการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ผลการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับน้อย

(สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 80-83)

2 . ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นมีดังนี้

2 . 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร

2 . 2 ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สร้างเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ซึ่งมี 4 ฉบับ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ และเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรที่สอนรายวิชาภาษาไทย เพื่ออาชีพ 1 ลักษณะแบบสอบถามเป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ และเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

ตอนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับพัฒนาความสามารถและทักษะของผู้เรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของเจ้าของสถานประกอบการ มี 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ และเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเด็นคำถาม ได้แก่ วิชาภาษาไทย เป็นทักษะจำเป็นสำหรับพนักงานในสถานประกอบการของท่านหรือไม่อย่างไร และพนักงานในสถานประกอบการของท่านที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ สามารถประยุกต์ใช้ภาษาไทยให้เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้มากน้อยเพียงใด 3) ท่านต้องการนักเรียนที่มี คุณลักษณะอย่างไร

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ควรมีส่วนประกอบอะไรบ้าง

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการเรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ของนักเรียน แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามกำหนดให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ของ นักเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ Likert scales โดยที่มากที่สุด = 5 มาก = 4 ปานกลาง = 3 น้อย = 2 และน้อยที่สุด = 1 โดยมาตรวัดดังกล่าวทำให้เป็นข้อมูลต่อเนื่อง เกณฑ์ในการแปลผลจะเป็นดังนี้

4.50 - 5.00	หมายความว่า	เห็นด้วยมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายความว่า	เห็นด้วยมาก
2.50 - 3.49	หมายความว่า	เห็นด้วยปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายความว่า	เห็นด้วยน้อย
ต่ำกว่า 1.50	หมายความว่า	เห็นด้วยน้อยที่สุด

(ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และ อัจฉรา ชำนิประศาสน์. 2545 : 173)

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม เป็นคำถามให้เลือกตอบ

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนรายวิชาภาษาไทย เพื่ออาชีพ 1 แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามเป็นลักษณะแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ข้อมูลความต้องการเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเรียงลำดับความต้องการและตอบคำถามที่กำหนดให้

ตอนที่ 3 ข้อมูลความต้องการเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเรียงลำดับความต้องการและตอบคำถามที่กำหนดให้และแสดงความคิดเห็นโดยเติมลงในช่องว่าง

3. การสร้างแบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 โดยแบ่งออก ประเด็นคำถามเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของครูผู้สอนวิชาภาษาไทย เป็นคำถามแบบให้ตอบ

ตอนที่ 2 ประเด็นพิจารณาในการปรับปรุงเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ประเด็นสัมภาษณ์ ประกอบด้วย ด้านจุดประสงค์รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ได้แก่ ด้านการสอนของครู ด้านนักเรียน การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ด้านการนิเทศ ติดตามของฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา ด้านมาตรฐานรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ด้านคำอธิบายรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ด้านเนื้อหาสาระของรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

4. การสร้างแบบประเมินค่าดัชนีวัดความสอดคล้องของหลักสูตร มีขั้นตอนดังนี้

4.1 กำหนดขอบข่ายสาระในการประเมินผลการใช้หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ มาจัดสร้างเป็นแบบประเมินค่าดัชนีวัดความสอดคล้องของหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) ใช้เกณฑ์กำหนดดังนี้ (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และอัจฉรา ชำนิประศาสน์. 2545 : 145 – 146)

คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นมีความสอดคล้องตามจุดประสงค์ที่ต้องการ

คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นมีความสอดคล้องตามจุดประสงค์ที่ต้องการ

คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นไม่มีความสอดคล้องตามจุดประสงค์ที่ต้องการ

4.2 นำร่างแบบประเมินค่าดัชนีวัดความสอดคล้องของหลักสูตร เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความเหมาะสม และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน และด้านสถิติการวัดและประเมินผล จำนวน 5 คน ตรวจสอบทางเนื้อหาและภาษาที่ใช้ ดำเนินการแก้ไขตามคำแนะนำ เมื่อแก้ไขแบบประเมินค่าดัชนีวัดความสอดคล้องของหลักสูตรเรียบร้อยแล้ว นำแบบประเมินค่าดัชนีวัดความสอดคล้องของหลักสูตรไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง จึงนำแบบประเมินค่าดัชนีวัดความสอดคล้องของหลักสูตร ไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรฉบับร่าง

5. หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ฉบับร่าง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ มีวิธีดำเนินการพัฒนาหลักสูตรฉบับร่าง โดยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอนนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

รวบรวมผลการใช้หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ของครูผู้สอน ปีการศึกษา 2547 และผลความต้องการจำเป็นของผู้ที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ แล้วนำผลการวิเคราะห์ไปพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ขั้นที่ 2 พัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

นำผลและข้อมูลขั้นที่ 1 มาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาเป็นหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ของครูผู้สอน และผลความต้องการจำเป็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง มาพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการเป็นหลักสูตรฉบับร่าง ซึ่งมีสาระองค์ประกอบหลักสูตร 6 ส่วนดังนี้ จุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชา คำอธิบายรายวิชา จัดทำเนื้อหาสาระ จัดทำหน่วยการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผลนำเสนอตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ 1 หน่วยการเรียนรู้

ขั้นที่ 3 ตรวจสอบรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ฉบับร่าง

นำเสนอหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ฉบับร่าง พร้อมทั้งตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้ และเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำหลักสูตรฉบับร่างเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบ เพื่อพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง

ขั้นที่ 4 ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฉบับร่าง

นำข้อมูลที่ได้จากขั้นที่ 3 มาพัฒนาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำหลักสูตรฉบับร่างที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

นำข้อมูลที่ได้จากขั้นที่ 3 ที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องแล้วเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความสมบูรณ์ และปรับแก้ไขหลักสูตรฉบับร่าง ตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ไปยังโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ เพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินการวิจัย

2. ขอนหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เชิญผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยและตรวจสอบหลักสูตรฉบับร่าง

3. ผู้วิจัยขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้บริหาร ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 และนักเรียน และขอความร่วมมือจากโรงเรียนในการประสานงานกับผู้แทนสถานประกอบการและผู้ปกครอง ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. ดำเนินการแจกแบบสอบถามด้วยตนเองให้กับกลุ่มตัวอย่าง พร้อมชี้แจง เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบประเมินผลการใช้หลักสูตร แบบสอบถามความคิดเห็น แบบสัมภาษณ์ และข้อมูลที่ได้จะใช้ในการวิจัยเท่านั้น

5. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินผลการใช้หลักสูตร แบบสอบถามความคิดเห็น แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมด้วยตนเอง

6. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้รวมทั้ง 356 ฉบับ จากแบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 356 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. หาค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (กรมวิชาการ. 2545 : 71)

2. หาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการใช้หลักสูตรรายวิชาภาษาไทย เพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ และความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการเรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ของนักเรียน

3. หาค่าความถี่ (Frequency) ของความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการเรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 และความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับ ตัวครูผู้สอน

4. หาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

คำนวณ โดยใช้โปรแกรมทางคอมพิวเตอร์

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ โดยใช้ตารางประกอบการบรรยาย จำแนกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาการใช้หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ของครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาข้อมูลความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ฉบับร่าง

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาการประเมินหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาการใช้หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ของครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

ผลการศึกษาการใช้หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ของครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ปีการศึกษา 2547 มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.1-4.9

ตารางที่ 4.1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อผลการใช้หลักสูตร
รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ปีการศึกษา 2547 ด้านจุดประสงค์รายวิชา

ที่	รายการพิจารณา	ครูผู้สอน (N=3)		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	จุดประสงค์รายวิชา			
	1.1 จุดประสงค์รายวิชาสอดคล้องกับหลักการและ จุดหมายของหลักสูตร	2.66	0.47	ปานกลาง
	1.2 จุดประสงค์รายวิชาครอบคลุมจุดมุ่งหมายที่สำคัญ ในการสอนวิชาภาษาไทย	2.66	0.47	ปานกลาง
	คะแนนเฉลี่ย	2.66	0.47	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อผลการใช้หลักสูตรรายวิชา
ภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ด้านจุดประสงค์รายวิชาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.66$, S.D. =
0.47) เมื่อพิจารณารายการพบว่า จุดประสงค์รายวิชาสอดคล้องกับหลักการและจุดหมายของ
หลักสูตร และจุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมสถานภาพของนักเรียนในปัจจุบัน ผู้ปกครองได้
พิจารณาแล้วมีความเห็นด้วยกับหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 2 รายการ ($\bar{X} = 2.66$, S.D.= 0.47)

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อผลการใช้หลักสูตร
รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ปีการศึกษา 2547 ด้านมาตรฐานรายวิชา

ที่	รายการพิจารณา	ครูผู้สอน (N=3)		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
2	มาตรฐานรายวิชา			
	2.1 มาตรฐานรายวิชาที่มีความชัดเจน ประกอบด้วย เนื้อหาสาระที่สำคัญครบถ้วน	3.10	0.63	มาก
	2.2 มาตรฐานรายวิชาที่มีการเลือกกรอบแนวคิดมีความ เหมาะสมสอดคล้องและสนองจุดหมายของ หลักสูตร	2.33	0.47	ปานกลาง
	2.3 มาตรฐานรายวิชาเป็นแนวทางนำไปสู่การปฏิบัติ จริงได้	2.66	0.47	ปานกลาง
	คะแนนเฉลี่ย	2.66	0.52	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อ
ผลการใช้หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ปีการศึกษา 2547 ด้านมาตรฐานรายวิชาในภาพรวม
อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.66$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มาตรฐานรายวิชาที่มีความ
ชัดเจนประกอบด้วยเนื้อหาสาระที่สำคัญครบถ้วน เป็นแนวทางนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้ มีผลการ
ใช้หลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = 0.63) มาตรฐานรายวิชาที่มีการเลือกกรอบแนวคิดมี
ความเหมาะสมสอดคล้องและสนองจุดหมายของหลักสูตร และเป็นแนวทางนำไปสู่การปฏิบัติจริง
ได้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.66$, S.D. = 0.47) และ ($\bar{X} = 2.33$, S.D. = 0.47)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อผลการใช้หลักสูตร
รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ปีการศึกษา 2547 ด้านโครงสร้างรายวิชา

ที่	รายการพิจารณา	ครูผู้สอน (N=3)		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
3	โครงสร้างรายวิชา			
	3.1 โครงสร้างรายวิชากำหนดชื่อรายวิชาเหมาะสม	2.66	0.47	ปานกลาง
	3.2 โครงสร้างรายวิชาใช้เวลาเหมาะสมกับเนื้อหา	3.00	0.77	มาก
	3.3 โครงสร้างรายวิชาใช้เวลาเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน	2.98	0.69	มาก
	คะแนนเฉลี่ย	2.88	0.16	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อผลการใช้หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ด้านโครงสร้างรายวิชาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.88$, S.D. = 0.16) เมื่อพิจารณารายการพบว่า ด้านโครงสร้างรายวิชาใช้เวลาได้เหมาะสมกับเนื้อหา และระดับชั้นของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.00$, S.D. = 0.77) และ ($\bar{X} = 2.98$, S.D. = 0.69)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อผลการใช้หลักสูตร
รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ปีการศึกษา 2547 ด้านคำอธิบายรายวิชา

ที่	รายการพิจารณา	ครูผู้สอน (N=3)		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
4	คำอธิบายรายวิชา			
	4.1 คำอธิบายรายวิชาครอบคลุมจุดประสงค์รายวิชาและมาตรฐานรายวิชา	3.00	0.47	มาก
	4.2 คำอธิบายรายวิชานำไปจัดทำหน่วยการเรียนรู้ได้	2.88	0.59	มาก
	คะแนนเฉลี่ย	2.94	0.53	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อผลการใช้หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ด้านคำอธิบายรายวิชาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.94$, S.D. = 0.53)

เมื่อพิจารณารายการพบว่า คำอธิบายรายวิชาครอบคลุมจุดประสงค์รายวิชาและมาตรฐานรายวิชา และสามารถนำไปจัดทำหน่วยการเรียนรู้ได้ ($\bar{X} = 3.00$, S.D. = 0.47) และ ($\bar{X} = 2.88$, S.D. = 0.59)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อผลการใช้หลักสูตร รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ปีการศึกษา 2547 ด้านเนื้อหาสาระ

ที่	รายการพิจารณา	ครูผู้สอน (N=3)		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
5	เนื้อหาสาระ			
	5.1 เนื้อหาสาระสอดคล้องจุดประสงค์รายวิชาและมาตรฐานหลักสูตร	2.66	0.47	ปานกลาง
	5.2 จัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน	2.66	0.47	ปานกลาง
	5.3 มีเนื้อหาสาระการเรียนรู้ตามมาตรฐานรายวิชาที่กำหนด	3.00	0.65	มาก
	5.4 เนื้อหาสาระครอบคลุมเนื้อหา ทักษะ / กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ต้องการปลูกฝังให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน	3.00	0.54	มาก
	5.5 เนื้อหาสาระมีความชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้	3.00	0.69	มาก
	คะแนนเฉลี่ย	2.86	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อผลการใช้หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ด้านเนื้อหาสาระในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.86$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณารายการ พบว่า มีเนื้อหาสาระการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน ครอบคลุมเนื้อหา ทักษะ และมีความชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ อยู่ในระดับมาก การจัดเนื้อหาสาระสอดคล้องจุดประสงค์รายวิชาและมาตรฐานหลักสูตรและเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อผลการใช้หลักสูตร
รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ปีการศึกษา 2547 ด้านหน่วยการเรียนรู้

ที่	รายการพิจารณา	ครูผู้สอน (N=3)		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
6	หน่วยการเรียนรู้			
	6.1 กำหนดชื่อหน่วยการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	2.66	0.47	ปานกลาง
	6.2 หน่วยการเรียนรู้กำหนดเวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา สาระ	3.00	0.56	มาก
	6.3 หน่วยการเรียนรู้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับ ชีวิตประจำวัน	2.66	0.47	ปานกลาง
	คะแนนเฉลี่ย	2.77	0.50	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ครูผู้สอนต่อผลการใช้หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ด้านหน่วยการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.86$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณารายการพบว่า การกำหนดเวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหาสาระ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.00$, S.D. = 0.56) รองลงมาคือ ความสอดคล้องในการกำหนดชื่อหน่วยการเรียนรู้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.66$, S.D. = 0.47)

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อผลการใช้หลักสูตร
รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ปีการศึกษา 2547 ด้านแผนการจัดการเรียนรู้

ที่	รายการพิจารณา	ครูผู้สอน (N=3)		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
7	แผนการจัดการเรียนรู้			
	7.1 แผนการจัดการเรียนรู้กล่าวถึงการสาธิต การเรียนรู้ไว้ อย่างชัดเจน	3.00	0.54	มาก
	7.2 แผนการจัดการเรียนรู้เลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับ เนื้อหาและจุดประสงค์	2.66	0.47	ปานกลาง
	7.3 แผนการจัดการเรียนรู้เสนอหลักเกณฑ์การวัดและ ประเมินผลได้อย่างเหมาะสม	3.00	0.63	มาก
	7.4 แผนการจัดการเรียนรู้การวัดและประเมินผลสอดคล้อง กับจุดประสงค์	3.00	0.48	มาก
	7.5 แผนการจัดการเรียนรู้ทดสอบความรู้พื้นฐานของ นักเรียนก่อนเรียนแต่ละหน่วย	2.79	0.85	ปานกลาง
	7.6 แผนการจัดการเรียนรู้ทดสอบผู้เรียนหลังจากเรียนจบ แต่ละหน่วย	3.00	0.79	มาก
	7.7 แผนการจัดการเรียนรู้นำผลการวัดและประเมินผลไป วิเคราะห์ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขการสอน	2.66	0.47	ปานกลาง
	7.8 แผนการจัดการเรียนรู้มีบันทึกหลังสอน	3.00	0.59	มาก
	คะแนนเฉลี่ย	2.88	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อผลการใช้หลักสูตรรายวิชา
ภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ปีการศึกษา 2547 ด้านแผนการจัดการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 2.88$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณารายการ พบว่า ในแผนการจัดการเรียนรู้ กล่าวถึงการสาธิต
การเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน มีการเสนอหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลได้อย่างเหมาะสม อีกทั้ง
แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์ ทำการทดสอบผู้เรียน
หลังจากเรียนจบแต่ละหน่วย และมีบันทึกหลังสอน ซึ่งผลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อผลการใช้หลักสูตร
รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ปีการศึกษา 2547 ด้านอื่น ๆ

ที่	รายการพิจารณา	ครูผู้สอน (N=169)		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
8	อื่น ๆ			
	8.1 รับฟังสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนจากผู้ปกครองและเพื่อนครูผู้สอน	2.88	0.75	มาก
	8.2 มีการศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	3.00	0.39	มาก
	คะแนนเฉลี่ย	2.80	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อผลการใช้หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ปีการศึกษา 2547 ด้านอื่นๆ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.88$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณารายการพบว่า มีการศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.00$, S.D. = 0.39) รองลงมา ในการรับฟังสภาพปัญหา และข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนจากผู้ปกครองและเพื่อนครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.88$, S.D. = 0.75)

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อผลการใช้หลักสูตรรายวิชาภาษาไทย
เพื่ออาชีพ 1 ปีการศึกษา 2547 ในภาพรวม โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ
ในแต่ละด้าน

ด้าน	ครูผู้สอน (N = 3)		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านจุดประสงค์รายวิชา	2.66	0.47	ปานกลาง
2. ด้านมาตรฐานรายวิชา	2.66	0.52	ปานกลาง
3. ด้านโครงสร้างรายวิชา	2.88	0.16	มาก
4. คำอธิบายรายวิชา	2.94	0.53	มาก
5. ด้านเนื้อหาสาระ	2.86	0.56	มาก
6. ด้านหน่วยการเรียนรู้	2.77	0.50	ปานกลาง
7. ด้านแผนการจัดการเรียนรู้	2.88	0.60	มาก
8. ด้านอื่นๆ	2.80	0.52	มาก
คะแนนเฉลี่ย	2.80	0.47	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ความคิดเห็นต่อผลการใช้หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ปีการศึกษา 2547 ของครูผู้สอน เมื่อพิจารณาความคิดเห็นในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.80$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณารายด้าน มีผลการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับมาก คือ ด้านคำอธิบายรายวิชา โครงสร้างรายวิชา แผนการจัดการเรียนรู้ เนื้อหาสาระ และมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านหน่วยการเรียนรู้ จุดประสงค์รายวิชา และมาตรฐานรายวิชา

ตอนที่ 2 ผลความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

ผลความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ประกอบด้วยความต้องการจำเป็นของผู้เรียนเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทย ความต้องการจำเป็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับความคิดเห็นในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในตัวผู้สอน ความคิดเห็นของผู้แทนสถานประกอบการที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร

รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ มีรายละเอียดดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาได้แสดงความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ค่าความถี่ของผู้บริหารที่มีความต้องการให้ผู้สอนจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

ประเด็นคำถาม	ความต้องการ	ความถี่
การสอนที่ต้องการให้ผู้สอนใช้วิธีสอนในห้องเรียนมากที่สุด	1. สอนโดยการสาธิตและฝึกปฏิบัติ	5
เนื้อหาสาระที่ต้องการให้ผู้สอนใช้สอนในชั้นเรียนมากที่สุด	1. ใช้เนื้อหาในแผนการสอนอย่างเดียว 2. ใช้สื่อเทคโนโลยีประกอบการสอน 3. ใช้เทคนิคจากคู่มือประกอบการสอน	3 1 1
รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ต้องการให้ผู้สอนใช้มากที่สุด	1. เปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนแล้วแต่กิจกรรมการสอน 2. จัดเหมือนการเรียนปกติทั่วไป	3 2
กิจกรรมที่ผู้สอนใช้กับนักเรียนในห้องเรียน	1. เพียงพอ 2. ไม่เพียงพอ	4 1
ทักษะที่ต้องการให้ผู้สอนจัดให้กับนักเรียนมากที่สุด	1. การฝึกทักษะการเขียน 2. การฝึกทักษะการพูด	3 2

จากตารางที่ 4.10 พบว่าผู้บริหารทั้ง 5 คน มีความคิดเห็นให้ครูผู้สอนสอนแบบโดยการสาธิตและฝึกปฏิบัติมากที่สุด ด้านเนื้อหาสาระ ผู้บริหาร 3 ใน 5 มีความคิดเห็นต้องการให้ใช้เนื้อหาในแผนการสอนอย่างเดียว ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหาร 3 ใน 5 มีความคิดเห็นต้องการให้ครูผู้สอนเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนแล้วแต่กิจกรรมการสอน ด้านกิจกรรม ผู้บริหาร 4 ใน 5 มีความคิดเห็นว่า กิจกรรมที่ครูผู้สอนได้นำมาใช้กับนักเรียนเพียงพอ

กับความต้องการของนักเรียน และด้านทักษะ ผู้บริหาร 3 ใน 5 มีความคิดเห็นต้องการให้ครูผู้สอนจัดการฝึกทักษะการเขียน รองลงมาคือ จัดการฝึกทักษะการพูด

นอกจากนี้ผู้บริหารทั้ง 5 ท่านยังมีความมุ่งหวังว่า ผู้เรียนน่าจะสามารถนำความรู้จากการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 มาใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ภาษาไทยเป็นภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ใช้ในการทำงาน ในการติดต่อสื่อสาร และอื่น ๆ อีกมาก เพราะภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ จึงควรส่งเสริมให้นักเรียนรักภาษาวัฒนธรรมทางภาษาไทย ใช้ภาษาไทยให้เหมาะสมกับสถานการณ์ กับชุมชน สังคม หน่วยงาน และสถานประกอบการ

2. ความคิดเห็นของครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 มีความคิดเห็นเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 สถานภาพของครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 จำแนกตามเพศ ศาสนา วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การสอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

ลำดับที่	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน ครู N = 3
1	เพศ ชาย	-
	หญิง	3
2	ศาสนา พุทธ	3
3	วุฒิการศึกษาปริญญาตรี สาขาศึกษาศาสตร์ เอกภาษาไทย	3
4	ประสบการณ์การสอนวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1	
	13 ปี	2
	24 ปี	1
5	มีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ	3

จากตารางที่ 4.11 พบว่าครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 เป็นเพศหญิงทั้ง 3 คน นับถือศาสนาพุทธ มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี สาขาการศึกษาศาสตร์ วิชาเอกภาษาไทย มีประสบการณ์การสอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 13 ปี จำนวน 2 คน 24 ปี จำนวน 1 คนและมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรทั้ง 3 คน

3. ความคิดเห็นของผู้แทนของสถานประกอบการในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

ผู้แทนของสถานประกอบการได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ดังนี้

ผู้แทนสถานประกอบการได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สรุปเป็นข้อได้ดังนี้

1. วิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 มีความสำคัญต่อการทำงานในสถานประกอบการ คือ การให้บริการ การพูดต้องชัดเจนถูกต้อง ชัดถ้อยชัดคำและไพเราะ จะช่วยให้ผู้ใช้บริการมีความประทับใจ

2. วิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 มีประโยชน์ต่อการทำงานในสถานประกอบการ คือ การส่งเงินธนาณัติจำเป็นต้องมีการสะกดชื่อผู้รับเงิน รวมทั้งการใช้ภาษา การอ่านออกเสียง คำควบกล้ำให้ถูกต้องตามอักขระ การพิมพ์หนังสือราชการต่างๆ การฝาก-ถอนเงิน และงานด้านบัญชี

3. นักเรียนควรมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ สถานประกอบการต้องการพนักงานที่ดี มีความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร มีความอดทนต่อปัญหาอุปสรรคต่างๆ มีสัมมาคารวะ รู้จักกาลเทศะ สุภาพอ่อนโยนต่อบุคคลทั่วไป มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความเอื้ออาทรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่เห็นแก่ตัว ปฏิภาณไหวพริบที่ดี

4. ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ที่ผู้แทนสถานประกอบการให้ข้อมูลเพิ่มเติม คือ กิจกรรมการเรียนการสอน ครู-อาจารย์มีส่วนสำคัญมากในการโน้มน้าวแรงจูงใจจากครู-อาจารย์สู่นักเรียน สร้างบรรยากาศเป็นกันเองมากที่สุด นำเสนอที่เข้าใจ เพราะเป็นวิชาที่มีเนื้อหาสาระมาก ควรเน้นการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องเหมาะสม

4. ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน

ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.12-4.13

ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง จำแนกตามเพศ อาชีพ บทบาทเกี่ยวกับโรงเรียน

ข้อมูลทั่วไป	ผู้ปกครอง (N = 169)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาชีพ		
รับราชการ	24	14.20
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	5	2.96
นักธุรกิจ	4	2.37
รับจ้าง	79	46.75
ค้าขาย	38	22.49
แม่บ้าน	8	4.73
พนักงานบริษัทเอกชน	11	6.50
บทบาทเกี่ยวกับโรงเรียน		
คณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ	2	1.18
ศิษย์เก่าโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ	8	4.73
ผู้ปกครองนักเรียน	159	94.09

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ด้านอาชีพ คือ รับราชการ 24 คน คิดเป็นร้อยละ 14.20 พนักงานรัฐวิสาหกิจ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.96 นักธุรกิจ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.37 รับจ้าง 79 คน คิดเป็นร้อยละ 46.75 ค้าขาย 38 คน คิดเป็นร้อยละ 22.49 แม่บ้าน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.73 พนักงานบริษัทเอกชน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนในหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

ที่	รายการพิจารณา	ผู้ปกครอง (N=169)			
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1	นักเรียนในปกครองของท่านสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้มากน้อยเพียงใด	3.59	0.82	มาก	13
2	นักเรียนมีทักษะการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันได้มากน้อยเพียงใด	3.69	0.83	มาก	9
3	นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้มากน้อยเพียงใด	4.04	0.76	มาก	1
4	นักเรียนสามารถนำความรู้วิชาภาษาไทยไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้มากน้อยเพียงใด	3.83	0.90	มาก	6
5	นักเรียนสามารถนำทักษะการอ่านมาใช้ในชีวิตประจำวันได้มากน้อยเพียงใด	3.88	0.90	มาก	5
6	นักเรียนสามารถเขียนเพื่อการสื่อสารได้มากน้อยเพียงใด	4.01	0.90	มาก	2
7	นักเรียนสามารถรับฟัง คำข่าวสารข้อมูลที่เป็นประโยชน์ได้มากน้อยเพียงใด	3.99	0.84	มาก	3
8	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทบทวนเนื้อหาเพียงใด	3.60	0.90	มาก	12
9	นักเรียนเข้าใจสาระสำคัญของเนื้อหาได้มากน้อยเพียงใด	3.61	0.91	มาก	11
10	นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากน้อยเพียงใด	3.62	0.89	มาก	10
11	นักเรียนนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการสื่อสารและประกอบอาชีพได้มากน้อยเพียงใด	3.78	0.91	มาก	7
12	นักเรียนมีกระบวนการคิดสร้างสรรค์ได้มากน้อยเพียงใด	3.73	0.79	มาก	8
13	นักเรียนวิเคราะห์เรื่องต่างๆ จากการฟัง การดู การอ่านได้มากน้อยเพียงใด	3.92	0.80	มาก	4
	รวมคะแนนเฉลี่ย	3.80	0.85	มาก	

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ผู้ปกครองจำนวน 169 คน ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนในหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.85) เมื่อพิจารณาจากรายข้อ พบว่า อันดับที่ 1 นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.76) รองลงมาคือ ผู้เรียน

สามารถเขียนเพื่อการสื่อสารได้ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.90) ลำดับสุดท้าย นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.82)

ผู้ปกครองได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทย เพื่ออาชีพ 1 ของนักเรียน สรุปได้ดังนี้

การเรียนการสอนให้เน้นด้านการเขียน และการพูด ให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างเต็มที่ สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และมีความพร้อมที่จะศึกษาต่อ

5. ความคิดเห็นของนักเรียน

ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการเรียน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.14-4.15

ตารางที่ 4.14 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน จำแนกตามเพศ

ข้อมูลทั่วไป	นักเรียน (N = 169)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ ชาย	76	42.70
หญิง	102	57.30

จากตารางที่ 4.14 พบว่า นักเรียนจำนวน 169 คน เป็นเพศชายน้อยกว่าเพศหญิง คือ เพศชาย 76 คน คิดเป็นร้อยละ 42.70 เพศหญิง 102 คน คิดเป็นร้อยละ 57.30

ตารางที่ 4.15 ความถี่ความต้องการของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทย
เพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

ข้อความ	ความต้องการ	ความถี่	ร้อยละ
นักเรียนเรียนวิชา ภาษาไทยเพื่อให้เกิด ประโยชน์ที่สุด	1. นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	108	63.90
	2. ประยุกต์ใช้ในการสื่อสารและประกอบอาชีพ	95	56.21
	3. ใช้ในการศึกษาต่อในระดับที่สูงต่อไป	74	43.78
	4. เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่นๆ	63	37.27
นักเรียนชอบทักษะการ เรียนวิชาภาษาไทยในด้าน	1. การฟัง การดู ข่าวสาร	93	55.03
	2. การแสดงออกทางการพูด	49	28.99
	3. การเขียนเพื่อการสื่อสาร	48	28.40
สิ่งที่นักเรียนสนใจและ ต้องการเรียนวิชา ภาษาไทย มากที่สุด	1. การสื่อสารด้วยทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน	111	65.68
	2. ได้ความสนุกสนานในเวลาเรียน	56	33.14
	3. การคิดสร้างสรรค์	50	29.59
	4. การวิเคราะห์ และจับประเด็นสำคัญ	50	29.59
นักเรียนชอบการเรียน โดยทำกิจกรรมที่มี ลักษณะฝึกแบบ	1. เป็นกลุ่มย่อย	110	65.09
	2. ร่วมกันทั้งห้อง	80	47.34
	3. เป็นคู่	36	21.30
นักเรียนชอบให้ครูสอน โดยใช้กิจกรรมการสอน แบบ	1. คู่มือสารัตถ์ของครู	77	43.56
	2. คู่มือทัศน ทัศน	72	40.45
	3. เล่นเกมก่อนนำเข้าสู่บทเรียน	63	35.39
	4. รูปภาพประกอบปฏิบัติ	54	30.34
	5. ถาม - ตอบกับครู	45	25.28
นักเรียนชอบเรียนใน วิชาภาษาไทยโดยใช้ กิจกรรมแบบ	1. เข้ากิจกรรมกับกลุ่มเพื่อน	102	57.30
	2. เรียนรู้จากครูผู้สอน	65	36.52
	3. กิจกรรมประเภทเพลง เกม บทบาทสมมุติ	59	33.15
	4. สื่อการสอนประเภท IT	44	24.72

จากตารางที่ 4.15 พบว่า นักเรียนจำนวน 169 คน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการเรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 เพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุดคือ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ คิดเป็นร้อยละ 63.90 รองลงมาคือ ประยุกต์ใช้ในการสื่อสารและประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 56.21 ทักษะการเรียนวิชาภาษาไทยที่ชอบมากที่สุดคือ ด้านการฟัง การดูข่าวสาร คิดเป็นร้อยละ 55.03 และรองลงมาคือ การแสดงออกทางการพูด คิดเป็น

ร้อยละ 28.99 กับสิ่งที่นักเรียนสนใจและต้องการเรียนวิชาภาษาไทย มากที่สุด คือ การสื่อสาร ด้วยทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน คิดเป็นร้อยละ 65.68 รองลงมาคือ ได้รับความสนุกสนานในเวลาเรียน คิดเป็นร้อยละ 33.14 นักเรียนชอบการเรียนโดยทำกิจกรรมที่มีลักษณะฝึกเป็นกลุ่มย่อยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.09 รองลงมาคือ ทำกิจกรรมพร้อมกันทั้งห้อง คิดเป็นร้อยละ 47.34 นักเรียนชอบให้ครูสอนโดยการสาธิตของครูมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.56 รองลงมาคือ ดูโทรทัศน์ วิดีทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 40.45 และนักเรียนชอบเรียนวิชาภาษาไทยโดยเข้ากิจกรรมกับกลุ่มเพื่อนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.30 รองลงมาคือ เรียนรู้จากครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 36.52

นักเรียนได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ของนักเรียน สรุปได้ดังนี้

มีการแสดงประกอบการเรียนการสอน เรียนแบบไม่เครียด จัดทัศนศึกษานอกสถานที่ จัดนิทรรศการ จัดรายการเสียงตามสาย ให้มีประกวดคำประพันธ์ เน้นการอ่านมาก ๆ เรียนรู้โดยการค้นคว้าจาก IT ด้วยตนเอง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนด้วยกัน

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ฉบับร่าง

เมื่อได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ในขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนที่ 2 แล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลผลการใช้หลักสูตร ปีการศึกษา 2547 และความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง มาเรียบเรียงเป็นหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ฉบับร่าง ซึ่งมีองค์ประกอบของหลักสูตร ดังนี้คือ จุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชา คำอธิบายรายวิชา จัดทำเนื้อหาสาระ หน่วยการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และนำเสนอตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ 1 หน่วยการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้นำเสนอการเปรียบเทียบจุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา ระหว่างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) ฉบับแกนกลางกับหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นเป็นฉบับร่าง ซึ่งมีรายละเอียดตามตารางที่ 4.16-4.18

ตารางที่ 4.16 เปรียบเทียบการกำหนดจุดประสงค์รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ฉบับแกนกลาง
กับจุดประสงค์รายวิชาที่พัฒนาขึ้น

จุดประสงค์รายวิชา (ฉบับแกนกลาง)	จุดประสงค์รายวิชา (ฉบับร่าง)
1. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจธรรมชาติ พลังของภาษา และภูมิปัญญาทางภาษาไทย	1. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจธรรมชาติ พลังของภาษา และภูมิปัญญาทางภาษาไทย
2. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ความสำคัญ และประสิทธิภาพการใช้ทักษะ ภาษาไทยในการสื่อสาร	2. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ความสำคัญ และประสิทธิภาพการใช้ทักษะ ภาษาไทยในการสื่อสาร
3. เพื่อให้ใช้ทักษะทางภาษาไทยในการแสวงหา ความรู้ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาตนเอง และงานอาชีพ	3. เพื่อให้ใช้ทักษะทางภาษาไทยในการแสวงหา ความรู้ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาตนเอง และงานอาชีพ
4. นำความรู้ ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาวรรณคดี วรรณกรรม และภูมิปัญญาทางภาษาไทย ไปใช้ในการดำรงชีวิตและงานอาชีพ	4. นำความรู้ ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาวรรณคดี วรรณกรรม และภูมิปัญญาทางภาษาไทย ไปใช้ในการดำรงชีวิตและงานอาชีพ
	5. เพื่อให้สามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสารและ นำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพใน ชีวิตประจำวัน

จากตารางที่ 4.16 พบว่า จุดประสงค์รายวิชา ได้กำหนดเพิ่มจากหลักสูตรฉบับแกนกลาง
1 ข้อ คือ ข้อที่ 5 เพื่อให้สามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสารและนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ
ในชีวิตประจำวัน

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ตารางที่ 4.17 เปรียบเทียบการกำหนดมาตรฐานรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ฉบับแกนกลาง
กับ มาตรฐานรายวิชาที่พัฒนาขึ้น

มาตรฐานรายวิชา (ฉบับแกนกลาง)	มาตรฐานรายวิชา (ฉบับร่าง)
1. อธิบายธรรมชาติ พลังของภาษา และ ภูมิปัญญาทางภาษาไทยได้	1. อธิบายธรรมชาติ พลังของภาษา และ ภูมิปัญญาทางภาษาไทยได้
2. สรุปความสำคัญ และประสิทธิภาพของ การเขียน การอ่าน การฟัง การดู และ การพูดได้	2. สรุปความสำคัญ และประสิทธิภาพของ การเขียน การอ่าน การฟัง การดู และ การพูดได้
3. นำทักษะภาษาไทยไปใช้ในการสื่อสารได้ ถูกต้องเหมาะสม และมีมารยาท	3. นำทักษะภาษาไทยไปใช้ในการสื่อสารได้ ถูกต้องเหมาะสม และมีมารยาท
4. นำความรู้ ข้อคิดที่ได้จากการศึกษา วรรณคดี วรรณกรรม และภูมิปัญญาทาง ภาษาไทยไปใช้ในการดำรงชีวิตและงาน อาชีพ	4. นำความรู้ ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาวรรณคดี วรรณกรรม และภูมิปัญญาทางภาษาไทยไป ใช้ในการดำรงชีวิตและงานอาชีพ
	5. งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนเพื่อ โฆษณาควรมีมารยาทการเขียนและมีนิสัยรัก การเขียน และนำไปใช้ในงานอาชีพและ ชีวิตประจำวัน

จากตารางที่ 4.17 พบว่า มาตรฐานรายวิชาได้กำหนดเพิ่มจากหลักสูตรฉบับแกนกลาง
1 ข้อ คือ ข้อที่ 5 งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนเพื่อโฆษณาควรมีมารยาทการเขียนและมี
นิสัยรักการเขียนและนำไปใช้ในงานอาชีพและชีวิตประจำวัน

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ตารางที่ 4.18 เปรียบเทียบการกำหนดคำอธิบายรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ฉบับแกนกลาง กับ
มาตรฐานรายวิชาที่พัฒนาขึ้น

คำอธิบายรายวิชา (ฉบับแกนกลาง)	คำอธิบายรายวิชา (ฉบับร่าง)
ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับธรรมชาติและพลังของภาษาไทย ภูมิปัญญาทางภาษาไทย ความสำคัญและประสิทธิภาพการเขียน ในการอ่าน การฟัง การดู และการพูด การวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิเคราะห์สารในรูปแบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานอาชีพการเขียนเรียงความย่อความ อธิบายความชี้แจงรายงานการปฏิบัติงาน จดหมายที่จำเป็นต่องานอาชีพ การกรอกแบบฟอร์ม การพูดแสดงความคิดเห็น พูดสาธิต การศึกษาวรรณคดีวรรณกรรมพื้นบ้านที่ส่งเสริมคุณธรรม วัฒนธรรม และประยุกต์ใช้	ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับธรรมชาติและพลังของภาษาไทย ภูมิปัญญาทางภาษาไทย ความสำคัญและประสิทธิภาพการเขียน ในการอ่าน การฟัง การดู และการพูด การวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิเคราะห์สารในรูปแบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานอาชีพการเขียนเรียงความย่อความ อธิบายความชี้แจงรายงานการปฏิบัติงาน จดหมายที่จำเป็นต่องานอาชีพ การกรอกแบบฟอร์ม การพูดแสดงความคิดเห็น พูดสาธิต การศึกษาวรรณคดีวรรณกรรมพื้นบ้านที่ส่งเสริมคุณธรรม วัฒนธรรม และประยุกต์ใช้ ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับการเขียนงานเชิงสร้างสรรค์ การเขียนเพื่อโฆษณาควรมีมารยาทการเขียนโดยใช้กระบวนการสื่อความ การฝึกปฏิบัติกิจกรรมทางภาษา กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการคิดเป็น การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง โดยรู้จักการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ได้เหมาะสม

จากตารางที่ 4.18 พบว่า คำอธิบายรายวิชาฉบับร่างได้กำหนดเพิ่มจากข้อมูลความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

ในการกำหนดเนื้อหาสาระ ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา ที่กำหนดไว้มาวิเคราะห์ และนำผลการวิเคราะห์ ผลการใช้หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ของปีการศึกษา 2547 ของครูผู้สอน กับความต้องการจำเป็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง มากำหนดเนื้อหาสาระรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ได้เนื้อหาสาระที่พัฒนาขึ้น และได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังกับแนวการวัดคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อสามารถนำไปกำหนดในแผนการเรียนรู้ ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 การวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาเพื่อกำหนดเนื้อหาสาระการวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ รายวิชา	มาตรฐาน รายวิชา	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	เนื้อหาสาระ	ทักษะ/กระบวนการ	เจตคติ	วัดผลประเมินผล
1. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจธรรมชาติ พลังของภาษาและ ภูมิปัญญาทาง ภาษาไทย 2. เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ความสำคัญและ ประสิทธิภาพของ การใช้ทักษะ ภาษาไทยในการ สื่อสาร	1.อธิบายธรรมชาติ พลังภาษาและภูมิ ปัญญาทางภาษาไทยได้	1.หลักการใช้ภาษาและ ธรรมชาติของภาษา 1.ตระหนักและแลเห็น คุณค่าความสำคัญของ ภาษาที่มีต่อการดำเนิน ชีวิต 2.เข้าใจธรรมชาติ ลักษณะและพลังของ ภาษาไทยซึ่งแสดงถึง ภูมิปัญญาทางภาษา อิทธิพลของภาษาถิ่น และภาษาต่างประเทศ	1หลักการใช้ภาษาและ ธรรมชาติของภาษา 1.ความสำคัญของภาษา ที่มีต่อการดำเนินชีวิต 2.ธรรมชาติลักษณะ และพลังของภาษาไทย ภูมิปัญญาทางภาษา อิทธิพลของภาษาถิ่น และภาษาต่างประเทศ	1.ทักษะการฟังการดู การอ่าน การคิด 2.ทักษะกระบวนการ กลุ่ม 3.ทักษะในการใช้แหล่ง ความรู้ 4.ทักษะในการสื่อ ความหมายด้านการพูด และการเขียน 5.ทักษะในการดำเนิน ชีวิตในสังคม	1.ความรับผิดชอบ 2.ความร่วมมือ 3.ความสามัคคี 4.ความมีวินัย	1.ทดสอบความรู้ 2.สังเกต 3.ถาม – ตอบ 4.ทำแบบทดสอบ

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

จุดประสงค์ รายวิชา	มาตรฐาน รายวิชา	ผลการเรียนรู้ที่ คาดหวัง	เนื้อหาสาระ	ทักษะ/กระบวนการ	เจตคติ	วัดผลประเมินผล
3. เพื่อให้ใช้ทักษะ ทางภาษาไทยใน การแสวงหาความรู้ เพื่อนำไปใช้ในการ พัฒนาตนเองและ งานอาชีพ 4. นำความรู้ข้อคิด ที่ได้จากการศึกษา วรรณคดี วรรณกรรมและภูมิ ปัญญาทาง ภาษาไทยไปใช้ใน การดำรงชีวิตและ งานอาชีพ	2. สรุปความสำคัญ และประสิทธิภาพของ การเขียน การอ่าน และการพูดได้ 3. นำทักษะภาษาไทย ไปใช้ในการสื่อสาร ได้ถูกต้องเหมาะสม และมีมารยาท	2. การฟัง การดู และ การพูด 1.อธิบายความหมาย ของการฟังการดูสื่อ การพูด อย่างมี วิจารณญาณและใช้ ข้อมูลในการตัดสินใจ และแก้ปัญหาและ แสดงความคิดเห็น 2. สามารถวิเคราะห์ องค์ประกอบสิ่งที่ได้ ฟังได้ดูและพูดอย่าง มีเหตุผล	2. การฟัง การดู และ การพูด 1. ความหมายของการ ฟังการดูสื่อ การพูด วิจารณ์ญาณและใช้ เป็นข้อมูลในการ ตัดสินใจและ แก้ปัญหาและแสดง ความความคิดเห็น 2. องค์ประกอบของ การฟัง การดู การพูด	1. ทักษะการฟัง การดู การคิด 2. ทักษะกระบวนการ กลุ่ม 3. ทักษะในการใช้ แหล่งความรู้ 4. ทักษะในการสื่อ ความหมายด้านการ พูด และการเขียน 5. ทักษะในการ ดำเนินชีวิตในสังคม	1. ความรับผิดชอบ 2. ความร่วมมือ 3. ความสามัคคี 4. ความมีวินัย 5. เห็นคุณค่าของ วรรณกรรมและภูมิ ปัญญา	1. ทดสอบความรู้ 2. สังเกตพฤติกรรม รายบุคคลและกลุ่ม 3. ถาม – ตอบ 4. ทำแบบทดสอบ

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

จุดประสงค์ รายวิชา	มาตรฐาน รายวิชา	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	เนื้อหาสาระ	ทักษะ/กระบวนการ	เจตคติ	วัดผลประเมินผล
	4. นำความรู้ข้อคิดที่ได้ จากการศึกษาวรรณคดี วรรณกรรมและภูมิ ปัญญาทางภาษาไปใช้ ในการดำรงชีวิตและ งานอาชีพ	3. การอ่านวรรณคดี วรรณกรรมและ วรรณกรรมพื้นบ้าน 1.สามารถนำความรู้ ข้อคิดที่ได้จากการอ่าน ประจำวันและงาน อาชีพ 2. สามารถอ่านและ ประเมินค่าและนำ หลักการวิจารณ์ วรรณคดีเบื้องต้นไป พิจารณาเรื่องที่อ่าน โดย วิเคราะห์องค์ประกอบ ของงานประพันธ์	3.การอ่านวรรณคดี วรรณกรรมและ วรรณกรรมพื้นบ้าน 1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ การอ่านและการอ่านใน ชีวิตประจำวันและใน งานอาชีพ 2. การอ่านและการ ประเมินค่าและนำ หลักการวิจารณ์ วรรณคดีเบื้องต้นไป พิจารณาเรื่อง ที่อ่าน โดยวิเคราะห์ องค์ประกอบของงาน ประพันธ์	1. ทักษะการคิด 2. ทักษะกระบวนการ กลุ่ม 3. ทักษะในการใช้ แหล่งความรู้ 4. ทักษะในการสื่อ ความหมายด้านการพูด และการเขียน 5. ทักษะในการดำเนิน ชีวิตในสังคม	1. ความรับผิดชอบ 2. ความร่วมมือ 3. ความสามัคคี 4. ความมีวินัย	1. ทดสอบความรู้ 2. สังเกตพฤติกรรม รายบุคคลและกลุ่ม 3. ถาม – ตอบ 4. ทำแบบทดสอบ

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

จุดประสงค์ รายวิชา	มาตรฐาน รายวิชา	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	เนื้อหาสาระ	ทักษะ/กระบวนการ	เจตคติ	วัดผลประเมินผล
		<p>3. เพื่อประเมินคุณค่าทางด้านวรรณศิลป์ เนื้อหาความคุณค่าทางสังคมและนำไปใช้ใน ชีวิตจริงและวิถีชีวิตของคนไทยในแต่ละยุค</p> <p>4.การเขียน</p> <p>1. สามารถเขียน เรียงความ ข้อความ เขียนจดหมายที่ใช้ในงานอาชีพและการ กรอบแบบฟอร์มใช้ กระบวนการเขียนงานเขียนเชิงสร้างสรรค์</p>	<p>3. เพื่อประเมินคุณค่าทางด้านวรรณศิลป์ เนื้อหาความคุณค่าทางสังคมและนำไปใช้ใน ชีวิตจริงและวิถีชีวิตของคนไทยในแต่ละยุค</p> <p>4. การเขียน</p> <p>1.การเขียนเรียงความ ข้อความ เขียนจดหมาย ที่ใช้ในงานอาชีพ และ การกรอกแบบฟอร์มใช้ กระบวนการเขียน งานเชิงสร้างสรรค์ การเขียนจ.ม.ธุรกิจ</p>	<p>1. ทักษะการคิด</p> <p>2. ทักษะกระบวนการ กลุ่ม</p> <p>3. ทักษะในการใช้ แหล่งความรู้</p> <p>4. ทักษะในการสื่อ ความหมายด้านการพูด และการเขียน</p> <p>5. ทักษะในการดำเนิน ชีวิตในสังคม</p>	<p>1. ความรับผิดชอบ</p> <p>2. ความร่วมมือ</p> <p>3. ความสามัคคี</p> <p>4. ความมีวินัย</p>	<p>1. ทดสอบความรู้</p> <p>2. สังเกตพฤติกรรม รายบุคคลและกลุ่ม</p> <p>3. ถาม – ตอบ</p> <p>4. ทำแบบทดสอบ</p>

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

จุดประสงค์ รายวิชา	มาตรฐาน รายวิชา	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	เนื้อหาสาระ	ทักษะ/กระบวนการ	เจตคติ	วัดผลประเมินผล
5. เพื่อให้สามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสารและนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองและประกอบอาชีพในชีวิตประจำวัน	5. งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนเพื่อโฆษณาควรมีมารยาทการเขียนและมีนิสัยรักการเขียนและนำไปใช้ในงานอาชีพและชีวิตประจำวัน	5.การเขียนเพื่อโฆษณา 1.อธิบายความหมาย ความสำคัญ และ จุดมุ่งหมายของการโฆษณาได้ 2. อธิบายประเภทของสื่อโฆษณาและการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสื่อได้ 3.บอกองค์ประกอบของการสร้างสรรค์งานโฆษณาได้ 4.อธิบายหลักการสร้างสรรค์งานโฆษณาให้ได้ผลดีได้ 5.สามารถเขียนเพื่อโฆษณาสินค้าและบริการได้	5.งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนเพื่อโฆษณา 1.ความหมายและความสำคัญของการโฆษณา 2.จุดมุ่งหมายของการโฆษณา 3.ประเภทของสื่อโฆษณา 4.การใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสื่อ 5.องค์ประกอบของการสร้างสรรค์งานโฆษณา 6.หลักการสร้างสรรค์งานโฆษณาให้ได้ผลดี	1. ทักษะการคิด 2. ทักษะกระบวนการกลุ่ม 3. ทักษะในการใช้แหล่งความรู้ 4. ทักษะในการสื่อความหมายด้านการพูดและการเขียน 5. ทักษะในการดำเนินชีวิตในสังคม	1. ความรับผิดชอบ 2. ความร่วมมือ 3. ความสามัคคี 4. ความมีวินัย	1. ทดสอบความรู้ 2. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคลและกลุ่ม 3. ถาม – ตอบ 4. ทำแบบทดสอบ

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

จุดประสงค์ รายวิชา	มาตรฐาน รายวิชา	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	เนื้อหาสาระ	ทักษะ/กระบวนการ	เจตคติ	วัดผลประเมินผล
		6.มีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และ คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ที่ผู้สอน สามารถสังเกตได้ขณะ ทำการสอนในเรื่อง ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความมีวินัย ความ รับผิดชอบ ความ เชื่อมั่นในตนเอง ความ สนใจใฝ่รู้ ความรัก สามัคคี ความกตัญญู กตเวที				

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

หน่วยการเรียนรู้ การกำหนดหน่วยการเรียนรู้และเวลา โดยนำเอาคำอธิบายรายวิชา และเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ ไปจัดทำหน่วยการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนครบทุกหน่วยแล้วสามารถ บรรลุตามจุดประสงค์รายวิชา และมาตรฐานรายวิชา ซึ่งประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ที่ ชื่อหน่วย การเรียนรู้และจำนวนเวลาสำหรับการจัดหน่วยการเรียนรู้ มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 การกำหนดหน่วยการเรียนรู้ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ และเวลาเรียน

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง
1	หลักการใช้ภาษาและธรรมชาติของภาษาแหล่งของภาษา	6
	1. ธรรมชาติของภาษาและพลังของภาษา	
	2. ภูมิปัญญาทางภาษาและลักษณะภูมิปัญญาทางภาษาของไทย	
	3. หลักการใช้ภาษาไทย	
	3.1 ลักษณะภาษาไทย	
	- เสียงสระ เสียงพยัญชนะ เสียงวรรณยุกต์	
	- เสียงหนัก เสียงเบา คำ การสร้างคำไทย	
	3.2 การนำภาษาไทยไปใช้	
	4. การเปลี่ยนแปลงของภาษาถิ่นและภาษาต่างประเทศ	
	4.1 การเปลี่ยนแปลงของภาษา ภาษาถิ่นและภาษาต่างประเทศ ที่มีอิทธิพลต่อภาษาไทย	
	4.2 การใช้ทักษะทางภาษาในการพัฒนาการเรียน การทำงาน การประกอบอาชีพ	
	4.3 การใช้เทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อการพัฒนาตนเอง	
	4.4 การใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนเพื่อการสื่อสารและสร้างสรรค์	
2	การฟัง การดู และการพูด	8
	2.1 ความรู้เกี่ยวกับการฟัง การดู และการพูด	
	2.2 การพูดแบบต่างๆ	
	2.3 มารยาทในการพูด	
	2.4 การโต้วาที	
	2.5 การแสดงความคิดเห็นและการวิเคราะห์วิจารณ์	

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง
3	การอ่าน วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมพื้นบ้าน	6
	3.1 ความรู้เกี่ยวกับการอ่านออกเสียง และการอ่านในใจ	
	3.2 ความหมายของการอ่าน	
	3.3 จุดประสงค์และประโยชน์ของการอ่านออกเสียงและการอ่านในใจ	
	3.4 การอ่านประเภทต่างๆและความรู้ที่ช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพ	
	3.5 ความรู้เกี่ยวกับวรรณคดี วรรณคดี วรรณกรรม วรรณกรรมพื้นบ้าน	
	- ความรู้เกี่ยวกับวรรณคดี	
	- ความรู้เกี่ยวกับวรรณกรรม	
	- วรรณกรรมพื้นบ้าน	
4	การเขียน	8
	4.1 ความรู้เกี่ยวกับการเขียน	
	4.2 หลักการเขียน	
	4.3 ส่วนประกอบของการเขียนและขั้นตอนการเขียน	
	4.4 มารยาทในการเขียน	
	4.5 การเขียนเรียงความ	
	4.6 การเขียนย่อความ	
	4.7 การเขียนสรุปความ	
	4.8 การเขียนจดหมายกิจธุระ	
	4.9 การเขียนรายงานการปฏิบัติงาน	
	4.10 การกรอกแบบฟอร์ม	

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง
5	งานเขียนเชิงสร้างสรรค์	8
	5.1 ความหมายและความสำคัญของการโฆษณา	
	5.2 จุดมุ่งหมายของการโฆษณา	
	5.3 ประเภทของสื่อโฆษณา	
	5.4 การใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสื่อ	
	5.5 องค์ประกอบของการสร้างสรรค์งานโฆษณา	
	5.6 หลักการสร้างสรรค์งานโฆษณาให้ได้ผลดี	

จากตารางที่ 4.20 ผู้วิจัยได้กำหนดหน่วยการเรียนรู้เป็น 5 หน่วย และเวลาเรียนทั้งสิ้น 3 ชั่วโมงต่อภาคเรียน ตัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง

การวัดผลประเมินผล เนื่องจากรายวิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ทักษะ / กระบวนการ มีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ จึงได้กำหนดวิธีการวัดผลประเมินผลดังนี้

1. วัดผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) โดยมีเครื่องมือวัด ดังนี้
 - 1.1 แบบสังเกต
 - 1.2 แบบประเมินชิ้นงานรายบุคคลและงานกลุ่ม
 - 1.3 แบบบันทึกการปฏิบัติภารกิจรวมกลุ่ม
2. การประเมินผลการเรียนรู้
3. จัดทำตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ 1 หน่วยการเรียนรู้

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาการประเมินหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

เมื่อเรียบเรียงหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ฉบับร่าง เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำหลักสูตรฉบับร่างไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบเพื่อพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องเนื้อหาสาระของหลักสูตร (ICO) มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 ผลการประเมินหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	ผลการประเมิน
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง		
1. จุดประสงค์รายวิชา					
1.1 จุดประสงค์รายวิชาสอดคล้องกับหลักการและจุดหมายของหลักสูตรรายวิชา	4	-	1	0.8	สอดคล้อง
1.2 จุดประสงค์รายวิชาครอบคลุมจุดหมายในการสอนภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1	5	-	-	1	สอดคล้อง
1.3 จุดประสงค์รายวิชามีความชัดเจนนำไปปฏิบัติได้	5	-	-	1	สอดคล้อง
2. มาตรฐานรายวิชา					
2.1 มาตรฐานรายวิชามีการกำหนดมาตรฐานผู้เรียน	5	-	-	1	สอดคล้อง
2.2 มาตรฐานรายวิชาแสดงมาตรฐานผู้เรียนครอบคลุมในด้านความรู้ ด้านทักษะ / กระบวนการ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และ ค่านิยมที่พึงประสงค์	5	-	-	1	สอดคล้อง
2.3 มาตรฐานรายวิชาสอดคล้องและสนองความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น	5	-	-	1	สอดคล้อง

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	ผล การประเมิน
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง		
3. คำอธิบายรายวิชา					
1.1 คำอธิบายรายวิชาครอบคลุมเนื้อหาการเรียนรู้รายวิชาและกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ครบทุกเนื้อหาการเรียนรู้	5	-	-	1	สอดคล้อง
3.2 นำไปจัดทำหน่วยการเรียนรู้ได้	5	-	-	1	สอดคล้อง
4. เนื้อหาสาระ					
4.1 เนื้อหาสาระสอดคล้องกับมาตรฐานรายวิชา	5	-	-	1	สอดคล้อง
4.2 จัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน	4	1	-	0.8	สอดคล้อง
4.3 มีเนื้อหาสาระการเรียนรู้ครบตามมาตรฐานรายวิชาที่กำหนด	4	1	-	0.8	สอดคล้อง
4.4 ครอบคลุมเนื้อหาสาระ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องการปลูกฝังให้เกิดแก่ผู้เรียน	4	1	-	0.8	สอดคล้อง
5. หน่วยการเรียนรู้					
5.1 กำหนดชื่อหน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียน ได้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	4	1	-	0.8	สอดคล้อง
5.2 หน่วยการเรียนรู้นำไปจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้	4	1	-	0.8	สอดคล้อง
6. การวัดผลประเมินผล					
6.1 บ่งบอกคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานรายวิชา	4	1	-	0.8	สอดคล้อง
6.2 ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการประเมิน	4	1	-	0.8	สอดคล้อง
6.3 ประเมินนักเรียนจากการปฏิบัติจริง	4	1	-	0.8	สอดคล้อง
6.4 มีการประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย	4	1	-	0.8	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ผลการประเมินหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 มีความสอดคล้องทุกรายการ มีค่าความสอดคล้อง ระหว่าง 0.8 ถึง 1

จากผลการประเมินหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน พบว่า มีค่าความสอดคล้องต่ำสุดอยู่ที่ 0.8 ได้แก่ ด้านจุดประสงค์รายวิชา คือ ข้อ 1.1 จุดประสงค์รายวิชาสอดคล้องกับหลักการและจุดหมายของหลักสูตรรายวิชา ด้านเนื้อหาสาระ คือ ข้อ 4.2 จัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน ข้อ 4.3 มีเนื้อหาสาระการเรียนรู้ครบตามมาตรฐานรายวิชาที่กำหนด ข้อ 4.4 ครอบคลุมเนื้อหาสาระ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องการปลูกฝังให้เกิดแก่ผู้เรียนใช้เวลาเหมาะสมกับเนื้อหา ด้านหน่วยการเรียนรู้ คือ ข้อ 5.1 กำหนดชื่อหน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียนได้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ ข้อ 5.2 หน่วยการเรียนรู้นำไปจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้ และด้านการวัดผลประเมินผล คือ ข้อ 6.1 บ่งบอกคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานรายวิชา ข้อ 6.2 ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการประเมิน ข้อ 6.3 ประเมินนักเรียนจากการปฏิบัติจริง ข้อ 6.4 มีการประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย

ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อคิดเห็นว่า ควรปรับปรุงในตารางวิเคราะห์ให้สอดคล้องและให้ชัดเจนในด้านเนื้อหาสาระ ด้านจุดประสงค์รายวิชา และควรมีการวิเคราะห์หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมาใหม่เมื่อมีการนำหลักสูตรไปใช้

เมื่อผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฉบับร่างตามผลการวิเคราะห์และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว จึงนำหลักสูตรฉบับร่างที่แก้ไขแล้วไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความถูกต้อง แล้วจึงนำหลักสูตรให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสมบูรณ์ จึงได้หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ฉบับสมบูรณ์ ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

1. คำนำ
2. สารบัญ
3. บริบทของโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ
4. โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ
5. โครงสร้างหลักสูตรหมวดวิชาสามัญ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ
6. โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มภาษาไทยในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช

2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546)

7. หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการ

8. หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ซึ่งประกอบด้วย

จุดประสงค์รายวิชา

มาตรฐานรายวิชา

คำอธิบายรายวิชา

เนื้อหาสาระ

หน่วยการเรียนรู้

การวัดผลและประเมินผล

และนำเสนอตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้ (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ง)

บริบทของโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ เป็นโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประเภทวิชาบริหารธุรกิจสาขาวิชาพณิชยกรรม ภายใต้การควบคุมดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเอกชน ได้เริ่มเปิดทำการสอน ตั้งแต่ปี พ.ศ.2514 ถึงปัจจุบันเป็นเวลา 33 ปี มีผู้รับใบอนุญาต คือ นางวิภาวรรณ ชูทรัพย์ ผู้จัดการ คือ นายอนาวุฒิ ชูทรัพย์ โรงเรียนเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองชุมชนและสังคมในการส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษาต่อด้านวิชาชีพ

โรงเรียนเปิดสอนหลักสูตรหลักสูตร หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประเภทวิชาพณิชยกรรม สาขาวิชาพณิชยการ ระดับ ปวช. และหลักสูตรของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลประเภทวิชาบริหารธุรกิจระดับ ปวส.

ปรัชญา

“คิดค้นความจริง เรียนรู้ยิ่งวิชาการ
เสริมคุณค่าทางทักษะ ไม่เลยละฝึคุณธรรม
นำเวลาไปใช้ให้เกิดประโยชน์”

พุทธภาษิต

นตถิ ปัญญาสมา อาภา

“แสงสว่างเสมอด้วยปัญญาไม่มี”

จุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การกำหนดจุดเน้นอันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตามลำดับความสำคัญให้สอดคล้องกับเป้าหมายและศักยภาพของโรงเรียน พิจารณาจาก วิสัยทัศน์ (Vision) และพันธกิจ (Mission) ดังนี้

วิสัยทัศน์ (Vision)

จัดการศึกษาที่สนองตอบต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการพัฒนาสังคม บนพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพสู่ความเป็นสากลในด้านการอาชีวศึกษา และสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นคนดี คนเก่ง และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เพื่อสร้างสรรค์สังคมไทยสู่ความเป็นสากลในอนาคต

พันธกิจ (Mission)

มุ่งเน้นส่งเสริมและผลิตนักเรียนให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะ ปฏิบัติในทางวิชาชีพ ปลูกฝังจิตสำนึกในด้านคุณธรรมจริยธรรม การปลอดจากสารเสพติด เพื่อผลิต “คนดี คนเก่งออกสู่สังคม” โดยโรงเรียนเน้นการพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้งในด้านต่างๆ ดังนี้

1. มุ่งพัฒนาการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย เพื่อให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ตอบสนองพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ
2. พัฒนาองค์กรทั้งระบบอย่างต่อเนื่องบนพื้นฐานของควมมีคุณภาพ
3. มุ่งเน้นในการสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพ คุณธรรม ส่งเสริมสนับสนุนและอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามให้คงอยู่กับประเทศไทย
4. เน้นความสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้
5. จัดการศึกษาด้านการอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม โดยเน้นความรู้ ทักษะปฏิบัติและประสบการณ์ ตามมาตรฐานวิชาชีพของความเป็นสากล

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของโรงเรียน

โรงเรียนได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้สอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียนดังนี้

1. มีความรู้ ความสามารถ และทักษะวิชาชีพ เป็นที่ยอมรับของสถานประกอบการ ทั้งภาครัฐและเอกชน
2. มีความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยี และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น
3. มีคุณภาพและมาตรฐานทางวิชาชีพตามความต้องการของสังคม
4. มีคุณธรรม มีจริยธรรม และมีความรับผิดชอบ เป็นที่ยอมรับของสังคม
5. มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ และสามารถศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) ประเภทวิชา
พาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรมจะต้องศึกษาในหมวดวิชาต่างๆ และเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 102 หน่วยกิต ดังโครงสร้างต่อไปนี้

1. หมวดวิชาสามัญ	ไม่น้อยกว่า	26	หน่วยกิต
1.1 วิชาสามัญทั่วไป		18	หน่วยกิต
1.2 วิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า	8	หน่วยกิต
	รวม	26	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า	66	หน่วยกิต
2.1 วิชาชีพพื้นฐาน	ไม่น้อยกว่า	10	หน่วยกิต
2.2 วิชาชีพสาขาวิชา	ไม่น้อยกว่า	16	หน่วยกิต
2.3 วิชาชีพสาขางาน	ไม่น้อยกว่า	36	หน่วยกิต
2.4 โครงการ		4	หน่วยกิต
	รวม	66	หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	10	หน่วยกิต
	รวม	10	หน่วยกิต
4. ฝึกงาน	ไม่น้อยกว่า	1	ภาคเรียน
5. กิจกรรมเสริมหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า	200	ชั่วโมง
รวม	ไม่น้อยกว่า	102	หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตรหมวดวิชาสามัญ

หลักสูตรหมวดวิชาสามัญ ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม ผู้เรียนต้องเรียนไม่น้อยกว่า 26 หน่วยกิต มีรายละเอียดดังตารางที่

กลุ่มวิชา	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	ภาค	นก.	ชม.
1. ภาษาไทย	2000 - 1101	ภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1	1	2	2
	2000 - 1104	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร	2	2	2
2. ภาษาอังกฤษ	2000 - 1201	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 1	1	2	2
	2000 - 1202	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2	2	2	2
	2000 - 1221	สนทนาภาษาอังกฤษ 1	3	1	2
	2000 - 1222	สนทนาภาษาอังกฤษ 2	4	1	2
	2000 - 1220	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ	5	1	2
	2000 - 1224	ภาษาอังกฤษธุรกิจ	6	1	2
3. สังคมศึกษา	2000 - 1301	วิถีธรรมวิถีไทย	1	2	2
	2000 - 1302	ภูมิเศรษฐศาสตร์	2	2	2
4. คณิตศาสตร์	2000 - 1501	คณิตศาสตร์พื้นฐาน 1	1	2	2
	2000 - 1526	คณิตศาสตร์ประยุกต์ 8	2	2	2
5. วิทยาศาสตร์	2000 - 1401	วิทยาศาสตร์พื้นฐาน	2	2	2
	2000 - 1423	วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม	3	2	2
6. สุขศึกษาและพลศึกษา	2000 - 1601	พลศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ	1	1	2
	2000 - 6601	พัฒนาการและทักษะในการดำเนินชีวิต	2	1	2
		รวม	-	26	41

หลักสูตรกลุ่มวิชาภาษาไทย

หลักสูตรกลุ่มวิชาภาษาไทยในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มวิชาภาษาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงความสำคัญของวิชาภาษาไทยไว้ดังนี้

ความสำคัญ

ภาษาไทยมีความสำคัญในด้านพัฒนาคุณลักษณะต่างๆ ของผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี มีเหตุผล มีความคิดสร้างสรรค์ นำความรู้เพื่อการดำเนินชีวิตที่มีความสุขโดยใช้เทคนิควิทยาการจากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคมและมนุษยศาสตร์มาปรับใช้ในการดำรงชีวิตให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติ และมีทักษะ และวิจารณญาณอย่างมีเหตุผลที่จะสามารถนำมาใช้ประกอบในการตัดสินใจได้อย่างรอบคอบในการดำเนินชีวิต

จากหมวดวิชาสามัญในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึง รายวิชาภาษาไทยไว้ดังนี้

รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพมีบทบาทอย่างยิ่งในการจัดการเรียนรู้ให้แก่เยาวชนไทยให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ภาษาไทยเกี่ยวกับการเขียนงานเชิงสร้างสรรค์และมีนิสัยรักการเขียน มีมารยาทการเขียน เกี่ยวกับการเขียนเรียงความ บทความ เป็นการประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองและประกอบอาชีพ ในชีวิตประจำวัน

วิสัยทัศน์

วิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ มุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ กระบวนการเรียนรู้เพื่อเน้นทักษะเพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญาและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ธรรมชาติและลักษณะเฉพาะ

วิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 เป็นวิชาที่สามารถบูรณาการเรียนการสอนได้ทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพ เนื่องจากเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนทุกคนในทุกๆ ด้าน คือ ด้านจิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิตซึ่งสอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สัมคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป

คุณภาพผู้เรียน

เมื่อผู้เรียนเรียนวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 แล้วผู้เรียนจะมีคุณภาพชีวิตดังนี้

1. เข้าใจและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เข้าใจและตระหนักในค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ คือ

- 2.1 การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ
 - 2.2 มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
 - 2.3 นำภาษาไทยไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองและประกอบอาชีพ
 - 2.4 การมีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
 - 2.5 มีความรักและภาคภูมิใจในภาษาและวัฒนธรรมไทย
3. มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีงาม และมีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มวิชาภาษาไทย ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546)

โครงสร้างในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม ให้เลือกเรียนรายวิชาในกลุ่มภาษาไทย ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต ให้เรียนรายวิชา 2000 – 1101 คือ ภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 จำนวน 2 หน่วยกิต และเลือกเรียนรายวิชาอื่นอีก 2 หน่วยกิต มีรายละเอียดดังตารางที่

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ชั่วโมง)
2000 - 1101	ภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 (Thai for the Workplace 1)	2 (2)
2000 - 1102	ภาษาไทยเพื่ออาชีพ 2 (Thai for the Workplace 2)	2 (2)
2000 – 1103	ภาษาไทยเพื่ออาชีพ 3 (Thai for the Workplace 3)	2 (2)
2000 – 1104	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (Thai for Communication)	2 (2)
2000 – 1105	โครงการภาษาไทย (Thai Project Work)	2 (2)
2000 - 1106	ศิลปะการพูด (Speech Art)	2 (2)

หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) อยู่ในหมวดวิชาสามัญสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีองค์ประกอบดังนี้

จุดประสงค์รายวิชา

1. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจธรรมชาติ พลังของภาษา และภูมิปัญญาทางภาษาไทย
2. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญ และประสิทธิภาพของการใช้ทักษะภาษาไทยในการสื่อสาร
3. เพื่อให้ใช้ทักษะทางภาษาไทยในการแสวงหาความรู้ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองและงานอาชีพ
4. นำความรู้ ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาวรรณคดี วรรณกรรม และภูมิปัญญาทางภาษาไทยไปใช้ในการดำรงชีวิตและงานอาชีพ
5. เพื่อให้สามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสารและนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองและประกอบอาชีพในชีวิตประจำวัน

มาตรฐานรายวิชา

1. อธิบายธรรมชาติ พลังของภาษา และภูมิปัญญาทางภาษาไทยได้
2. สรุปความสำคัญ และประสิทธิภาพของการเขียน การอ่าน การฟัง การดู และการพูดได้
3. นำทักษะภาษาไทยไปใช้ในการสื่อสารได้ถูกต้องเหมาะสม และมีมารยาท
4. นำความรู้ ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาวรรณคดี วรรณกรรม และภูมิปัญญาทางภาษาไทยไปใช้ในการดำรงชีวิตและงานอาชีพ
5. งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนโฆษณาควรมีมารยาทการเขียนและมีนิสัยรักการเขียนและนำไปใช้ในงานอาชีพและชีวิตประจำวัน

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับธรรมชาติและพลังของภาษาไทย ภูมิปัญญาทางภาษาไทย ความสำคัญและประสิทธิภาพการเขียน ในการอ่าน การฟัง การดู การพูด การวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิเคราะห์สารในรูปแบบต่างๆ ที่เกี่ยวกับงานอาชีพการเขียนเรียงความ ข้อความ อธิบายความ ชี้แจงรายงานการปฏิบัติงาน จดหมายที่จำเป็นต่องานอาชีพ การกรอกแบบฟอร์ม การพูดแสดง

ความคิดเห็น พุศาสัตถ์ การศึกษาวรรณคดี วรรณกรรมพื้นบ้านที่ส่งเสริมคุณธรรม วัฒนธรรม และประยุกต์ใช้

ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับการเขียนงานเชิงสร้างสรรค์ การเขียนโฆษณาควรมีมารยาท ในการเขียน โดยใช้กระบวนการสื่อความ การฝึกปฏิบัติกิจกรรมทางภาษา กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการคิดเป็น การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง โดยรู้จักการใช้สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ได้เหมาะสม

เนื้อหาสาระ

มีรายละเอียดดังนี้

1. หลักการใช้ภาษาและธรรมชาติของภาษาแหล่งของภาษา
2. การฟัง การดูและการพูด
3. การอ่าน วรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรมพื้นบ้าน
4. การเขียน
5. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหลักการเขียนเรียงความ บทความ
6. องค์ประกอบของการเขียนเรียงความ บทความ
7. ประเภทของเรียงความและวิธีการเขียนเรียงความ บทความ
8. ขั้นตอนการเขียนเรียงความ บทความ
9. การใช้โวหารในการเขียนเรียงความ

หน่วยการเรียนรู้และเวลาเรียน

มีรายละเอียดดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1	หลักการใช้ภาษาและธรรมชาติ ของภาษาแหล่งของภาษา	6 ชั่วโมง
	1.1 ธรรมชาติของภาษาและพลังของภาษา	
	1.2 ภูมิปัญญาทางภาษาและลักษณะภูมิปัญญาทางภาษา ของไทย	
	1.3 หลักการใช้ภาษาไทย	
	1.3.1 ลักษณะภาษาไทย	
	- เสียงสระ เสียงพยัญชนะ เสียงวรรณยุกต์	
	- เสียงหนัก เสียงเบา คำ การสร้างคำไทย	
	- ประโยคความรวม ความซ้อนและสำนวนไทย	
	1.3.2 การนำภาษาไทยไปใช้	

- 1.4 การเปลี่ยนแปลงของภาษาถิ่นและภาษาต่างประเทศ
 - 1.4.1 การเปลี่ยนแปลงของภาษา ภาษาถิ่น และภาษาภาษาต่างประเทศที่มีอิทธิพลต่อภาษาไทย
 - 1.4.2 การใช้ทักษะทางภาษาในการพัฒนาการเรียนการทำงาน การประกอบอาชีพ
 - 1.4.3 การใช้เทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเอง
 - 1.4.4 การใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนเพื่อการสื่อสารและสร้างสรรค์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การฟัง การดู และการพูด 8 ชั่วโมง

- 2.1 ความรู้เกี่ยวกับการฟัง การดู และการพูด
- 2.2 การพูดแบบต่างๆ
- 2.3 มารยาทในการพูด
- 2.4 การโต้ว่าที่
- 2.5 การแสดงความคิดเห็นและการวิเคราะห์วิจารณ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การอ่าน วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมพื้นบ้าน 6 ชั่วโมง

- 3.1 ความรู้เกี่ยวกับการอ่านออกเสียง และการอ่านในใจ
- 3.2 ความหมายของการอ่าน
- 3.3 จุดประสงค์และประโยชน์ของการอ่านออกเสียงและการอ่านในใจ
- 3.4 การอ่านประเภทต่าง ๆ และความรู้ที่ช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพ
- 3.5 ความรู้เกี่ยวกับวรรณคดี วรรณกรรม วรรณกรรมพื้นบ้าน
 - ความรู้เกี่ยวกับวรรณคดี
 - ความรู้เกี่ยวกับวรรณกรรม
 - วรรณกรรมพื้นบ้าน
 - หลักการประเมินคุณค่าวรรณคดี วรรณกรรมพื้นบ้าน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4	การเขียน	8 ชั่วโมง
	4.1 ความรู้เกี่ยวกับการเขียน	
	4.2 หลักการเขียน	
	4.3 ส่วนประกอบของการเขียนและขั้นตอนการเขียน	
	4.4 มารยาทในการเขียน	
	4.5 การเขียนเรียงความ	
	4.6 การเขียนย่อความ	
	4.7 การเขียนสรุปความ	
	4.8 การเขียนจดหมายกิจธุระ	
	4.9 การเขียนรายงานการปฏิบัติงาน	
	4.10 การกรอกแบบฟอร์ม	

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5	งานเขียนเชิงสร้างสรรค์	8 ชั่วโมง
	5.1 ความหมายและความสำคัญ และจุดมุ่งหมายของการ	
	5.2 จุดมุ่งหมายของการโฆษณา	
	5.3 ประเภทของสื่อโฆษณา	
	5.4 การใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสื่อ	
	5.5 องค์ประกอบของการสร้างสรรค์งานโฆษณา	
	5.6 หลักการสร้างสรรค์งานโฆษณาให้ได้ผลดี	

โฆษณา

การเรียนการสอน

1. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการเขียนเพื่อโฆษณาที่พบในชีวิตประจำวันว่ามีอะไรบ้างและมีลักษณะอย่างไร
 2. อาจารย์ร่วมแสดงความคิดเห็น
- ขั้นตอน
3. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 – 5 คน
 4. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาเอกสารเรื่อง ความหมายและความสำคัญของการโฆษณา จุดมุ่งหมายของการโฆษณา ประเภทของสื่อโฆษณา การใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสื่อองค์ประกอบของการสร้างสรรค์งานโฆษณาและหลักการสร้างสรรค์งานโฆษณาให้ได้ผลดี
 5. ตัวแทนกลุ่มสรุปเนื้อหาหน้าชั้นเรียน
 6. อาจารย์สรุปเนื้อหาอีกครั้ง

7. อาจารย์แจกใบงานเรื่องการเขียนเพื่อโฆษณา เพื่อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย
ใช้เวลา 15 – 20 นาที
8. ตัวแทนกลุ่มอภิปรายหน้าชั้นเรียน
9. อาจารย์ร่วมแสดงความคิดเห็นและให้คำแนะนำเพิ่มเติม

ขั้นสรุปและประยุกต์

10. อาจารย์สรุปเนื้อหาหน่วยที่ 5
11. ให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย
12. ให้นักเรียนทำแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 5 ตรวจสอบคำตอบจากแผ่นใส และประเมินตนเอง

ด้านทักษะ / กระบวนการ

ด้านทักษะ / กระบวนการ มีรายละเอียดดังนี้

1. ทักษะการคิด
2. ทักษะในการใช้แหล่งความรู้
3. ทักษะในการสื่อความหมาย ด้านการพูดและการเขียน
4. ทักษะในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. ทักษะในการดำเนินชีวิตในสังคม

ด้านเจตคติ

ด้านเจตคติมีรายละเอียดดังนี้

1. ความรับผิดชอบ
2. การมีมนุษยสัมพันธ์
3. ความมีระเบียบวินัย
4. ความสามัคคี
5. ความกตัญญูกตเวที
6. ความขยันหมั่นเพียร
7. ความซื่อสัตย์สุจริต

การวัดผลประเมินผล

เนื่องจากรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 เป็นวิชาที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีทักษะ มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ จึงได้กำหนดวิธีการวัดผลประเมินผลดังนี้

1. การวัดผลตามสภาพจริง โดยมีเครื่องมือวัดดังนี้
 - 1.1 แบบทดสอบก่อนเรียน / หลังเรียน
 - 1.2 แบบสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติงานรายบุคคล / กลุ่ม
 - 1.3 ประเมินการนำเสนอผลงานรายบุคคล / กลุ่ม
 - 1.4 ใบงาน
 - 1.5 แบบประเมินผลพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์

2. การประเมินผลการเรียนรู้

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นปีที่ 1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้ (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ง)

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ของครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ปีการศึกษา 2548 ซึ่งมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ได้แก่ ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย จำนวน 5 คน ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 จำนวน 3 คน ผู้แทนของสถานประกอบการในเขตพระนคร จำนวน 10 คน ผู้ปกครองนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ จำนวน 356 คน และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ จำนวน 356 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากประชากร คือ ผู้บริหารโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ได้แก่ ผู้รับใบอนุญาต 1 คน ผู้จัดการ 1 คน ครูใหญ่ 1 คน ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ 1 คน หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย 1 คน รวมจำนวน 5 คน ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทย โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ จำนวน 3 คน

1.3 กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากผู้แทนของสถานประกอบการในเขตพระนคร ที่มีนักเรียนซึ่งสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการไปประกอบอาชีพ ทีละ 1 คน รวมจำนวน 10 คน ได้แก่ ผู้แทนสำนักงานเขตพระนคร ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนสถานีตำรวจนคร

บาลพระราชวัง ผู้แทนสำนักพระราชวัง ผู้แทนไทยธนาคาร สาขาท่าเตียน ผู้แทนชุมชนท่าเตียน ผู้แทนการไฟฟ้าวัดเลียบ ผู้แทนไปรษณีย์เขตปากคลองตลาด ผู้แทนบริษัทเทพผดุงพร ชาวเกาะจำกัด ผู้แทนร้านค้าประกอบการอาชีพอิสระ ศึกษาจากประชากรทั้งหมด

1.4 กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากร โดยการเปิดตารางของเกรซีและมอร์แกน (R.V Krejcie and D.W. Morgan) (สถิติวัลย์ เพชรโรจน์ และ อัจฉรา ชำนิประศาสน์. 2545 : 227) ได้ดังนี้ ผู้ปกครองนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ จำนวน 169 คน และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ จำนวน 169 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินผลการใช้หลักสูตร แบบสอบถามความคิดเห็น แบบสัมภาษณ์ หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ฉบับร่าง และแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของหลักสูตร การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้วิเคราะห์ดังนี้

2.1 ศึกษาผลการใช้หลักสูตร ใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2 ศึกษาผลความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ใช้ค่าร้อยละ ค่าความถี่ และค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.3 ศึกษาผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของหลักสูตรฉบับร่าง ใช้ค่าดัชนีวัดความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ ใช้สูตร IOC

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาด้วยกัน 4 ขั้นตอน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

1. ผลการใช้หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ของครูผู้สอน ปีการศึกษา 2547 พบว่า มีผลการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ด้านโครงสร้างรายวิชา ด้านเนื้อหาสาระ และด้านหน่วยการเรียนรู้ ตามลำดับ รองลงมา มีผลการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านเนื้อหาสาระ ส่วนด้านคำอธิบายรายวิชา มีผลการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับน้อยและมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และ

ได้ผลความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

2. ผลความต้องการจำเป็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ สรุปได้ดังนี้

2.1 ผลความต้องการจำเป็นของผู้บริหารเกี่ยวกับในตัวครูผู้สอน พบว่า ผู้บริหารต้องการให้ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 สูงสุด คือ ต้องการให้หลักสูตรใช้เนื้อหาในแผนการสอนอย่างเดียว เปลี่ยนรูปการเรียนการสอนแล้วแต่กิจกรรมการสอน และทักษะที่ต้องการให้ฝึกนักเรียนมากที่สุด คือ ทักษะการเขียน นอกจากนี้ผู้บริหารได้แสดงข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ผู้เรียนเรียนวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 แล้วน่าจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และประกอบอาชีพในด้านการเขียน การพูด การอ่าน การฟัง และการดู มากที่สุด ทักษะด้านภาษาเมื่อผู้เรียนเรียนวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 แล้วผู้เรียนน่าจะสามารถประยุกต์ใช้กับการเรียนของนักเรียนในด้านการเขียน การพูด ด้านการวิเคราะห์มากที่สุด

2.2 ผลความต้องการจำเป็นของครูผู้สอน ทั้ง 3 คน พบว่า ด้านการสอนของครูควรปรับปรุงหลักสูตรรายให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน คือ ด้านจุดประสงค์รายวิชา พบว่า ควรให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการปฏิบัติจริง ด้านนักเรียน ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น แสดงความคิดสร้างสรรค์ สนับสนุนให้นักเรียนได้กล้าแสดงออก ปฏิบัติจริงในการเห็นคุณค่าและความสำคัญในวิชาภาษาไทย ด้านมาตรฐานรายวิชา พบว่าควรเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชาให้เกิดความตระหนัก และความภาคภูมิใจในความเป็นไทย เห็นคุณค่าของภาษาไทย ด้านคำอธิบายรายวิชา พบว่า ควรเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชา และมาตรฐานรายวิชา ด้านเนื้อหาสาระ พบว่า ควรเน้นในเรื่องการใช้ภาษา ในการเขียนให้มากขึ้น ด้านการวัดผลประเมินผล พบว่า ควรประเมินผลตามสภาพจริง และควรประเมินผลทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มเพื่อจูงใจให้นักเรียนอยากเรียนรู้ และทำกิจกรรมที่ครูมอบหมาย นอกจากนี้ครูผู้สอนยังได้แสดงข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่า หลักสูตรที่ดีต้องทำให้นักเรียนได้รับการศึกษาฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง และต้องเล็งเห็นถึงคุณค่า ความสำคัญของรายวิชานั้น ๆ นักเรียนต้องสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเอง จึงจะถือว่าประสบความสำเร็จ

2.3 ผลความต้องการจำเป็นของผู้แทนของสถานประกอบการ ผู้แทนสถานประกอบการเห็นว่า รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 มีความสำคัญต่อการทำงานคือ การให้บริการ การพูดต้องชัดเจนถูกต้อง ชัดถ้อยชัดคำและไพเราะ จะช่วยให้ผู้ใช้บริการมีความประทับใจ รวมทั้งการใช้ภาษา การอ่านออกเสียงคำควบกล้ำต้องถูกต้องตามอักขระ การพิมพ์หนังสือราชการต่าง ๆ การฝาก-

ถอนเงิน และงานด้านบัญชี ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ นักเรียนควรมีคุณลักษณะคือ พนักงานที่ดี มีความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร มีความอดทนต่อปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ มีสัมมาคารวะ รู้จักกาลเทศะ สุภาพอ่อนโยนต่อบุคคลทั่วไป มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความเอื้ออาทรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่เห็นแก่ตัว ปฏิภาณไหวพริบที่ดี การทำงานในสถานประกอบการ ต้องการนักเรียนที่มีทักษะด้านการเขียนและการพูดมากที่สุด พนักงานในสถานประกอบการที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการยังขาดทักษะเกี่ยวกับภาษาไทยด้านการเขียนและด้านการพูด ผู้แทนสถานประกอบการได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมคือ หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ควรมียุทธศาสตร์ประกอบ เน้นด้านการเขียนให้มากที่สุด

2.4 ผลความคิดเห็นและความต้องการจำเป็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 พบว่า ผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาจากรายข้อผลการประเมิน พบว่า อันดับแรก คือ นักเรียนสามารถเขียนสื่อสารได้ รองลงมาคือนักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ๆ ได้ ส่วนลำดับสุดท้าย คือ นักเรียนสามารถค้นคว้าด้วยตนเอง นอกจากนี้ผู้ปกครองได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ต้องการนักเรียนที่มีคุณลักษณะการใช้ภาษาไทยในการทำงานโดยใช้ทักษะด้านการเขียน การพูด การอ่าน การฟังและการดู นักเรียนควรมีลักษณะในการใช้ทักษะด้านการเขียน การพูด การอ่าน และการฟัง

2.5 ผลความต้องการจำเป็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 พบว่า เพื่อนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้มากที่สุด รองลงมาคือ ประยุกต์ใช้ในการสื่อสารและประกอบอาชีพ ชอบเรียนทักษะด้านการฟัง การดูข่าวสาร มากที่สุด รองลงมาคือ การแสดงออกทางการพูด และความสนุกสนานในเวลาเรียน กิจกรรมที่นักเรียนชอบมีลักษณะฝึกเป็นกลุ่มย่อยมากที่สุด รองลงมาคือ ทำกิจกรรมพร้อมกันทั้งห้อง วิธีสอนที่นักเรียนชอบคือ ให้อิสระมากที่สุด รองลงมาคือ คู่มือทัศน ทัศน การเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 เป็นไปอย่างสนุกสนานและได้ผลดีขึ้นควรให้ครูจัดการเรียนการสอนในลักษณะดังนี้ เรียนแบบไม่เครียด จัดทัศนศึกษาออกสถานที่ จัดนิทรรศการ จัดรายการเสียงตามสาย ให้มีประกวดคำประพันธ์ เน้นการเขียน การอ่านมาก ๆ เรียนรู้โดยการค้นคว้าจาก IT ด้วยตนเอง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนด้วยกัน

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์การใช้หลักสูตรและผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็นของผู้ที่เกี่ยวข้องมาพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร แล้วเรียบเรียงเป็นหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ฉบับร่าง ดังนี้

1. พัฒนาจุดประสงค์รายวิชา พบว่า หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ฉบับร่าง ได้พัฒนาจุดประสงค์รายวิชาเพิ่มในข้อที่ 5 เพื่อให้สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารและนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองและประกอบอาชีพในชีวิตประจำวัน

2. พัฒนามาตรฐานรายวิชา พบว่า หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ฉบับร่าง ได้พัฒนามาตรฐานรายวิชาเพิ่มในข้อที่ 5 การเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนเพื่อโฆษณาควรมีมารยาทการเขียนและมีนิสัยรักการเขียนและนำไปใช้งานอาชีพและชีวิตประจำวัน

3. พัฒนาคำอธิบายรายวิชาพบว่า หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ฉบับร่าง ได้พัฒนาคำอธิบายรายวิชาดังนี้

ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับธรรมชาติและพลังของภาษาไทย ภูมิปัญญาทางภาษาไทย ความสำคัญและประสิทธิภาพการเขียน ในการอ่าน การฟัง การดู และการพูด การวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิเคราะห์สารในรูปแบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานอาชีพการเขียนเรียงความ ข้อความ อธิบายความ ชี้แจงรายงานการปฏิบัติงาน จุดหมายที่จำเป็นต่องานอาชีพ การกรอกแบบฟอร์ม การพูดแสดง ความคิดเห็น พูดสาธิต การศึกษาวรรณคดี วรรณกรรมพื้นบ้านที่ส่งเสริมคุณธรรม วัฒนธรรม และประยุกต์ใช้

ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับการเขียนงานเชิงสร้างสรรค์ การเขียนเพื่อโฆษณาควรมีมารยาทในการเขียนโดยใช้กระบวนการสื่อความ การฝึกปฏิบัติกิจกรรมทางภาษา กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการคิดเป็น การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง โดยรู้จักการใช้สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ได้เหมาะสม

4. กำหนดเนื้อหาสาระพบว่า หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ฉบับร่าง ได้กำหนดหัวข้อเนื้อหาสาระดังนี้

4.1 ด้านเนื้อหาสาระ กำหนดได้ 5 เรื่องดังนี้

4.1.1 หลักการใช้ภาษาและธรรมชาติของภาษาแหล่งของภาษา

4.1.2 การฟัง การดูและการพูด

4.1.3 การอ่าน วรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรมพื้นบ้าน

4.1.4 การเขียน

4.1.5 งานเขียนเชิงสร้างสรรค์

4.2 ด้านทักษะ ได้กำหนดเป็น 7 ทักษะดังนี้ ทักษะการคิด ทักษะการสื่อสาร ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการปฏิบัติงาน ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสังเคราะห์ และทักษะการจัดการ

4.3 ด้านเจตคติ ได้กำหนดเป็น 5 ข้อดังนี้ ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสนใจใฝ่รู้ ความมีวินัย และความมีมนุษยสัมพันธ์

5. กำหนดหน่วยการเรียนรู้ พบว่า หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ฉบับร่าง ได้กำหนดหน่วยการเรียนรู้ ได้จำนวน 5 หน่วยการเรียนรู้ คือ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 หลักการใช้ภาษาและธรรมชาติ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การฟัง การดู และการพูด หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การอ่าน วรรณคดี วรรณกรรม หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การเขียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 งานเขียนเชิงสร้างสรรค์

6. กำหนดการวัดผลและประเมินผล พบว่า หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ฉบับร่าง ได้กำหนดการวัดและประเมินผลคือ การวัดผลและประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) โดยมีเครื่องมือวัด คือ แบบทดสอบก่อนเรียน / หลังเรียน แบบสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติงานรายบุคคล แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ใบงาน และแบบประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ขั้นตอนที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตร หลังจากพัฒนาหลักสูตรแล้ว ได้หลักสูตรฉบับร่างรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ผู้วิจัยได้นำหลักสูตรฉบับร่างให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพหลักสูตร โดยตรวจสอบความสอดคล้องของหลักสูตร พบว่า หลักสูตรฉบับร่างรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 มีความสอดคล้องทุกด้าน และมีค่า IOC ระหว่าง 0.8 ถึง 1.00

ขั้นตอนที่ 4 ผลการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรรายวิชา ซึ่งผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฉบับร่างตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำหลักสูตรที่แก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสมบูรณ์อีกครั้งหนึ่ง แล้วนำหลักสูตรให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความสมบูรณ์ ได้หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ฉบับสมบูรณ์

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาหลักสูตรจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามแนวคิดของ สัจด์ อุทรานันท์ (2532 : 35) ที่กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร มีการดำเนินการดังนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การจัดเนื้อหาสาระ การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล การ

นำหลักสูตรไปใช้ การประเมินผลหลักสูตร การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิรินันท์ โชติญาณนันท (2548: บทคัดย่อ) ที่พบว่า การพัฒนาหลักสูตร โดยใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้นตอน คือ การสำรวจความต้องการจำเป็นการพัฒนาหลักสูตร การตรวจสอบหลักสูตร การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร โดยหาข้อมูลจากผลการใช้หลักสูตรของครูผู้สอน ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้แทนสถานประกอบการ ผู้ปกครอง และความต้องการจำเป็นของนักเรียน การตรวจสอบหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ และสอดคล้องกับนิลวรรณ โรงแสง (2547: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่พบว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามี 5 ขั้นตอน คือ การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การร่างหลักสูตร การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผลหลักสูตร ซึ่งผู้วิจัยจึงได้สังเคราะห์เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ มี 4 ขั้นตอน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ส่วนใหญ่ต้องการให้นักเรียนใช้รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน การทำงาน การศึกษา

จากการศึกษาครั้งนี้ ได้หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ด้านจุดประสงค์รายวิชา ได้เพิ่มในข้อ 5 เพื่อให้สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารและนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองและประกอบอาชีพในชีวิตประจำวัน ด้านมาตรฐานรายวิชา ได้เพิ่มในข้อ 5 งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนเพื่อโฆษณาควรมีมารยาทการเขียนและมีนิสัยรักการเขียนและนำไปใช้งานอาชีพและชีวิตประจำวัน ด้านคำอธิบายรายวิชา ได้เพิ่มว่า ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับการเขียนงานเชิงสร้างสรรค์ การเขียนเพื่อโฆษณา และได้สอดคล้องแก่ผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมคือ มีมารยาทในการเขียน นอกจากนี้ในหน่วยการเรียนรู้ได้จัดเนื้อหาสาระ ที่สามารถจัดเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนได้ จึงได้นำเสนอตัวอย่างการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 5 งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนเพื่อโฆษณาเพื่อครูผู้สอนจะได้เป็นแนวทางนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ก่อนนำหลักสูตรไปใช้ ควรมีการนิเทศครูผู้สอน หรือ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรให้มีความรู้ความเข้าใจในจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลตามหลักสูตรที่จัดขึ้น จะได้ดำเนินการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 หลักสูตรรายวิชาภาษาเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ที่ได้พัฒนาขึ้นมาี้ ควรนำไปใช้อย่างต่อเนื่อง และติดตามผลการใช้หลักสูตรว่าเป็นหลักสูตรที่เหมาะสมกับบริบทโรงเรียนจริงหรือไม่

1.3 เมื่อนำผลการวิจัยไปใช้แล้ว ควรมีการวัดผลประเมินผลนักเรียนตามสภาพจริงทุกหน่วย ให้ครบตามหลักสูตร โดยให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาได้เข้ามามีส่วนร่วม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรจะได้ทำการวิจัยพัฒนาหลักสูตรรายวิชาอื่นๆ ต่อไป เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

บรรณานุกรม

- กาญจนา คุณารักษ์. (2535). **หลักสูตรและการสอน**. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ .
- คณะกรรมการการอาชีวศึกษา, สำนักงาน. (2546). **หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช
2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาพาณิชยกรรม**.
กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท.
- จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช น้อมศรี เกทและไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2536). **ประมวลบทความหลักสูตร:
สาระร่วมสมัย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ตั้งตรงจิตรพณิชยการ, โรงเรียน, (2546). **รายงานประเมินตนเอง**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ทิสนา เขมมณี. (2526). **การประเมินหลักสูตร ในเอกสารการประกอบสัมมนาเรื่อง แนวทางการ
ประเมินและพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ ฯ : กองวิชาการ
ทบวงมหาวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.
- (2545). **ศาสตร์การสอน**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรารัง บัวศรี. (2542). **ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและการพัฒนา**. กรุงเทพฯ ฯ : เอรวิณการพิมพ์.
- (2542). **ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและการพัฒนา**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ ฯ : ธนรัช
การพิมพ์.
- นิคม ชมภูหลง. (2542). **การสร้างและการพัฒนาหลักสูตรโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มงานและ
พื้นฐานอาชีพ (ฉบับปรับปรุง)**. มหาสารคาม : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
มหาสารคาม.
- นิลวรรณ โรงแสง. (2547). **รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง.
- ปริญญา ทองสอน. (2546). **การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สำหรับรายวิชา ว411 วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 กรณีศึกษา จังหวัดชลบุรี**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิต
บัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. (2546). **รายงานการวิจัยการติดตามผลการบริหารจัดการ
หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตการศึกษา 1-12**. กรุงเทพฯ ฯ : สุวีริยาสาส์น.

- พจนานิติศาสตร์. (2543). การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พงษ์ศักดิ์ ภูคาบขาว. (2540). เอกสารความรู้แนวทางสู่ความเป็นครูมืออาชีพ. ขอนแก่น : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และอัจฉรา ชานีประศาสน์. (2545). ระเบียบวิธีการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏพระนคร.
- วิชัย คีตสระ. (2535). การพัฒนาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2535). การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- . (2537). กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- วิชาการ, กรม. (2544). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- . (2545). แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- . (2546). การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา.
- ศิริชัย อนันตผล. (2535). สภาพและปัญหาการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรินันท์ โชติญาณนนท์. (2548). การพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1 โรงเรียนกันตะบุตร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2529). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- . (2546). หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม. กรุงเทพมหานคร : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

- สัจด์ อุทรานันท์. (2532). **พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- สันต์ ธรรมบำรุง. (2527). **หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- สุมิตร คุณานุกร. (2532). **หลักสูตรและการสอน**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.
- สุปราณี ไกรวัฒน์สรณ์. (2541). **การพัฒนาหลักสูตรพลเมืองศึกษาโดยใช้ข้อมูลจากชุมชนสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด. (2545). **การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เอกวิทย์ ณ ถกลาง. (2521). **หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521**. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- Krejcie R.V. and Morgan D.W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities Educational and Psychological Measurement.**, Omstein, A. C. and F. P.
- Omstein, A.C. and F.P. Hunkins. (1993). **Curriculum : Foundation, Principles and Issues**. Boston : Allyn and Bacon.
- Saylor, J.G., W. Alexander and A. J. Lewis. (1981). **Curriculum Planning for Better Teaching and Learning**. 4th ed. New York : Holt, Rinehart and Winston.
- Taba, Hilda. (1962). **Curriculum Development : Theory and Practice**. New York : Harcourt, Brace and World Inc.
- Tyler, R. W. (1971). **Basic Principles of Curriculum and Instruction**. Chicago : University of Chicago Press.

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ภาคผนวก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัจฉรา ชำนิประศาสน์
กรรมการบริหารหลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
2. ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด
รองคณบดี โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
3. อาจารย์ พวงพรรณ ชันดิธรรมการ
นักวิชาการ 7 ว (พัฒนาหลักสูตร)
สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
พัฒนาหลักสูตรกรมอาชีวศึกษา
4. อาจารย์ สมภพ เทศวีรัช
คณะกรรมการบริหารงาน โรงเรียนในเครือตั้งตรงจิตรพณิชยการ
อาจารย์ใหญ่โรงเรียนพณิชยการตั้งตรงจิตร
5. นายสุรพงษ์ ศรีวินิจ
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ภาคผนวก ข

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

แบบประเมินผลการใช้หลักสูตรของครูผู้สอน

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในแต่ละข้อในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่อ
อาชีพ 1 โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

ที่	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	จุดประสงค์รายวิชา					
	1.1 จุดประสงค์รายวิชาสอดคล้องกับหลักการและจุดหมายของหลักสูตร
	1.2 จุดประสงค์รายวิชาครอบคลุมจุดมุ่งหมายที่สำคัญในการสอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1
2	มาตรฐานรายวิชา					
	2.1 มาตรฐานรายวิชามีความชัดเจน ประกอบด้วยสาระที่สำคัญครบถ้วน
	2.2 มาตรฐานรายวิชา มีการเลือกกรอบแนวคิดมีความเหมาะสมสอดคล้องและสนองจุดหมายของหลักสูตร
	2.3 มาตรฐานรายวิชาเป็นแนวทางนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้
3	โครงสร้างรายวิชา					
	3.1 โครงสร้างรายวิชากำหนดชื่อรายวิชาเหมาะสม
	3.2 โครงสร้างรายวิชาใช้เวลาเหมาะสมกับเนื้อหา
	3.3 โครงสร้างรายวิชาใช้เวลาเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน
4	คำอธิบายรายวิชา					
	4.1 คำอธิบายรายวิชาครอบคลุมจุดประสงค์รายวิชาและมาตรฐานรายวิชา
	4.2 คำอธิบายรายวิชานำไปจัดทำหน่วยการเรียนรู้ได้

ที่	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
5	เนื้อหาสาระ 5.1 เนื้อหาสาระสอดคล้องกับมาตรฐานรายวิชา 5.2 จัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน 5.3 มีเนื้อหาสาระการเรียนรู้ตามมาตรฐานรายวิชาที่กำหนด 5.4 เนื้อหาสาระครอบคลุมเนื้อหา ทักษะ / กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ต้องการปลูกฝังให้เกิดแก่นักเรียน 5.5 เนื้อหาสาระมีความชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้
6	หน่วยการเรียนรู้ 6.1 กำหนดชื่อหน่วยการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ 6.2 หน่วยการเรียนรู้กำหนดเวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหาสาระ 6.3 หน่วยการเรียนรู้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน
7	แผนการจัดการเรียนรู้ 7.1 แผนการจัดการเรียนรู้ เลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา และ จุดประสงค์ 7.2 แผนการจัดการเรียนรู้เสนอหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผล ได้อย่างเหมาะสม 7.3 แผนการจัดการเรียนรู้การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับ จุดประสงค์ 7.4 แผนการจัดการเรียนรู้ทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนเรียนแต่ละหน่วย 7.5 แผนการจัดการเรียนรู้ทดสอบผู้เรียนหลังจากเรียนจบแต่ละหน่วย 7.6 แผนการจัดการเรียนรู้ นำผลการวัดและประเมินผลไปวิเคราะห์ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขการสอน 7.7 แผนการจัดการเรียนรู้มีบันทึกหลังสอน

ที่	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
8	<p>อื่นๆ</p> <p>8.1 รับฟังสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนจากผู้ปกครองและเพื่อนครูผู้สอน</p> <p>8.2 มีการศึกษาพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นรายบุคคล</p>

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

แบบสอบถามความคิดเห็นผู้บริหาร

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน ซึ่งได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรที่สอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

ตอนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับพัฒนาความสามารถและทักษะของผู้เรียน
รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. ตำแหน่งงาน.....
2. ประสบการณ์ในการทำงานตำแหน่ง (ตอบได้มากกว่า 1 ตำแหน่ง)
 - () ผู้รับใบอนุญาต..... ปี
 - () ผู้จัดการ..... ปี
 - () ครูใหญ่..... ปี
 - () ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ..... ปี
 - () หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย..... ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรที่สอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง ตามความเป็นจริง

1. ท่านต้องการให้ผู้สอนใช้วิธีการสอนแบบใดในรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 (ตอบได้มากกว่า 1 วิธี)
 - () สอนภาคทฤษฎี
 - () สอนภาคปฏิบัติ
 - () สอนสาธิตและฝึกปฏิบัติ
 - () สอนฝึกปฏิบัติรายบุคคล
 - () สอนฝึกปฏิบัติรายกลุ่ม
 - () อื่นๆ (โปรดระบุ).....
 - () สอนแบบบูรณาการ
2. การจัดการเรียนการสอนในชั่วโมงเรียนที่ผู้สอนนิยมใช้คือ
 - () จัดเหมือนการเรียนปกติทั่วไป
 - () เปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนแล้วแต่กิจกรรมการสอน
 - () อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. กิจกรรมสร้างเสริมความรู้ และทักษะทางภาษาที่เกี่ยวกับหลักสูตรการสอนได้กำหนดไว้ในแผนการสอน ท่านคิดว่าเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด
- () เหมาะสม เหตุผล (โปรดระบุ).....
- () ไม่เหมาะสม เหตุผล (โปรดระบุ).....
4. หากกิจกรรมสร้างความรู้ และทักษะทางภาษาที่เกี่ยวกับหลักสูตรการสอนได้กำหนดไว้ในแผนการสนทน้นเวลาและเนื้อหาไม่เหมาะสมกัน ท่านคิดว่ากิจกรรมใดจะช่วยลดปัญหาดังกล่าวได้
- () การฝึกทักษะการเขียน () การฝึกทักษะการคิดด้วยการศึกษาค้นคว้า
- () การฝึกทักษะการพูด () การฝึกทักษะอ่านจับใจความ
- () การฝึกทักษะการฟังและการดู

ตอนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับพัฒนาความสามารถและทักษะของผู้เรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 (เขียนเติมในช่องว่าง) โดยเขียนตัวเลขกำกับในช่องว่าง

ทักษะพื้นฐาน

เมื่อผู้เรียนเรียนวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 แล้วท่านคิดว่าผู้เรียนน่าจะนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพในด้านใดมากที่สุด

- () ด้านการพูด () ด้านการฟัง
- () ด้านการเขียน () ด้านการดู
- () ด้านการอ่าน () ด้านการวิเคราะห์

ทักษะด้านภาษา

เมื่อผู้เรียนเรียนวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 แล้วท่านคิดว่าผู้เรียนน่าจะสามารถประยุกต์ใช้กับการเรียนของนักเรียนในด้านใดมากที่สุด

- () ด้านการพูด () ด้านการฟัง
- () ด้านการเขียน () ด้านการดู
- () ด้านการอ่าน () ด้านการวิเคราะห์

ผู้วิจัยขอขอบคุณที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าของท่านในการตอบแบบสอบถาม

แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของครูผู้สอนวิชาภาษาไทย

ตอนที่ 2 ประเด็นพิจารณาในการปรับปรุงเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

ตอนที่ 1 สถานภาพของครูผู้สอนวิชาภาษาไทย (โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หรือเติม
ข้อความลงในช่องว่าง ตามความเป็นจริง

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. วุฒิการศึกษาสูงสุด
() ปริญญาตรี สาขา _____
() ปริญญาโท สาขา _____
() อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____
3. ประสบการณ์การสอนวิชาภาษาไทย ----- ปี
4. เป็นคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ
() เป็น () ไม่เป็น

ตอนที่ 2 ประเด็นพิจารณาในการปรับปรุงเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนรายวิชา
ภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ
(เขียนเติมในช่องว่าง)

1. ด้านจุดประสงค์รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

2. ด้านมาตรฐานรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

3. ด้านคำอธิบายรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

4. ด้านเนื้อหาสาระของรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

5. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

6. ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งที่กรุณาตอบแบบสอบถามครบถ้วน

แบบสอบถามความคิดเห็นของเจ้าของสถานประกอบการ

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน ซึ่งได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร

รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกำหนดหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ตำแหน่ง.....

2. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง (ตอบได้มากกว่า 1 ตำแหน่ง)

() เจ้าของสถานประกอบการปี

() ผู้จัดการปี

() หัวหน้าแผนก.....ปี

() หัวหน้างาน.....ปี

() อื่น ๆ (โปรดระบุ).....ปี

3. ประเภทของสถานประกอบการ.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทย
เพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ประเด็นคำถาม

1. วิชาภาษาไทย เป็นทักษะจำเป็นสำหรับพนักงานในสถานประกอบการของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2. พนักงานในสถานประกอบการของท่านที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ สามารถประยุกต์ใช้ภาษาไทย ให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้มากน้อยเพียงใด

.....

.....

3. การทำงานในสถานประกอบการของท่าน จำเป็นต้องใช้ทักษะภาษาไทยด้านใดบ้าง โปรด จัดลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย

- () ด้านการพูด () ด้านการฟัง
- () ด้านการเขียน () ด้านการดู
- () ด้านการอ่าน

4. พนักงานในสถานประกอบการของท่านที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ยังขาดทักษะเกี่ยวกับภาษาไทยด้านใดบ้าง โปรดจัดลำดับจากมากไปหาน้อย

- () ด้านการพูด () ด้านการฟัง
- () ด้านการเขียน () ด้านการดู
- () ด้านการอ่าน

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ควรมียุทธศาสตร์ประกอบอะไรบ้าง

.....

.....

ผู้วิจัยขอขอบคุณที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าของท่านในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครอง

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน แต่ละตอนจะมีวิธีเขียนตอบกำหนดในตอนนั้นๆ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทย

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. อาชีพ () รับราชการ () พนักงานรัฐวิสาหกิจ () นักธุรกิจ

() รับจ้าง () ค้าขาย () อื่นๆ

2. ท่านมีตำแหน่งหน้าที่ใดบ้างในโรงเรียนอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() คณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

() ศิษย์เก่าโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

() ผู้ปกครองนักเรียน

() ผู้อุปถัมภ์โรงเรียนด้านอื่นๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นในการเรียนวิชาภาษาไทย

คำชี้แจง กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างให้หมายเลขที่แทนความคิดของท่านเกี่ยวกับการเรียนในหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ

แบบสอบถามเป็นแบบการจัดอันดับคุณภาพแบ่งเป็น 5 ระดับ แต่ละระดับมีความหมาย

ดังนี้

5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วย

3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ที่	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	นักเรียนในปกครองของท่านสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้มากน้อยเพียงใด					
2	นักเรียนมีทักษะการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันได้มากน้อยเพียงใด					
3	นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้มากน้อยเพียงใด					
4	นักเรียนสามารถนำความรู้วิชาภาษาไทยไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้มากน้อยเพียงใด					
5	นักเรียนสามารถนำทักษะการอ่านมาใช้ในชีวิตประจำวันได้มากน้อยเพียงใด					
6	นักเรียนสามารถเขียนเพื่อการสื่อสารได้มากน้อยเพียงใด					
7	นักเรียนสามารถรับฟังข่าวสารข้อมูลที่เป็นประโยชน์ได้มากน้อยเพียงใด					
8	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทบทวนเนื้อหาเพียงใด					
9	นักเรียนเข้าใจสาระสำคัญของเนื้อหาได้มากน้อยเพียงใด					
10	นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากน้อยเพียงใด					
11	นักเรียนนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการสื่อสารและประกอบอาชีพได้มากน้อยเพียงใด					
12	นักเรียนมีกระบวนการคิดสร้างสรรค์ได้มากน้อยเพียงไร					
13	นักเรียนวิเคราะห์เรื่องต่างๆจากการฟัง การดู การอ่าน ได้มากน้อยเพียงใด					

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

1. ท่านต้องการนักเรียนที่มีคุณลักษณะการใช้ภาษาไทยในการทำงานโดยใช้ทักษะด้านใดมากที่สุด
กรุณาเติมหมายเลขเรียงไปตามลำดับความสำคัญ
() ด้านการฟัง () ด้านการเขียน
() ด้านการพูด () ด้านการดู
2. ท่านคิดว่านักเรียนควรมีลักษณะในการใช้ทักษะด้านใดมากที่สุดกรุณาเติมหมายเลขเรียงไปตาม
ลำดับความสำคัญ
() ด้านการฟัง () ด้านการเขียน
() ด้านการพูด () ด้านการดู

ผู้วิจัยขอขอบคุณที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าของท่านในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน

คำชี้แจง

แบบสอบถามความคิดเห็นฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน ซึ่งได้แก่

- ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
 ตอนที่ 2 ข้อมูลความต้องการเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1
 ตอนที่ 3 ข้อมูลความต้องการเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน

.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความหรือเติมข้อความลงในช่องว่าง
 ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ () ชาย () หญิง
 2. นักเรียนชอบเรียนวิชาภาษาไทย หรือไม่ เพราะเหตุใด
 () ชอบ เหตุผล (โปรดระบุ).....
 () ไม่ชอบ เหตุผล (โปรดระบุ)
 3. ผลการเรียนรายวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ผ่านมาของนักเรียน (โปรดระบุ)
-

ตอนที่ 2 ข้อมูลความต้องการเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความต้องการของท่าน
 เกี่ยวกับประโยชน์ของการเรียนวิชาภาษาไทย หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้
 (ข้อ 1-3 สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. นักเรียนเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อใช้ประโยชน์ในข้อใดบ้าง
 - () ใช้ในการศึกษาต่อในระดับที่สูงต่อไป
 - () ประยุกต์ใช้ในการสื่อสารและประกอบอาชีพ
 - () นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
 - () เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่น ๆ
 - () อื่น ๆ ได้แก่.....
2. นักเรียนชอบทักษะการเรียนวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ในด้านใด
 - () ด้านการแสดงความคิดสร้างสรรค์
 - () ด้านการฟัง การดู ข่าวสาร
 - () ด้านการทำงานกลุ่ม
 - () ด้านการวิเคราะห์ จับใจความสำคัญ
 - () ด้านการแสดงออกทางการพูด
 - () ด้านการแสดงออกทางการอ่าน
 - () ด้านการเขียนเพื่อการสื่อสาร
3. สิ่งที่น่าสนใจและต้องการเรียนวิชาภาษาไทยคือข้อใด
 - () การคิดสร้างสรรค์
 - () การสื่อสารด้วยทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน
 - () การวิเคราะห์ และจับประเด็นสำคัญ
 - () การถ่ายทอดจินตนาการและความคิด
 - () ได้ความสนุกสนานในเวลาเรียน
 - () อื่น ๆ ได้แก่.....

ตอนที่ 3 ข้อมูลความต้องการเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความต้องการของท่าน
 เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนวิชาภาษาไทย หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง
 ที่กำหนดให้ (ข้อ 1-3 สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. นักเรียนชอบเรียนโดยทำกิจกรรมที่มีลักษณะอย่างไร
 - () ฝึกคนเดียว
 - () ฝึกพร้อมกันทั้งห้อง
 - () ฝึกเป็นคู่
 - () อื่น ๆ ได้แก่.....
 - () ฝึกเป็นกลุ่มย่อย

2. นักเรียนชอบให้ครูสอนโดยใช้กิจกรรมการสอนใดบ้าง

- () คู่มือทัศน์ วีดิทัศน์
- () คู่มือสาริตของครู
- () เล่นเกมก่อนนำเข้าสู่บทเรียน
- () ถาม – ตอบกับครู
- () ถาม – ตอบกับเพื่อน
- () รูปภาพประกอบปฏิบัติ
- () ศึกษาด้วยตนเอง
- () สืบค้นข้อมูลด้วยตนเอง
- () อื่นๆ ได้แก่.....

3. นักเรียนชอบเรียนในวิชาภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมแบบใด

- () สื่อการสอนประเภท IT
- () เข้ากิจกรรมกับกลุ่มเพื่อน
- () กิจกรรมประเภทเพลง เกม บทบาทสมมุติ
- () ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
- () เรียนรู้จากครูผู้สอน
- () อื่นๆ ได้แก่.....

4. นักเรียนคิดว่าถ้าจะทำให้การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเป็นไปอย่างสนุกสนานและได้ผลดีขึ้น ควรให้ครูจัดการเรียนการสอนในลักษณะใด

.....

.....

.....

.....

การประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 (ฉบับร่าง)

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้เป็นแบบประเมินหาค่าความสอดคล้องของหลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร ขอให้ท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาพิจารณาความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบของหลักสูตรกับข้อคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ขอความกรุณาอ่านรายละเอียดของหลักสูตรที่แนบมา เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาประเมินหาค่าความสอดคล้องของหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตรมี ดังนี้

1. จุดประสงค์รายวิชา
2. มาตรฐานรายวิชา
3. คำอธิบายรายวิชา
4. เนื้อหาสาระ
5. หน่วยการเรียนรู้
6. การวัดและประเมินผล

3. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความสอดคล้อง เพื่อประกอบการพิจารณาหาค่าดัชนีวัดความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้น มีความสอดคล้องตามจุดประสงค์ที่ต้องการ

คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้น มีความสอดคล้องตามจุดประสงค์ที่

ต้องการ

คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้น ไม่มีความสอดคล้องตามจุดประสงค์ที่

ต้องการ

หากมีความคิดเห็นว่าควรปรับปรุงหรือมีข้อเสนอแนะ โปรดกรณาดูเขียนลงในช่อง
ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

เมื่อกรอกข้อความเรียบร้อยแล้วขอความกรุณาโปรดลงชื่อในท้ายแบบประเมินนี้

ขอขอบพระคุณที่ท่านกรุณาประเมินหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในแต่ละข้อในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาไทย
เพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ
โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความสอดคล้องของหลักสูตร ดังนี้

+1 หมายถึง วัดได้ตรงตามเนื้อหา
0 หมายถึง ไม่แน่ใจ
-1 หมายถึง วัดไม่ตรงตามเนื้อหา

ข้อความ	ระดับความสอดคล้อง			ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม
	+1	0	-1	
1. จุดประสงค์รายวิชา				
1.1 จุดประสงค์รายวิชาสอดคล้องกับ หลักการและจุดหมายของหลักสูตร
1.2 จุดประสงค์รายวิชาครอบคลุม จุดหมายในการสอนภาษาไทยเพื่อ อาชีพ 1
1.3 จุดประสงค์รายวิชามีความชัดเจน นำไปปฏิบัติได้
2. มาตรฐานรายวิชา				
2.1 มาตรฐานรายวิชามีการกำหนด มาตรฐานนักเรียน
2.2 มาตรฐานรายวิชาแสดงมาตรฐาน ผู้เรียนครอบคลุมในด้านความรู้ ด้าน ทักษะ/ กระบวนการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์
2.3 มาตรฐานรายวิชาสอดคล้องและ สนองความต้องการของชุมชนและ ท้องถิ่น

ข้อคำถาม	ระดับความสอดคล้อง			ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม
	+1	0	-1	
3. คำอธิบายรายวิชา				
3.1 คำอธิบายรายวิชาครอบคลุมเนื้อหา การเรียนรู้รายวิชาและกำหนดกิจกรรม การเรียนรู้ครบทุกเนื้อหา การเรียนรู้
3.2 นำไปจัดทำหน่วยการเรียนรู้ได้
4. เนื้อหาสาระ				
4.1 เนื้อหาสาระสอดคล้องกับมาตรฐาน รายวิชา
4.2 จัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับ วุฒิภาวะของนักเรียน
4.3 มีเนื้อหาสาระการเรียนรู้ครบตาม มาตรฐานรายวิชาที่กำหนด
4.3 ครอบคลุมเนื้อหาสาระ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ที่ต้องการปลูกฝังให้เกิดแก่ นักเรียน
5. หน่วยการเรียนรู้				
5.1 กำหนดชื่อหน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียน ได้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ
5.2 หน่วยการเรียนรู้นำไปจัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้ได้
6. การวัดและประเมินผล				
6.1 บ่งบอกคุณภาพของผู้เรียนตาม มาตรฐานรายวิชา
6.2 ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการประเมิน
6.3 ประเมินนักเรียนจากการปฏิบัติจริง
6.4 มีการประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้
วิชา ภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ตัวอย่าง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1
หลักสูตรรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 รหัสวิชา 2000 - 1101
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การเขียนเชิงสร้างสรรค์
เรื่อง การเขียนเพื่อการโฆษณา จำนวน 8 ชั่วโมง
แนวคิด

การเขียนเพื่อโฆษณาเป็นการเขียนโน้มน้าวใจที่น่าสนใจและเป็นที่น่าสนใจในสื่อมวลชน มีความสำคัญและมีหลักการเขียนที่สามารถฝึกฝนจนสามารถนำไปเขียนได้ด้วยตนเอง

เนื้อหาสาระ

1. ความหมายและความสำคัญของการโฆษณา
2. จุดมุ่งหมายของการโฆษณา
3. ประเภทของสื่อโฆษณา
4. การใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสื่อ
5. องค์ประกอบของการสร้างสรรค์งานโฆษณา
6. หลักการสร้างสรรค์งานโฆษณาให้ได้ผลดี

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อธิบายความหมาย ความสำคัญ และจุดมุ่งหมายของการโฆษณาได้
2. อธิบายประเภทสื่อของโฆษณาและการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสื่อได้
3. บอกองค์ประกอบของการสร้างสรรค์งานโฆษณาได้
4. อธิบายหลักการสร้างสรรค์งานโฆษณาให้ได้ผลดีได้
5. สามารถเขียนเพื่อโฆษณาสินค้าและบริการได้
6. มีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ครูสามารถสังเกตเห็นได้ ขณะทำการสอนในเรื่องความมีมนุษยสัมพันธ์ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสนใจใฝ่รู้ ความรักสามัคคี ความกตัญญูกตเวทิตะ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการเขียนเพื่อโฆษณาที่พบในชีวิตประจำวันว่าอะไรบ้างและมีลักษณะอย่างไรและครูนำรูปภาพการโฆษณาสินค้าที่น่าสนใจให้นักเรียนดู หรือการโฆษณาสินค้าในรายการโทรทัศน์น่าสนใจอย่างไรอย่างหนึ่ง แล้วให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นทั้งในข้อดีและข้อเสีย
2. ครูนำอภิปรายและซักถามนักเรียนเป็นรายบุคคล (สุ่มตัวอย่าง)
3. ครูร่วมแสดงความคิดเห็น

ขั้นสอน

4. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 – 5 คน
5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาเอกสารเรื่อง ความหมายและความสำคัญของการโฆษณา จุดมุ่งหมายของการโฆษณา ประเภทของสื่อโฆษณา การใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสื่อองค์ประกอบของการสร้างสรรค์งานโฆษณาและหลักการสร้างสรรค์งานโฆษณาให้ได้ผลดี
6. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาสรุปเนื้อหาหน้าชั้นเรียน
7. ครูสรุปเนื้อหาอีกครั้ง
8. ครูแจกใบงานเรื่อง การเขียนเพื่อโฆษณา เพื่อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายใช้เวลา 15 – 20 นาที
9. ให้ตัวแทนกลุ่มอภิปรายหน้าชั้นเรียน
10. ครูร่วมแสดงความคิดเห็นและให้คำแนะนำเพิ่มเติม

ขั้นสรุปและการประยุกต์

11. ครูสรุปเนื้อหาสาระของหน่วยการเรียนรู้ที่ 5 งานเขียนเชิงสร้างสรรค์
12. ให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย
13. ให้นักเรียนทำแบบประเมินผลการเรียนรู้ หน่วยที่ 5 ตรวจสอบคำตอบจากแผ่นใส และประเมินตนเองจากแบบประเมินตนเอง

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. หนังสือเรียนวิชา ภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 (2000–1101)

2. แผ่นใสเรื่อง ความหมายและความสำคัญของการโฆษณา จุดมุ่งหมายของการโฆษณา ประเภทของสื่อโฆษณา การใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสื่อ องค์ประกอบของการสร้างสรรค์งานโฆษณาและหลักการสร้างสรรค์งานโฆษณาให้ได้ผลดี
3. ใบงาน
4. แผ่นใสเฉลยแบบประเมินผลการเรียนรู้

การวัดผลและการประเมินผล

วิธีวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล / กลุ่ม
2. ประเมินการนำเสนอผลงานรายบุคคล / กลุ่ม
3. ตรวจสอบแบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 5
4. การสังเกตและประเมินผลพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์

เครื่องมือวัดผล

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล / กลุ่ม (ภาคผนวก)
2. แบบประเมินการนำเสนอผลงานรายบุคคล / กลุ่ม (ภาคผนวก)
3. แบบประเมินผลตนเอง หน่วยที่ 5 (ในหนังสือเรียน)
4. แบบประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยครูและนักเรียนร่วมกันประเมิน (ภาคผนวก)

เกณฑ์การประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล / กลุ่ม เกณฑ์ผ่าน 50 %
2. การประเมินการนำเสนอผลงานรายบุคคล / กลุ่ม เกณฑ์ผ่าน 50%
3. การประเมินผลการเรียนรู้ หน่วยที่ 5 เกณฑ์ผ่าน 50%
4. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ขึ้นอยู่กับ การประเมินตามสภาพจริง

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการสอน.....

ผลการเรียน.....

ปัญหาอุปสรรค.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข.....

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

...../...../.....

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ใบงาน การเขียนเพื่อโฆษณา

จุดประสงค์ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบและหลักการเขียนเพื่อโฆษณาแล้วนำความรู้ที่นำมาเขียนเพื่อโฆษณาได้

คำสั่ง ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3–5 คน เลือกเขียนโฆษณาสินค้าหรือบริการ 1 ประเภท โดยเลือกเขียนโฆษณาในสื่อ 1 ประเภทจากหัวข้อต่อไปนี้

1. หนังสือพิมพ์
2. นิตยสารหรือวารสาร
3. แผ่นพับและใบปลิวต่างๆ
4. อินเทอร์เน็ต

ให้นักเรียนออกแบบภาพและข้อความโฆษณาให้ถูกต้องตามหลักการเขียนโฆษณา

หมายเหตุ ครูกำหนดวันเวลาให้นักเรียนส่งงาน

แบบประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน

ประเมินจากผลงานที่ผู้เรียนจัดทำและนำมาจัดเก็บไว้ในแฟ้ม แฟ้มนั้นจะประกอบด้วย

1. ปก
2. คำนำ
3. ข้อมูลส่วนตัว
4. สารบัญ
5. จุดประสงค์
6. เกณฑ์การประเมินงาน
7. งานทั้งหมด
8. แบบทดสอบต่างๆ
9. งานที่มอบหมาย/ใบงาน
10. การประเมินตนเอง/เพื่อน/ผู้สอน/ผู้ปกครอง
11. ความคิดเห็นต่อวิชา

ตัวอย่างข้อมูลส่วนตัว

1. ชื่อ.....
2. เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.
3. ชื่อบิดา.....ชื่อมารดา.....
 พี่.....คน น้อง.....คน
4. ที่อยู่.....
5. วิชาที่ชอบ.....
6. กิจกรรมที่ชอบ.....
7. สิ่งที่น่าสนใจในการเรียน.....
8. รางวัลที่เคยได้รับ.....
9. ความสามารถพิเศษ.....
10. อุดมคติของการทำงาน.....
11. ผลงานที่สะสม.....

หมายเหตุ สะสมงานได้ทุกหน่วย ผู้เรียนนำผลงานที่พอใจใส่แฟ้มสะสมไว้

แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

ที่	พฤติกรรม ชื่อ-สกุล	ความสนใจ				การแสดง ความคิดเห็น				การตอบ คำถาม				การยอมรับ ฟังคนอื่น				ทำงาน ตามที่ได้รับ มอบหมาย				หมายเหตุ
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	
1																						
2																						
3																						
4																						
5																						
6																						
7																						
8																						
9																						
10																						
11																						
12																						

เกณฑ์การวัดผล ให้คะแนนระดับคุณภาพของแต่ละพฤติกรรมดังนี้

- ดีมาก = 4 สนใจฟัง ไม่หลับ ไม่พูดคุยในชั้น มีคำถามที่ดี ตอบคำถามถูกต้อง ทำงาน
ส่งครบตรงเวลา
- ดี = 3 การแสดงออกอยู่ในเกณฑ์ประมาณ ๗๐%
- ปานกลาง = 2 การแสดงออกอยู่ในเกณฑ์ประมาณ ๕๐%
- ปรับปรุง = 1 เข้าชั้นเรียน แต่การแสดงออกน้อยมาก ส่งงานไม่ครบ ไม่ตรงเวลา

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

(.....)

...../...../.....

แบบสังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรมกลุ่ม

กลุ่มที่.....ชั้น/แผนก.....

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล สมาชิกกลุ่ม	พฤติกรรม																				รวม
		ความร่วมมือ				การแสดง ความคิดเห็น				การรับฟัง ความคิดเห็น				ความตั้งใจ ในการทำงาน				การมีส่วนร่วม ในการ อภิปราย				
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	
1																						
2																						
3																						
4																						
5																						
6																						
7																						
8																						
9																						
10																						

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก	= 4	ประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์	90-100%	หรือปฏิบัติบ่อยครั้ง
ดี	= 3	ประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์	70-89%	หรือปฏิบัติบางครั้ง
ปานกลาง	= 2	ประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์	50-69%	หรือปฏิบัติครั้งเดียว
ปรับปรุง	= 1	ประสิทธิภาพต่ำกว่าเกณฑ์	50%	หรือไม่ปฏิบัติเลย

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

(.....)

...../...../.....

แบบประเมินการนำเสนอผลงานรายบุคคล

ชื่อ-สกุล	พฤติกรรม	บุคลิก	มารยาทใน	การใช้	วิธีการ	เนื้อหาที่	รวม
	การแต่งกาย	การพูด	ภาษา	นำเสนอ	นำเสนอ		
		10	10	10	10	10	50
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							

ข้อเสนอแนะ

เพิ่มเติม.....

เกณฑ์ผ่าน 25 คะแนน

เกณฑ์การสังเกต

บุคลิกการแต่งกาย : มีความเชื่อมั่นในตนเอง แต่งกายสะอาด ถูกระเบียบ เสื้อไม่หลดลุ่ย

ลอยชาย

มารยาทในการพูด : มองหน้าและสบตาผู้ฟัง ไม่เหินแสม เลียดสีผู้อื่น

การใช้ภาษา : ชัดเจน ตามหลักภาษา ตัว ร ล คำควบกล้ำ ถ้อยคำข้อความสุภาพ

วิธีการนำเสนอ : นำสนใจหลากหลาย เช่น ใช้แผ่นใส รูปภาพ ตั้งคำถาม เล่นเกม
ไม่เยิ่นเย้อ

เนื้อหาที่นำเสนอ : มีสาระสำคัญ ตรงกับหัวข้อเรื่อง ใช้เวลาตามที่กำหนด

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

(.....)

...../...../.....

แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ชื่อผู้ประเมิน/กลุ่ม

ประเมิน.....

ชื่อกลุ่มรับการ

ประเมิน.....

ประเมินผลครั้งที่.....วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

เรื่อง.....

ที่	คุณลักษณะ/พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับพฤติกรรม		คะแนนที่ได้
		ใช้ได้ = 1	ควรปรับปรุง = 0	
1	ความมีมนุษยสัมพันธ์ 1.1 แสดงกริยาท่าทางสุภาพต่อผู้อื่น 1.2 ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น			
2	ความมีวินัย 2.1 ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และข้อตกลงต่างๆ ของโรงเรียน ได้แก่ แต่งกายถูกต้องตามระเบียบ และข้อบังคับ ตรงต่อเวลา			
3	ความรับผิดชอบ 3.1 มีการเตรียมความพร้อมในการเรียนและการปฏิบัติงาน 3.2 ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ 3.3 มีความเพียรพยายามในการเรียนและการปฏิบัติงาน			
4	ความเชื่อมั่นในตนเอง 4.1 กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล			
5	ความสนใจใฝ่รู้ 5.1 ซักถามปัญหาข้อสงสัย			
6	ความรักสามัคคี 6.1 ร่วมมือในการทำงาน			
7	ความกตัญญูกตเวที 7.1 มีสัมมาคารวะต่อครู-อาจารย์อย่างสม่ำเสมอ ทั้งต่อหน้า และลับหลัง			

รวมคะแนนที่ได้ทั้งหมด = คะแนน

หมายเหตุ : แบบประเมินนี้ใช้แบบเดียวกันทั้งผู้สอนและประธานกลุ่ม

แบบรวมคะแนนการประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ชื่อ-สกุล.....รหัสประจำตัว.....

ระดับชั้น.....กลุ่ม.....แผนกวิชา.....

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ครั้งที่ประเมิน																			คะแนนรวม	หาจำนวนครั้งที่ประเมิน	คะแนนที่ได้	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19				
1. ความมีมนุษยสัมพันธ์																							
2. ความมีวินัย																							
3. ความรับผิดชอบ																							
4. ความเชื่อมั่นในตนเอง																							
5. ความสนใจใฝ่รู้																							
6. ความรักสามัคคี																							
7. ความกตัญญูทดเวที																							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

หมายเหตุ : แบบรวมคะแนนนี้ใช้แบบเดียวกันทั้งผู้สอนและประธานกลุ่ม

แบบประเมินผลการเรียนรู้ก่อนเรียน / หลังเรียน

คำสั่ง จงเลือกตอบเฉพาะคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของภาษาไทย

ก. ภาษาคำโดด	ข. ภาษาไม่มีกัณฑ์ปัจจัย
ค. มีเสียงวรรณยุกต์	ง. มีวิธีการสร้างคำใหม่
2. ข้อใดไม่ใช่การสร้างคำใหม่ในภาษาไทย

ก. สมาส สนธิ	ข. ซ้ำคำ
ค. ซ้อนคำ	ง. ประสมคำ
3. ประโยคในข้อใดมีเสียงวรรณยุกต์ครบห้าเสียง

ก. ฉันจะมาพบคุณพรุ่งนี้	ข. ดอกไม้สีสวยมาก
ค. รถคันนี้เก่ามากแล้ว	ง. สุนัขพันธุ์นี้ดุจิงเลย
4. จงเรียงประโยคต่อไปนี้ให้ถูกต้อง
 1. ทุกวันนี้
 2. ในความทรงจำของคนอเมริกัน
 3. บาดแผลของการก่อวินาศกรรมตึก World Trade Center
 4. ยังไม่หายสนิท

ก. 1 3 2 4	ข. 2 3 1 4
ค. 4 2 1 3	ง. 1 2 3 4
5. ข้อใดเป็นคำซ้อนที่ยืมมาจากภาษาอื่นทั้งหมด

ก. ผันแปร เขตแดน	ข. แบบฉบับ เจียบสัจ
ค. เค้ามูล ชากศพ	ง. ยศศักดิ์ สุขสำราญ
6. การใช้ภาษาในข้อใดมีการเปลี่ยนแปลงเร็วที่สุด

ก. ภาษาพูด	ข. ภาษาเขียน
ค. ภาษาร้อยแก้ว	ง. ภาษาร้อยกรอง
7. ปัจจัยที่ทำให้ภาษามีการเปลี่ยนแปลงได้เร็วที่สุดคือข้อใด

ก. ปัจจัยด้านการออกเสียง	ข. ปัจจัยด้านความก้าวหน้าทางวิชาการ
ค. ปัจจัยด้านอายุของผู้สื่อสาร	ง. ปัจจัยด้านการศึกษาของผู้สื่อสาร

8. อิทธิพลจากข้อใดที่ทำให้เกิดภาษาสแลงและภาษาปากมากที่สุด
ก. หนังสือพิมพ์ วิทยุ
ข. วิทยุ โทรทัศน์
ค. วารสาร นิตยสาร
ง. กลุ่มบุคคล หนังสือพิมพ์
9. ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการทับศัพท์และศัพท์บัญญัติมากขึ้นคือข้อใด
ก. การออกเสียง
ข. ผู้สื่อสาร
ค. เพศและวัย
ง. ความก้าวหน้าทางวิชาการ
10. กลุ่มภาษาในข้อใดมีการเปลี่ยนแปลงได้รวดเร็วมากที่สุด
ก. ภาษาสแลง ภาษาปาก
ข. คำยืม ศัพท์บัญญัติ
ค. คำทับศัพท์ ภาษาปาก
ง. คำยืม ภาษาสแลง
11. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของภาษาถิ่น
ก. เป็นภาษาเฉพาะกลุ่มชน
ข. เป็นภาษาที่แตกต่างจากภาษามาตรฐาน
ค. เป็นภาษาที่แสดงเอกลักษณ์ของกลุ่มชน
ง. บุคคลโดยทั่วไปเข้าใจและใช้สื่อสาร
12. ภาษาถิ่นกลุ่มใดเป็นภาษาถิ่นกลุ่มไทยอีสาน
ก. ผู้ไทย ไทยย้อ
ข. ไทยลื้อ ไทยจีน
ค. ไทยอหาม ไทยขาว
ง. ไทยใหญ่ ไทยดำ
13. “ตลาดหน้าคูก” หมายถึงอะไร
ก. ขายถูกกว่าราคาปกติ
ข. ตลาดชั่วคราว
ค. ตลาดที่ขายของจากฝีมือนักโทษ
ง. ถือโอกาสขายแพงกว่าราคาปกติ
14. ข้อใดเป็นสำนวนที่มาจากวรรณคดี
ก. สิบแปดมงกุฎ
ข. มะพร้าวคั้นดก
ค. เสือซ่อนเล็บ
ง. พระอิฐพระปูน
15. “เขี้ยวจิระริกใบไหวเอนอ่อน น้ำค้างซ้อนฝากไว้จวบใบเขี้ยว
อุ่มหยาดน้ำราวมณีที่ริวเรียว เต็บโตต่อรอยเกลียวมาเกี่ยวค้ม”
ร้อยกรองข้างต้นมีการใช้โวหารเปรียบเทียบแบบใด
ก. อติพจน์
ข. อุปลักษณ์
ค. อุปมาและบุคลาธิษฐาน
ง. อติพจน์และอุปมา
16. ข้อใดคือความแตกต่างระหว่างการฟังกับการได้ยิน
ก. เรื่องราว
ข. กระบวนการ
ค. การรับรู้
ง. จุดมุ่งหมาย

27. การอ่านคำนำ สารบัญ เนื้อเรื่อง และบรรณานุกรม เป็นกระบวนการอ่านขั้นใดของการอ่านจับใจความ
- ก. การอ่านเพื่อสำรวจ
ข. การอ่านจับใจความเฉพาะส่วน
ค. การอ่านจับใจความละเอียด
ง. การอ่านเพื่อเข้าใจประเภทของงาน
28. การอ่านงานเขียนประเภทใด ควรเข้าใจความหมายตามรูปคำ
- ก. ตำรา
ข. บทร้อยกรอง
ค. เรื่องสั้น
ง. นวนิยาย
29. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายของการเขียนเรียงความที่ต่างจากบทความ
- ก. การแสดงความรู้ความคิด
ข. การแสดงทัศนะของผู้เขียน
ค. การถ่ายทอดเรื่องราว
ง. การฝึกทักษะการเขียนและการใช้ภาษา
30. ขั้นตอนสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เขียนเรียงความเขียนได้สมบูรณ์และไม่สั้นหรือยาวเกินไปคือข้อใด
- ก. การวางโครงเรื่อง
ข. การกำหนดขอบเขต
ค. การเรียบเรียงเนื้อเรื่อง
ง. การกำหนดจุดมุ่งหมาย
31. ภาษาที่ใช้ในการเขียนเรียงความควรเป็นภาษาแบบใด
- ก. ภาษาธรรมดา
ข. ภาษากึ่งทางการ
ค. ภาษาแบบเป็นทางการ
ง. ภาษาแบบพรรณนาโวหาร
32. การใช้ภาษาในการย่อความเป็นแบบใด
- ก. ภาษาร้อยแก้ว เข้าใจง่าย
ข. คงภาษาเดิมไว้ให้มากที่สุด
ค. ภาษาธรรมดาแต่เป็นแบบทางการ
ง. ภาษาร้อยแก้วแต่คงคำศัพท์เดิมไว้มากที่สุด
33. จุดมุ่งหมายสำคัญของการเขียนอธิบายคือข้อใด
- ก. ทำให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจ
ข. ทำให้เกิดจินตนาการ
ค. ทำให้เกิดแนวคิดใหม่
ง. ทำให้รับรู้ข่าวสาร
34. หลักสำคัญในการเลือกวิธีการเขียนอธิบายคือข้อใด
- ก. สัมพันธ์กับผู้เขียน
ข. สัมพันธ์กับผู้อ่าน
ค. สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง
ง. สัมพันธ์กับโอกาสและสถานที่
35. คำชี้แจงรูปแบบใดจะสร้างสัมพันธภาพระหว่างบริษัทห้างร้านกับลูกค้าผู้ใช้บริการ
- ก. จดหมาย
ข. บทความ
ค. คำแนะนำ
ง. ประกาศ

45. หนูพัดเป็นใคร
 ก. ผู้ติดตาม
 ข. คนพายเรือ
 ค. ลูกชายของสุนทรภู่
 ง. ลูกศิษย์
46. เดือนสิบเอ็ดเสด็จพระวสา ทอดกฐินภิญโญโมทนา
 “เดือนสิบเอ็ด” ตรงกับข้อใด
 ก. สิงหาคม
 ข. กันยายน
 ค. ตุลาคม
 ง. พฤศจิกายน
47. คำกล่าวข้อใดถูกต้อง
 ก. เพลงกล่อมเด็กร้องเพื่อปลอบเด็กให้หยุดร้องไห้
 ข. เพลงกล่อมเด็กร้องเพื่อให้เด็กนอนหลับไวขึ้น
 ค. เพลงกล่อมเด็กร้องเพื่อประกอบการเล่น
 ง. เพลงกล่อมเด็กร้องเพื่อหยอกล้อกันเล่น
48. “อ้ายคู้กแกเอย ต้มมันลายพร้อยพรอย
 ูเจิวตัวน้อย ห้อยหัวลงมา
 เด็กน้อยยังไม่หลับ กินดับเสียดือดหา”
 จุดมุ่งหมายสำคัญของเพลงข้างต้นคืออะไร
 ก. ปลอบให้นอนหลับ ข. ูให้นอนหลับ
 ค. กล่อมให้นอนหลับ ง. บังคับให้นอนหลับ
49. ข้อใดคือเพลงกล่อมเด็กภาคอีสาน
 ก. เพลงชาน้อย ข. เพลงอื้อ
 ค. เพลงก่อม ง. เพลงบอก
50. “นอนเถิดแม่จะกล่อม นวลละม่อมแม่จะไกว
 ทองคำเมื่อย่ารำให้ สุดสายใจเจ้าแม่เอย”
 สารสำคัญของเพลงคือข้อใด
 ก. แสดงความรักของแม่ ข. แสดงความรักของลูก
 ค. แสดงความกตัญญูของลูก ง. แสดงความหวังใยของแม่

.....

เฉลย

๑.	ข
๒.	ก
๓.	ก
๔.	ก
๕.	ก
๖.	ก
๗.	ข
๘.	ง
๙.	ง
๑๐.	ก

๑๑.	ง
๑๒.	ก
๑๓.	ง
๑๔.	ก
๑๕.	ก
๑๖.	ก
๑๗.	ข
๑๘.	ข
๑๙.	ก
๒๐.	ง

๒๑.	ก
๒๒.	ก
๒๓.	ข
๒๔.	ก
๒๕.	ข
๒๖.	ก
๒๗.	ก
๒๘.	ก
๒๙.	ง
๓๐.	ข

๓๑.	ก
๓๒.	ก
๓๓.	ก
๓๔.	ก
๓๕.	ก
๓๖.	ก
๓๗.	ข
๓๘.	ก
๓๙.	ข
๔๐.	ข

๔๑.	ก
๔๒.	ก
๔๓.	ข
๔๔.	ข
๔๕.	ก
๔๖.	ก
๔๗.	ข
๔๘.	ข
๔๙.	ก
๕๐.	ก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล	นางสาวปานแข รุ่งศรีฟ้า
วันเดือนปีเกิด	29 พฤษภาคม พ.ศ. 2502
สถานที่เกิด	อำเภอ พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
ที่อยู่	บ้านเลขที่ 60 หมู่ 4 ถนนสุขสวัสดิ์ แขวงบางพิง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 10130
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2535	การศึกษาศาสตรบัณฑิต (กศ.บ.) เอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร วิทยาเขตพลศึกษา
พ.ศ. 2550	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร